

Посібник з вивчення Біблії в Суботній школі
(квітень, травень, червень 2021 року)

ПОСІБНИК
З ВИВЧЕННЯ БІБЛІЇ
В СУБОТНІЙ ШКОЛІ

квітень • травень • червень 2021

ГЕРХАРД ХАЗЕЛ

**ОБІТНИЦЯ:
БОЖИЙ ВІЧНИЙ
ЗАВІТ**

ЦЕРКВА
АДВЕНТИСТІВ СЬОМОГО ДНЯ

Обітниця: Божий вічний завіт

Герхард Хазел

ЗМІСТ

Вступ 2

Урок 1. 27 березня – 2 квітня. Що сталося

Урок 2. 3-9 квітня. Підручник завіту

Урок 3. 10-16 квітня. «На вічні покоління»

Урок 4. 17-23 квітня. Вічний завіт

Урок 5. 24-30 квітня. Сини обітниці

Урок 6. 1-7 травня. Нащадки Авраама

Урок 7. 8-14 травня. Завіт на Сінаї

Урок 8. 15-21 травня. Закон завіту

Урок 9. 22-28 травня. Ознака завіту

Урок 10. 29 травня – 4 червня. Новий завіт

Урок 11. 5-11 червня. Новозавітна святиня

Урок 12. 12-18 червня. Віра завіту

Урок 13. 19-25 червня. Життя в новому завіті

ЗАВІТ*

У 1588 році молода англійка (на сьомому місяці вагітності) поглянула в морську далечінь, і те, що вона побачила — іспанська армада зі 130 важко озброєних кораблів, що планувала вторгнення на острів, — так налякало жінку, що в неї почалися передчасні пологи; повитухою був страх.

Страх, по суті, став відповідним образом для її сина, Томаса Гоббса — одного з найбільших політичних теоретиків Європи. Живучи в той час, коли Англія була охоплена громадянською війною та нескінченним релігійним насильством, Гоббс писав, що людство без сильного тотального уряду існувало в стані постійного страху — страху нестабільності, страху завоювань, а понад усе — страху смерті. Люди жили в обставинах, які він назвав «війною всіх проти всіх», і доки не будуть вжиті радикальні заходи, людське життя, попереджав Гоббс, буде «самотнім, бідним, огидним, жорстоким і коротким».

Який же вихід? Гоббс вбачав його тільки в одному: усі повинні підпорядкуватися єдиній владі, котра зведе всю їхню волю до єдиної волі та повністю пануватиме над ними. Цей правитель (окрема людина або зібрання людей), володіючи абсолютною владою над нацією, покладе край жажливим умовам, які зробили життя настільки страшним і нестабільним. Отже, в обмін на всі свої права люди отримують мир і безпеку. Таку передачу влади від народу до правителя Гоббс назвав «завітом».

Проте ідея завіту вперше виникла не в Гоббса. За тисячі років до цього Бог уклав завіт з Ізраїлем — завіт, корені якого сягають значно далі вглиб віків. На відміну від завіту Гоббса, ініційованого та прийнятого людьми, цей завіт був ініційований і прийнятий істинним Владикою, Творцем неба і землі. Крім того, якщо завіт Гоббса був

мотивований виключно страхом, завіт Бога мотивований Його любов'ю до грішного людського роду, любов'ю, яка привела Його на хрест.

*Завіт — союз, угода, договір; а також настанова, порада, побажання, дані наступним поколінням або послідовникам.

Заповіт - офіційний документ, який містить розпорядження певної особи щодо її майна на випадок смерті (прим. редактора).

На великий подвиг Христа задля нас ми відповідаємо Йому взаємністю; і як у завіті Гоббса піддані мали все віддати правителеві, ми також віддаємо своєму Небесному Правителеві наші гріховні шляхи, страхи, спотворені уявлення про добро і зло. Ми робимо це не для того, аби отримати щось взамін, а тому, що Владика вже подарував нам найкраще з усього можливого — Ісуса Христа і викуплення в Ньому.

Як усе це відбувається? Так само, як обмін: Христос бере наші гріхи і дає нам Свою праведність, щоб через Нього нас вважали такими ж праведними, як Бог. Отже, гріх більше не зараховують нам; він більше не повинен розділяти нас із Богом. Розкаяних убивць, перелюбників, недолудків, обманщиків, злодіїв, блудників - усіх можуть вважати настільки ж праведними, як Сам Бог. І цей чудовий дар, це зарахування праведності приходить до них тільки через віру. Звідси і фраза «праведність, що походить з віри».

Однак це ще не все. Убивці, перелюбники, недолудки, обманщики, злодії, блудники можуть через Ісуса налагодити стосунки з Богом, оскільки кров Ісуса дарує не тільки прощення, а й очищення, зцілення, відновлення. Через Христа ми народжуємося згори, і завдяки цьому досвіду Бог записує Свій святий Закон на тілесних скрижалях наших сердець. Отже, убивці, перелюбники,

недолюдки, брехуни, злодії і блудники більше не поводяться так, як раніше. На підставі цього внутрішнього Закону все життя набуває нового значення для віруючого. Ці люди хочуть з'ясувати, що Бог вкладає в них, і таке бажання підкріплене обітницею Божої сили. Ось суть того, що значить жити з Богом у відносинах завіту.

У поточному кварталі ми докладно розглянемо, що таке Божий завіт, що він пропонує та що вимагає. Хоч у даних уроках використано матеріали з багатьох джерел, проте переважають роботи покійного доктора Герхарда Хазела. Його розуміння Слова (у якому розкриваються обітниці завіту) підбадьорить, дасть надію й розуміння, щоб ми могли дізнатися про те, чого, можливо, ніколи не знав Гоббс: «Досконала любов проганяє страх, оскільки страх несе страждання» (1 Івана 4:18).

Герхард Ф. Хазел (доктор філософії, Університет Вандербільта) був професором Університету ім. Дж. Ендрюса, викладачем Старого Завіту і біблійного богослов'я в богословській семінарії АСД в Університеті Ендрюса. У 1981-1988рр. він займав посаду декана семінарії і протягом 27 років був керівником магістерських та докторських програм з теології й філософії.

Урок 1, 27 березня - 2 квітня ЩО СТАЛОСЯ?

Біблійні тексти для дослідження:

Псал. 99:3; Дії 17:26; Бут. 2:7, 18-25; 1:28, 29; 3:15.

Пам'ятний вірш:

«І сказав Бог: Створімо людину за образом Нашим, за подобою Нашою... І Бог на Свій образ людину створив, на образ Божий її Він створив, як чоловіка та жінку створив їх» (Бут. 1:26, 27).

Біблійна розповідь про створення людства сповнена надії, щастя й досконалості. Кожен день творіння завершувався Божественним проголошенням, що все створене було «добре». Звичайно, воно не включало урагани, землетруси, голод і хвороби.

Що ж сталося?

Шостий день творіння завершився Божественними словами «вельми добре», бо того дня Господь створив людей — дві істоти на Свій образ. Згідно з розповіддю Буття, Він не вчинив такого ні для кого іншого. Звичайно, ці істоти були досконалі, адже були створені за Божим образом. Оскільки Бог створив їх морально досконалими, серед них не було вбивць, злодіїв, брехунів, шахраїв і негідників. Що ж сталося?

У даному уроці ми розглянемо, що Бог створив спочатку та що сталося із цим досконалим творінням, а наприкінці уроку торкнемося теми кварталу: що робить Бог для виправлення ситуації.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД УРОКУ: Що Біблія повідомляє про походження? Яких взаємин з людством бажав Бог? Яким було призначення дерева пізнання добра і зла? Яку надію отримали Адам і Єва відразу після свого падіння?

Неділя, 28 березня ЧЕРЕПАХИ ДО САМОГО НИЗУ...

«На початку Бог створив Небо та землю» (Бут. 1:1). Учений ледь завершив лекцію про обертання планет навколо Сонця і Сонця — навколо центру галактики, як підвелася літня жінка в чорних тенісних туфлях і сказала, що Земля — це плоский диск, який лежить на спині черепахи. Лектор жартома запитав, на чому ж стоїть ця черепаха, і жінка відповіла, що вона стоїть на іншій черепасі. «Мем, — посміхаючись продовжив учений, — а на чому стоїть друга черепаха?» Жінка відповіла: «На ще одній черепасі», але перш ніж він встиг запитати, на чому стоїть третя черепаха, вона погрозила йому пальцем та виголосила: «Побережи сили, синку, черепахи — до самого низу!»

Якою б комічною не була ця історія, вона торкається найважливішої проблеми людського існування — природи самого Всесвіту. Що це за світ, у якому ми перебуваємо не за власним вибором? Чому ми тут? Як сюди потрапили? І куди ми всі йдемо?

Це основні, фундаментальні запитання, які можуть поставити люди, оскільки наше розуміння того, хто ми та як сюди потрапили, впливатиме на наш спосіб життя.

Розгляньте наведені тексти: Бут. 1:1; Псал. 100:3; Ісаї 40:28; Дії 17:26; Ефес. 3:9; Євр. 1:2, 10. Як вони відповідають на деякі з наведених вище запитань? Яка спільна думка їх об'єднує?

Що цікаво, у Бут. 1:1 (та в інших текстах) Господь не намагається довести, що Він — Творець. Тут немає докладних аргументів, щоб підтвердити цю ідею. Факт викладено просто і ясно, без спроб обґрунтувати, пояснити або довести його. Або ми приймаємо його на віру, або ні. Віра, по суті, — *єдиний* спосіб прийняття цього факту, з однієї простої причини: ніхто з нас не був

присутній при самому процесі творіння. Справді, з точки зору логіки для нас було б неможливо бути присутніми при власному творінні. Навіть секуляристи, яких би теорій щодо походження вони не дотримувалися, змушені поділяти такий погляд на віру з тієї ж причини, що й ми, креаціоністи: ніхто з нас не був свідком цієї події.

Проте Бог не просить нас вірити в Нього як у Творця, не даючи нам вагомих підстав для цього. Усвідомлюючи, що нам необхідна певна міра віри майже в усіх сферах життя, чому має сенс вірити в те, що ми перебуваємо на Землі завдяки Творцю, а не з волі випадку?

Понеділок, 29 березня ЗА ОБРАЗОМ ТВОРЦЯ (Бут. 1:27)

Біблія стверджує, що Бог створив людство — чоловіків і жінок — «на образ Божий» (Бут. 1:27). На підставі цієї ідеї дайте відповідь на такі запитання:

- 1. Що означає вислів: «Бог на Свій образ людину створив»? У чому виявляється цей образ у нас?**
- 2. Згідно з оповіддю Буття, чи створив Господь щось або когось ще «на образ Божий», крім людей? Якщо ні, що це говорить нам про наш унікальний статус, на відміну від решти земного творіння? Які уроки ми можемо почерпнути з такої відмінності?**
- 3. У розповіді про створення людей які ще можна знайти особливості, котрі відрізняють їх від інших Божих створінь? Див. Бут. 2:7, 18-25.**

Хоч ми говоримо про Бога, використовуючи терміни людської мови, проте не повинні забувати, що Він —

духовна Істота (Івана 4:24), Яка володіє Божественними якостями. А про самих себе можемо лише сказати: в нашій фізичній, розумовій і духовній природі ми певною мірою відображаємо нашого Божественного Творця, однак багато що про Нього залишається для нас таємницею. Біблія підкреслює духовні й розумові аспекти нашої свідомості. Ці аспекти ми можемо розвивати і покращувати. Саме унікальність людського розуму уможливило здорові взаємини з Господом, на що всі інші Божі створіння на Землі не здатні. Зверніть також увагу на унікальну розповідь про створення Богом жінки. І чоловіки, і жінки мають неймовірну перевагу бути створеними за Божим образом. У їхньому створенні немає і натяку на нижче становище одного перед іншим.

Сам Господь створив їх обох з одного і того самого матеріалу. Від початку Творець зробив їх рівними та налагодив з ними особливі стосунки. Наші прабатьки обоє мали однакову можливість розвивати свої Богом дані характери так, щоб вони прославляли Його.

«Сам Бог дав Адамові супутницю. Він подбав про поміч, подібну до нього», — помічницю, гідну його супутницю, котра в любові та взаєморозумінні була б одне з ним. Єва створена з ребра, узятото від Адама. Це означало, що вона не повинна була ані керувати ним, як голова, ані бути кинutoю під ноги і зневаженою; вона мала стати поруч із ним, як рівна йому, котру він мав любити та захищати» (Е. Уайт. Патріархи і пророки. С. 46).

Вівторок, 30 березня БОГ І ЛЮДСТВО РАЗОМ (Бут. 1:28, 29)

Зверніть увагу на перші в книзі Буття слова Бога, звернені до людей. Він указує їм на їхню здатність мати потомство, на саму землю, на творіння. Господь закликає людей наповнювати землю, володіти нею й панувати над

нею. Він також повідомляє їх про рослини, які вони можуть їсти. Отже, згідно з Біблією, перші слова Бога до чоловіка й жінки стосуються конкретно їхньої взаємодії і ставлення до фізичного світу.

Що тексти Бут. 1:28, 29 повідомляють нам про те, як Бог дивиться на матеріальний світ? Чи припускають вони, що є щось погане в матеріальних речах і в нашому володінні ними? Які уроки ми можемо почерпнути з початкових сцен людської історії про те, як слід ставитися до самого творіння?

Більше того, з цими словами Господь робить перші кроки до взаємин з людьми. Він розмовляє з ними, дає їм повеління, настанови щодо їхньої діяльності. Слова Творця також передбачають відповідальність. Він попросив людей панувати над Його чудовим творінням.

У Бут. 1:28 зазначено, що Бог благословив Адама та Єву. Що це означає? На підставі тексту, що можна сказати про стосунки, які мали бути між ними та їхнім Творцем?

Бог звертався до Адама та Єви як до розумних істот, здатних відповісти на Його доброту, об'єднатися і спілкуватися з Ним. Як творіння-діти, Адам і Єва залежали від благословення й турботи свого Творця-Отця. Він подарував їм усе необхідне. Наші прабадьки не зробили нічого, щоб заслужити це. Вони були виключно одержувачами того, чого не заробили.

Читаючи про створення чоловіка й жінки, ми можемо бачити елементи взаємин до гріхопадіння, які Бог бажає мати з нами тепер, після гріхопадіння. Перегляньте матеріал сьогоденішнього уроку та зазначте паралелі, котрі допомагають нам зрозуміти, як ми можемо ставитися до Нього навіть у нашому грішному стані.

«І наказав Господь Бог Адамові, кажучи: “Із кожного дерева в Раю ти можеш їсти. Але з дерева знання добра й зла — не їж від нього, бо в день їди твоєї від нього ти напевно помреш!”» (Бут. 2:16, 17).

Цей тест дав Адамові та Єві можливість виявити їхню свободу вибору. Він також спонукав їх позитивно або негативно відреагувати на їхні взаємини з Творцем. Дане випробування свідчить про те, що Бог створив їх вільними моральними істотами. Зрештою, якби наші прабатьки не мали можливості не послухатися, чому Господь насамперед попередив їх про важливість послуху?

«Усе попереднє в другому розділі підготувало ґрунт для цього кульмінаційного моменту [Бут. 2:16, 17]. Майбутнє людського роду зосереджується на цій єдиній забороні. Адам і Єва не мали губитися в безлічі питань. Їм необхідно було пам'ятати тільки про одну Божественну постанову. Обмежуючи кількість приписів одним, Ягве дає доказ Своєї милості. Крім того, аби наголосити, що це єдине повеління не важке, Господь висловив його на тлі широкого дозволу: “Із кожного дерева в Раю ти можеш їсти”» (С. Leupold, *Exposition of Genesis* (Columbus, OH: Wartburg Press, 1942), vol. 1, p. 127).

Закликаючи Адама та Єву слухатися Його повеління, Господь говорив: *Я ваш Творець. Я створив вас на Свій образ та підтримую ваше життя, адже Мною ви живете, рухаєтеся й існуєте. Я подарував вам усе для вашого благополуччя і щастя (життєзабезпечення, дім, людське суспільство) та призначив вас правителями цього Мого світу. Якщо ви бажаєте підтвердити такі взаємини зі Мною, оскільки любите Мене, тоді Я буду вашим Богом і ви будете Моїми дітьми. Ви можете*

підтвердити ці взаємини й довіру, просто підкоряючись Моєму конкретному повелінню.

Зрештою, наші взаємини з Богом можуть бути ефективними й тривалими, тільки якщо ми добровільно вирішимо прийняти Його волю. Відмова від Його волі, по суті, вимагає незалежності від Нього. Така відмова свідчить: ми вважаємо, що не потребуємо Бога. Це вибір, який призводить до пізнання зла, а зло веде до відчуження, самотності, розчарування і смерті.

Випробування, запропоноване Богом Адамові та Єві, було випробуванням відданості й віри. Чи будуть вони вірні своєму Творцеві, Котрий подарував їм усе необхідне і світ насолод, або ж підуть власним шляхом, не залежні від Його волі? Чи матимуть достатньо віри в Нього, щоб покластися на Його слово? Відданість і віра перших людей були випробувані за допомогою дерева пізнання добра і зла. Яким чином ми щодня стикаємося з подібними випробуваннями? Подумайте: чи не функціонує Божий Закон аналогічно повелінню в Бут. 2:16, 17?

Четвер, 1 квітня РОЗРИВАЮЧИ ВІДНОСИНИ

Ми природно схильні вірити людям, котрих знаємо, та інстинктивно не довіряти тим, кого не знаємо. Звичайно, Єва не довіряла сатані. Більше того, будь-який прямий виступ проти Бога насторожив би її. Які ж кроки зробив сатана, щоб обійти природний захист Єви? (Бут. 3:1-6).

«Сумний... і чреватий потенційним горем для людської сім'ї, вибір Єви не обов'язково втягував людський рід у покарання за її злочин. Саме свідомий вибір Адама, з повним розумінням ясно вираженого веління Бога, а не її

вибір, зробив гріх і смерть неминучою долею людства. Єва була обманута; Адам — ні» (Біблійний коментар АСД. Т. 1. С. 231).

Унаслідок цього кричущого прогріха та зневаги до Божого повеління взаємини між Богом і людством тепер були порушені. Вони змінилися: відкрите спілкування з Богом змінилося втечею в страху від Його присутності (Бут. 3:8-10). Замість співучасті та єднання приходять відчуження й розділення. З'явився гріх, а за ним пішли страшні наслідки. Доки не були вжиті необхідні заходи, людство прямувало до вічної загибелі.

Які слова надії, яку обітницю проголосив Бог під час цієї трагедії? Бут. 3:15.

Боже несподіване слово пророчої надії свідчить про зумовлену Господом ворожнечу між змієм та жінкою, між її Нащадком та його нащадками. Ця ворожнеча досягає кульмінації в переможній появі наділеного владою Нащадка жінки, Котрий завдає смертельного удару в голову сатани, у той час як сатана може лише пошкодити п'яту Месії.

У своїй повній безпорадності Адам і Єва мали знайти надію завдяки цій месіанській обітниці, надію, яка змінила б їхнє існування, оскільки її подарував та підтримував Бог. Обітниця про Месію й остаточну перемогу розвіяла морок, яким гріх огорнув людей.

Бог запитав людину: «Де ти?» (Бут. 3:9). Господь, звичайно, знав, де Адам і Єва. Його слова не були сповнені засудження, вони мали знову повернути до Нього людей, охоплених почуттям вини. Отже, перші слова Бога неслухняним людям принесли надію на Його благодать і милість. У який спосіб ми також

виявляємо, що Бог намагається повернути нас до Своєї милості і благодаті?

П'ятниця, 2 квітня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Біблія переповнена закликами до грішників та відступників. Порівняйте Псал. 95:7, 8; Ісаї 55:1, 2, 6, 7; Луки 15:3-7; 19:10. Які ще подібні біблійні тексти ви можете знайти?

Прочитайте в книзі Е. Уайт «Патріархи і пророки» розділи «Творіння» (с. 44-51), «Спокушення і падіння» (с. 52-62), «План викуплення» (с. 63-70).

«Я вважаю, що в цих двох Божественних словах прозвучала проповідь Євангелія, коли вони проникли в саму гущу заростей і досягли тремтливого слуху втікачів, — “Де ти?”. Твій Бог не бажає втратити тебе; Він прийшов, щоб знайти тебе, а незабаром пошле Свого Сина не тільки знайти, а й спасти втрачене» (Charles Haddon Spurgeon, *The Treasury of the Bible* (Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1962) Old Testament, vol. 1, p. 11).

Запитання для обговорення:

1. Оскільки добрий дбайливий Бог шукає людину, як ми можемо відгукнутися на такий вияв любові Отця й Ісуса Христа? Якої відповіді очікує від нас Господь?
2. Порівняйте біблійну картину людства, котре впало з високого місця в Божому творінні й потребує викуплення, з еволюційною теорією розвитку. Яка картина більш обнадійлива і чому?
3. Наскільки важливі для щастя людини взаємини любові? Чому для таких взаємин необхідний тісний зв'язок із Богом? Обговоріть вплив здорових людських стосунків на

їхніх учасників (батько-дитина, друг-друг, чоловік-дружина, роботодавець-працівник і т. п.).

Висновок:

Бог створив нас на Свій образ, щоб між Ним і нами могло існувати велелюбне спілкування. Хоч вторгнення гріха зруйнувало початковий союз, Господь прагне відновити ці взаємини за допомогою Плану спасіння. Наше життя набуває справжнього значення та ясності тільки тоді, коли ми вступаємо в союз із нашим Творцем.

Місіонерська історія

ПЕРШИЙ ГЛУХИЙ СТУДЕНТ-БОГОСЛОВ

Жозе Родріго Мартінес Патрон

Моя мати, адвентистка сьомого дня, розповідала мені, що я, будучи немовлям, не відгукувався на її голос, коли вона кликала мене.

Мама звернулася по допомогу, коли мені було близько двох років. Вона відправила мене в школу для людей з обмеженими можливостями, де мене навчали мови жестів, а також говорити.

Я притискав руку до горла вчительки, коли вона говорила, а потім сам намагався відтворити цей звук.

Моя мама плакала, тому що я не чув її голосу. «Не хвилюйтеся, — говорила вчителька. — Усе буде добре».

Дві години на день я навчався в школі для людей з обмеженими можливостями. Потім дві години — в адвентистській школі, у якій мене навчили читати й писати, і, що найголовніше, там я дізнався про Бога.

Я відвідував адвентистську школу до восьми років. На жаль, у ній не було вчителів, які знали б мову жестів, тому мама врешті-решт відправила мене до державної школи, де були вчителі, котрі могли спілкуватися зі мною.

Уперше я зустрів моїх ровесників-адвентистів з порушеннями слуху на організованій Церквою конференції в Адвентистському університеті Лінда Віста. Я був дуже радий поспілкуватися з іншими молодими людьми з такими самими потребами, як у мене. Подібні конференції проводилися впродовж наступних двох років. Потім Південно-Американський дивізіон організував свою першу конференцію для осіб з особливими потребами та провів ці заходи в Університеті Монтеморелос у Монтерреї, Мексика. На конференції в мене виникло особливе бажання служити Богу як пастор. Але як? Я не міг дозволити собі оплатити навчання.

На завершення конференції президент університету Ісмаель Кастільо раптом запитав: «Чи хоче хтось із вас тут навчатися?» Він запропонував повну стипендію на навчання. Тоді я зрозумів, що Бог закликає мене стати пастором, і встав.

Ось так я став першим глухим студентом-богословом в Університеті Монтеморелос. Я вже навчаюся на другому курсі. Це складно, тому що ніхто не знає мови жестів. Мені доводиться читати по губах учителів. У мене не все виходить так, як би мені хотілося. Я не склав декілька іспитів за перший курс, і тепер мені потрібно все виправити.

Я провів у Мехіко декілька євангельських програм для людей з порушеннями слуху. Мене запрошують проповідувати в громади, де є глухі члени церкви. У моєму серці є величезне бажання отримати вищу освіту і служити пастором. Я мрію поїхати до Іспанії як місіонер для тих, хто погано чує.

Будь ласка, моліться за глухих і тих, що поганочують. В усіх нас є мрії. Ми готові звершувати великі діла для Господа.

Пожертви Тринадцятої суботи цього кварталу допоможуть центру впливу «Краще життя» при Колумбійському адвентистському університеті підготувати студентів до місіонерського служіння.

Урок 2, 3-9 квітня ПІДРУЧНИК ЗАВІТУ

Біблійні тексти для дослідження:

Бут. 9:15; Ісаї 54:9; Бут. 12:1-3; Гал. 3:6-9, 29; Вих. 6:1-8; Єрем. 31:33, 34.

Пам'ятний вірш:

«А тепер, коли справді послухаєте Мого голосу, і будете дотримувати заповіту Мого, то станете Мені власністю більше всіх народів, бо вся земля — то Моя!» (Вих. 19:5).

Минулого тижня ми розглянули історію падіння людства через гріх наших прабатьків. Урок поточного тижня — стислий виклад теми всього кварталу, оскільки по одному дню тижня ми відводимо на розгляд окремих ранніх завітів. Кожен із цих завітів по-своєму відображав істину для теперішнього часу, яка міститься в Новому завіті, утвердженому на Голгофі кров'ю Ісуса, завіті, у який ми, християни, вступаємо з нашим Господом.

Наше дослідження почнемо із завіту, якого Бог уклав з Ноєм, аби зберегти його та його сім'ю від знищення. Далі перейдемо до завіту з Авраамом, такого насиченого обітницями для всіх нас; потім — до Сінайського завіту і його важливих постанов і, нарешті, розглянемо Новий завіт, на який указували всі інші завіти. Усі згадані завіти ми вивчатимемо докладніше протягом найближчих

кількох тижнів. Урок поточного тижня присвячений попередньому огляду цих завітів.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД УРОКУ: Що означає слово «завіт»? Які елементи складають завіт? Якого завіта Бог уклав з Ноєм? Яку надію містив завіт з Авраамом? Яку роль у завіті відіграють віра й діла людини? Завіт — це просто угода чи він передбачає аспекти взаємин? У чому сутність «Нового завіту»?

Неділя, 4 квітня ОСНОВИ ЗАВІТУ

«І дам Я Свого заповіта поміж Мною та поміж тобою, і дуже-дуже розмножу тебе» (Бут. 17:2).

«Єврейське слово *берит*, перекладене як *завіт*, зустрічається в Старому Завіті 287 раз. Його також можна перекласти, як заповіт або остання воля. Походження слова неясне, але воно почало “означати те, що пов’язує разом дві сторони”. Це слово використовувалося для багатьох різних типів “зв’язку” як між людиною й людиною, так і між людиною та Богом. Це слово широко вживалося, коли обидві сторони були людьми, і мало певне релігійне вживання, коли заповіт укладався між Богом і людиною. Релігійне вживання було насправді метафорою, заснованою на загальному вживанні, але з більш глибоким відтінком значення [сенсом]» (J. Arthur Thompson, “Covenant (OT)”, The International Standard Bible Encyclopedia, revised edition (Grand Rapids, MI: William B. Eerdmans Publishing Company, 1979), vol. 1, p. 790).

Подібно до шлюбного завіту, біблійний завіт визначає як взаємини, так і процедуру. Як процедура, біблійний завіт містить такі основні елементи:

1. Бог підтвердив обітниці завіту клятвою (Гал. 3:16; Євр. 6:13, 17).

2. Зобов'язанням завіту був послух Божій волі, вираженій у Десяти Заповідях (П. Зак. 4:13).

3. Спосіб, завдяки якому виконується Боже зобов'язання завіту, — за допомогою Христа і Плану спасіння (Ісаї 42:1, 6).

Проаналізуйте перераховані вище три елементи (Божі обітниці, наш послух і План спасіння). Яким чином, на вашу думку, ці чинники діють у вашому житті з Господом? Кількома реченнями опишіть, як вони виявляються у вашому житті зараз.

У старому завіті система жертвоприношень викладала народові весь План спасіння. За допомогою її символів патріархи й Ізраїль навчалися виявляти віру в майбутнього Спасителя. Завдяки її обрядам розкаяний грішник міг отримати прощення та звільнитися від провини. У такий спосіб могли бути збережені благословення завіту, а духовне зростання — відновлення образу Божого в житті — могло тривати, навіть коли людині не вдавалося повністю виконати свої зобов'язання за угодою.

Хоч існують завіти, укладені між людьми, основне вживання слова «берит» у Біблії стосується взаємин між Богом і людством. Якщо взяти до уваги, Хто Бог і хто ми в порівнянні з Ним, то який вид стосунків буде відображений у такому завіті?

Понеділок, 5 квітня

ЗАВІТ З НОЄМ

«І складу Я заповіта Свого з тобою, і ввійдеш до ковчегу ти, і сини твої, і жінка твоя, і жінки твоїх синів із тобою» (Бут. 6:18).

У наведеному вірші слово «заповіт» (у значенні «завіт») з'являється в Біблії вперше, причому в особливому контексті: Бог щойно розповів Ноеві про Своє рішення

знищити Землю через масове зростаюче поширення гріха. Хоч це знищення відбудеться під час усесвітнього потопу, Бог не залишає створений Ним світ. Господь продовжує пропонувати взаємини завіту, уперше приведені в дію відразу після гріхопадіння. Божественний «Я», пропонуючи завіт, Сам є підставою безпеки Ноя. Як Бог, Котрий зберігає завіт, Господь обіцяв захистити членів його сім'ї в разі їхньої готовності жити з Ним у постійних особливих взаєминах, що привели до послуху.

Чи був завіт з Ноєм одностороннім? Пам'ятайте, що ідея завіту передбачає більше ніж одну сторону. Чи мав Ной свої зобов'язання за угодою, які необхідно було виконувати? Який урок для нас міститься у відповіді на ці запитання?

Бог повідомив Ноеві, що насувається потоп і світ буде знищений. Однак Він укладає з патріархом угоду, обіцяючи врятувати Ноя та його сім'ю.

Господь сказав, що «складе» з Ноєм «заповіта». Слово «складати» включає намір дотримуватися завіту: ви виконуватимете сказане вами. Це не якась химерна заява; «складати» також означає зобов'язання. Припустимо, що Господь сказав Ноеві: «Незабаром світ буде знищений жахливим потопом, і Я, можливо, врятую тебе, а може, й ні. Але тепер зроби ось це, а потім побачимо, що станеться. Проте Я не даю жодних гарантій». Подібні заяви навряд чи супроводжуються такими запевненнями й обітницями, які містяться в завіті.

Деякі люди стверджують, що Ноїв потоп був не всесвітнім, а просто локальною повинню. Якщо це так, тоді в контексті Божої обітниці в Бут. 9:15 (див. також Ісаї 54:9) щоразу, коли відбувається ще одна локальна повинь (а вони, практично, відбуваються постійно), Божа обітниця завіту порушується. Натомість факт, що не було

ще одного всесвітнього потопу, доводить дієвість Божої обітниці завіту. Як цей факт відповідає на запитання, чи можемо ми довіряти обітницям Господа?

Вівторок, 6 квітня

ЗАВІТ АВРАМА

«І поблагословлю, хто тебе благословить, хто ж тебе проклинає, того прокляну. І благословляться в тобі всі племена землі!» (Бут. 12:3).

Прочитайте Бут. 12:1-3. Перерахуйте конкретні обітниці, дані Богом Аврамові.

Серед цих обітниць звучить ще одна Божа обітниця Аврамові: «благословляться в тобі всі племена землі!» (Бут. 12:3). Що це означає? Як усі племена землі були благословенні в Аврамі? Див. Гал. 3:6-9. Чи можемо ми побачити в цій ранній обітниці обіцянку про Ісуса Месію? Див. Гал. 3:29.

У цьому першому записаному Божественному об'явленні Аврамові Господь пообіцяв увійти з ним у тісні тривалі взаємини ще до того, як Він що-небудь згадував про укладання завіту. Прямі згадки про завіт, якого укладе Бог, з'являються пізніше (Бут. 15:4-21; 17:1-14). На даний момент Він пропонує Божественно-людські взаємини, які мають найважливіше значення. Повторюване «Я [покажу... народом великим тебе вчиню... поблагословлю...]

в Бут. 12:1-3 свідчить про глибину і велич Божої пропозиції й обітниці. Крім того, Аврам отримує єдине, але випробувальне повеління: «Вийди». Він послухався вірою (Євр. 11:8), однак не для того, щоб досягти обіцяних благословень. Послух Аврама був відповіддю його віри на взаємини любові, які Бог бажав налагодити. Іншими словами, Аврам уже вірив у Бога, уже покладався на Нього, уже

довіряв Божим обітницям. Він уже мав цю віру, інакше ніколи б не залишив свою сім'ю й батьківську землю та не вирушив у незвідані місця. Послух Аврама виявив його віру перед людьми й ангелами.

Уже тоді Аврам відкрив ключовий взаємозв'язок між вірою й ділами. Ми спасаємося вірою, наслідком якої стають діла послуху. Спочатку звучить обітниця спасіння, діла йдуть за нею. Хоч без послуху не може бути жодного спілкування завіту і жодного благословення, цей послух є відповіддю віри на те, що Бог уже здійснив. Така віра ілюструє принцип, відображений у тексті 1 Івана 4:19: «Ми любимо Його [Бога], бо Він перший полюбив нас».

Прочитайте текст Бут. 15:6. Як він відкриває (у багатьох аспектах) основу всіх обітниць завіту? Чому це благословення найцінніше з усіх?

Середа, 7 квітня

ЗАВІТ ІЗ МОЙСЕЄМ

Прочитайте Вих. 6:1-8 і дайте відповіді на наступні запитання:

1. Про який завіт говорив Бог? Див. Бут. 12:1-3.
2. Як вихід Ізраїлю з Єгипту мав стати Божим виконанням обітниць завіту?
3. Яку паралель ви можете провести між цими Божими обітницями народів та Його обітницями Носві до потопу? Після виходу сини Ізраїлю прийняли завіт на Синаї, котрий був даний у контексті викуплення з рабства (Вих. 20:2) та містив Божі постанови щодо жертвоприношень для викуплення й прощення гріха. Тому, як і всі Божі завіти, це був завіт благодаті — Божої благодаті, яка поширювалася на Його народ.

Цей завіт знову підтвердив основні акценти в завіті з Авраамом:

1. Особливе ставлення Бога до Його народу (порівняйте Бут. 17:7, 8 з Вих. 19:5, 6).

2. Ізраїль стане великим народом (порівняйте Бут. 12:2 з Вих. 19:6).

3. Необхідність послуху (порівняйте Бут. 17:9-14; 22:6-18 з Вих. 19:5).

«Зверніть увагу на порядок зображених тут подій: Господь спочатку спасає Ізраїль, а потім дає їм Свій Закон для дотримання. Той же самий порядок зображений і в Євангелії. Христос спочатку спасає нас від гріха (див. Івана 1:29; 1 Кор. 15:3; Гал. 1:4), а потім живе в нас згідно зі Своїм Законом (Гал. 2:20; Римл. 4:25; 8:1-3; 1 Петра 2:24)» (Біблійний коментар АСД. Т. 1. С. 602).

Прочитайте Вих. 6:7. Про що повідомляє текст? Зверніть увагу на динаміку в тексті. Ізраїльтяни стануть для Бога народом, а Він буде для них Богом. Господь не тільки бажає ставитися до них особливим чином; Він також бажає, щоб і вони ставилися до Нього особливим чином. Хіба Господь не шукає таких же стосунків і з нами сьогодні? Чи відображає перша частина тексту Вих. 6:7 ваші взаємини з Господом або ж ви просто хтось, чие ім'я тільки записане в церковних книгах? Якщо ваша відповідь на першу частину запитання — «так», поясніть, чому.

Четвер, 8 квітня НОВИЙ ЗАВІТ (Єрем. 31:31-33)

В уривку Єрем. 31:31-33 вперше в Старому Завіті згадується Новий завіт. Цей завіт представлений у контексті повернення Ізраїлю з полону та повідомляє про благословення, які вони отримають від Бога.

Знову ж таки, як і в усіх інших завітах, Бог ініціює цей завіт і саме Він виконає його по Своїй благодаті.

Зверніть також увагу на використану тут мову. Господь називав Себе чоловіком для Ізраїлю; Він говорив про

написання Його Закону в їхніх серцях; використовуючи мову завіту з Авраамом, підтверджує, що Він буде їхнім Богом і вони будуть Його народом. Отже, як і раніше, завіт — це не просто якась юридично зобов'язуюча угода, як у сучасних судах, натомість вона передбачає щось більше.

Прочитайте Єрем. 31:33. Порівняйте цей вірш із Вих. 6:7, де докладно описана частина укладеного з Ізраїлем завіту. Знову ж таки, який ключовий елемент міститься в Новому завіті? Чого бажає Бог від Свого народу?

Прочитайте Єрем. 31:34. Порівняйте цей текст з Івана 17:3. Яку вирішальну справу звершує Господь, котра створює основу для цих відносин?

В уривку Єрем. 31:31-34 можна виявити елементи і благодаті, і послуху, як і в більш ранніх завітах. Господь простить народові гріхи, спілкуватиметься з ними та пошле Свою благодать у їхнє життя. І як наслідок — люди просто підкоряються Йому; не формально й машинально, а виключно тому, що знають Господа, люблять Його і бажають служити Йому. У цьому суть взаємин завіту Бога з Його народом, саме таких взаємин Він прагне.

Як ви розумієте ідею про те, що Закон записаний у наших серцях? Чи означає це, що Закон стає суб'єктивним та особистим, який необхідно тлумачити й застосовувати відповідно до індивідуальних особливостей наших сердець? Чи це означає щось інше? Якщо так, то що?

П'ятниця, 9 квітня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Прочитайте в книзі Е. Уайт «Патріархи і пророки» розділ «Авраам у Ханаані» (с. 132-138); у книзі «Пророки і царі» розділ «Божі пророки укріпляли їх» (с. 569-571).

«Ярмо, котре зобов'язує нас до служіння, — це Божий Закон. Великий Закон любові, відкритий в Едені, проголошений на Сінаї, а в Новому Завіті записаний у серці, з'єднує людину з Божою волею. Якби ми були залишені діяти за своїми нахилами й волею, то опинилися б у лавах сатани, запозичивши його риси. Тому Бог підпорядковує нас Своїй волі — святій, високій, шляхетній. Він бажає, щоб ми терпляче й мудро виконували обов'язки служіння. Сам Христос, перебуваючи в людському тілі, узяв на Себе ярмо служіння. Він сказав: “Твою волю чинити, мій Боже, я хочу, і Закон Твій — у мене в серці” (Псал. 40:9).

“Я зійшов з неба виконувати не Мою волю, а волю Того, Хто Мене послав” (Івана 6:38). Любов до Бога, прагнення прославити Його і любов до грішного людства спонукали Ісуса прийти на Землю, аби страждати й померти. Це була рушійна сила Його життя. Він закликає нас прийняти цей принцип» (Е. Уайт. Бажання віків. С. 329, 330).

Запитання для обговорення:

1. Чи був завіт Бога з Ноєм, Авраом, Мойсеєм і нами продовженням Його завіту з Адамом чи це було щось нове? Порівняйте Бут. 3:15; 22:18 і Гал. 3:8, 16.
2. Чому особистісний аспект завіту, аспект взаємин такий важливий? Ви можете мати юридично зобов'язуючий договір, «завіт» із кимось, без будь-якої тісної, особистої взаємодії. Однак така угода — зовсім не те, до чого прагне Господь у Своїх взаєминах завіту зі Своїм народом. Чому це так? Обговоріть.
3. Яким чином шлюб є хорошою аналогією завіту? У яких випадках аналогія шлюбу не відповідає опису завіту?

Висновок:

Вторгнення гріха розірвало стосунки, які Творець спочатку встановив з людською сім'єю через наших прабатьків. Тепер за допомогою завіту Бог прагне відновити ті ж самі стосунки, засновані на любові. Цей завіт свідчить як про глибокі взаємини між Богом і нами (подібні до шлюбного зв'язку), так і про угоду щодо нашого спасіння і приведення нас в гармонію з Ініціатором завіту. Сам Бог, спонукуваний Своєю великою любов'ю до нас, ініціював взаємини завіту. Своїми милосердними обітницями й милосердними діяннями Він неупинно спонукає нас бути з Ним у союзі та підтримувати його.

Місіонерська історія

ФЕРМЕР ВІДКРИВАЄ ЦЕРКВИ

Ендрю Мак-Чесні Адвентистський пастор попросив Хуан Вень-Міна, простого фермера, допомогти заснувати церкву в невеликому селі, розташованому за 2,5 години їзди від його дому на півдні Тайваню.

Вень-Мін був здивований. Він не був членом Церкви, але щосуботи відвідував церкву у своєму селі. Він погодився допомогти. Вень-Мін поговорив з одним із членів Церкви, у якого була родичка в іншому селі, Ба-Еао, де ще не було адвентистів. Вона дозволила організувати домашню церкву у своєму домі.

Вень-Мін і пастор по черзі проповідували на домашній церкві щосуботи. Упродовж шести місяців шість осіб уклали завіт з Богом. Приблизно через пів року після цього хрестився сам Вень-Мін.

Керівники Тайванської конференції були здивовані, як Бог благословив зусилля Вень-Міна на півдні Тайваню —

у регіоні, де церква докладає надзвичайних зусиль, аби досягти людей Євангелієм. Вони попросили його відкрити церкву ще в одному селі — Санті. Церква була організована і через шість років продовжувала рости. Вень-Міна знову попросили організувати церкву — у Сіатейє. Після цього Вень-Мін уперше почав хвилюватися, що в нього немає богословської освіти, і він почав молитися.

На перше богослужіння в Сіатейє прийшло лише дві людини. Він закликав їх відчинити двері своїх домівок для проведення по п'ятницях євангельської програми для сусідів. За вісім років церква виросла до 74 членів.

Після сімнадцяти років заснування церков Вень-Мін сказав, що його секрет полягає в тому, щоб наслідувати лише приклад Христа, про який писала Еллен Уайт: «Лише метод Христа принесе справжній успіх у проголошенні людям Євангелія. Спаситель змішався з людьми як Той, Хто бажав їм добра. Він виявляв до них співчуття, служив їхнім нуждам і завойовував їхнє довір'я. А тоді говорив їм: "Ідіть за Мною"» (Служіння зцілення. С. 143).

Сьогодні Вень-Міну вже 75 років, але він досі активно старається задовольнити потреби людей. У Сіатейє він щосуботи привозить зі своєї ферми манго, кавуни та гуаву для спільного обіду.

Молодий пастор, що замінив Вень-Міна в Сіатейє, здивовано запитав:

— Як вам удалося створити таку церкву? Як мені це зробити?

— Виявляй милосердя, будь терплячим, скромним і люби інших, — відповів Вень-Мін. — Просто будь, як Ісус.

Завдяки пожертвам Тринадцятої суботи 2018 року в адвентистських церквах на Тайвані було відкрито шість центрів впливу, орієнтованих на здоровий спосіб життя.

Дякуємо за ваші пожертви, котрі допомагають поширювати Євангеліє.

Урок 3, 10-16 квітня «НА ВІЧНІ ПОКОЛІННЯ»

Біблійні тексти для дослідження:

Бут. 3:6; 6:5, 11, 18; 9:12-17; Ісаї 4:3; Об'явл. 12:17.

Пам'ятний вірш:

«Але Ной знайшов милість у Господніх очах» (Бут. 6:8)

Бактерії - настільки крихітні організми, що без мікроскопа їх неможливо побачити. Одна звичайна кругла бактерія на вигляд не більша за вістря олівця навіть після збільшення в 1000 разів. За сприятливих умов для росту — достатній кількості тепла, вологи та їжі — бактерії розмножуються надзвичайно швидкими темпами. Наприклад, деякі бактерії розмножуються поділом: зріла клітина просто ділиться на дві дочірні клітини. Якщо поділ відбувається щогодини, одна бактерія може «наплодити» понад 16 000 000 нових бактерій за 24 години. Через 48 годин з'являться сотні мільярдів бактерій.

Цей мікроскопічний феномен у світі природи ілюструє стрімке зростання зла після гріхопадіння. Обдарований гігантським інтелектом, міцним здоров'ям і довголіттям, плодовитий людський рід залишив Бога та присвятив свої виняткові здібності гонитві за беззаконням у всіх формах. У той час як бактерії можуть бути знищені сонячним світлом, хімічними речовинами або високими температурами, Бог вирішив стримати це несамовите повстання вселенським потопом.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД УРОКУ: Що зробив гріх із Божим творінням? Якими якостями володів Ной? Які елементи становили завіт із Ноєм? Як Божа благодать відкривається в завіті з Ноєм до потопу? Що повідомляє про всеосяжну любов Бога до нас завіт, укладений Ним із людством після потопу?

Неділя, 11 квітня ПРИНЦИП ГРІХА (Бут. 6:5)

Оглядаючи новостворений світ на Землі, Бог дав йому таку оцінку: «Вельми добре» (Бут. 1:31). Потім увійшов гріх, і парадигма змінилася. Усе вже не було «вельми добре». Боже впорядковане творіння було затьмарене гріхом та всіма його огидними наслідками. На час Ноя повстання досягло жахливих масштабів; зло поглинуло людський рід. Хоч Біблія не повідомляє нам багато подробиць (докладніше див. Е. Уайт. Патріархи і пророки. С. 90-92), злочини й повстання досягли такого рівня, що їх не міг витримати навіть люблячий, довготерпеливий і вибачливий Бог.

Як усе так швидко могло стати настільки поганим? Відповідь знайти нескладно. Скільки людей сьогодні, дивлячись на власні гріхи, запитують про теж саме: як усе так швидко стало настільки поганим?

Проаналізуйте наведені нижче тексти. Про що вони повідомляють? Зверніть увагу на неухильний розвиток гріха:

Бут. 3:6

Бут. 3:11-13

Бут. 4:5

Бут. 4:8

Бут. 4:19

Бут. 4:23

Бут. 6:2

Бут. 6:5, 11

Картина, змальована в Бут. 6:5, 11, не виникла в вакуумі. Їй передували певні події. Цей жажливий наслідок мав причину. Гріх поступово розростався й посилювався. Йому притаманна така тенденція. Гріх не схожий на поріз або рану, з якимсь автоматичним, вбудованим процесом, що приводить до зцілення. Навпаки, якщо гріх не зупинити, він намножується та не задовольниться, доки не призведе до краху і смерті. Не обов'язково змальовувати життя до потопу, аби побачити цей принцип у дії. Він існує навколо нас і сьогодні.

Тож не дивно, що Бог ненавидить гріх; не дивно, що рано чи пізно гріх буде викорінений. Справедливий, люблячий Бог саме так учинить із ним.

Добра звістка для людей така: хоч Господь бажає знищити гріх, Він прагне спасти грішників. Ось у чому полягає суть завіту.

Понеділок, 12 квітня

ЛЮДИНА НОЙ (Бут. 6:9)

В описі зла допотопного світу людина Ной різко виділяється на тлі його сучасників. Прочитайте наведений вище текст і зверніть увагу на три конкретні характеристики Ноя. Запишіть, що, на вашу думку, означає кожна із цих характеристик:

1. Ной був «праведний».
2. Він був «невинний».
3. Він «з Богом ходив».

Безперечно, Ной мав спасенні взаємини з Господом. Бог міг співпрацювати з ним, Ной слухав Його, корився Йому й покладався на Нього. Ось чому Господь зміг використати його для виконання Своїх намірів, і ось чому Петро в Новому Завіті назвав Ноя «проповідником праведності» (2 Петра 2:5).

Прочитайте Бут. 6:8. Як цей текст допомагає нам зрозуміти взаємини між Ноем і Господом?

Тут уперше в Святому Письмі зустрічається слово «милість» (в інших перекладах «благодать») і, очевидно, має те саме значення, що й у новозавітних текстах, де описана милостива, незаслужена прихильність Бога до недостойних грішників. Ми маємо розуміти: яким би «невинним» і «праведним» не був Ной, він залишався грішником, потребуючи незаслуженої милості свого Бога. У цьому розумінні Ной нічим не відрізняється від будь-кого з нас, хто щиро прагне йти за Господом.

Розуміючи, що Ной мав потребу в Божій милості, як і всі ми, подумайте про своє життя. Запитайте себе: чи можна сказати про мене, що я, подібно до Ноя, «праведний», «невинний» і «з Богом ходжу»? Поділіться своїми думками з класом у суботу.

Вівторок, 13 квітня

ЗАВІТ ІЗ НОЄМ

«І складу Я заповіта Свого з тобою, і ввійдеш до ковчегу ти, і сини твої, і жінка твоя, і жінки твоїх синів із тобою» (Бут. 6:18).

Цей вірш містить основи біблійного завіту: Бог і людство складають угоду. Проте завіт містить більше елементів, ніж здається на перший погляд.

Насамперед, існує елемент послуху з боку людства. Господь повідомляє Ноєві, що він та його сім'я мають увійти до ковчегу. Вони мають свої зобов'язання, і якщо люди не виконують їх, завіт порушується. При порушенні завіту люди повністю програють, оскільки врешті-решт саме вони є бенефіціарами (набувачами благодійної допомоги) завіту. Зрештою, якби Ной сказав Богові «ні» й

вирішив не дотримуватися завіту або сказав «так», а потім передумав, якими були б наслідки для нього та його сім'ї?

Бог назвав цей завіт «Своїм» завітом. Що це говорить нам про основну характеристику завіту? Чи змінилося б розуміння завіту людьми, якби Господь назвав його «нашим завітом»?

Якою б унікальною не була ця конкретна ситуація, ми бачимо тут основну динаміку взаємин Бога й людини в завіті. Склавши «заповіта Свого» з Ноєм, Господь і тут розкриває Свою благодать. Він показує, що готовий виявити ініціативу, щоб урятувати людей від наслідків їхніх гріхів. Отже, цей завіт не слід розглядати як союз рівних, у якому кожен «партнер» залежить від іншого. Ми могли б сказати, що Бог здобуває користь (дослівно «вितягує вигоду») із завіту, проте тільки в значенні, яке радикально відрізняється від того, як це роблять люди. Він здобуває користь у тому, що Його улюбленим дітям буде дане вічне життя, а це — найбільше задоволення для Господа (Ісаї 53:11). Однак не можна сказати, що Він отримує вигоду в такий же спосіб, як і ми — бенефіціари того ж завіту.

Поміркуйте над такою аналогією: під час шторму людина впала за борт судна. Хтось на палубі кричить, що кине її рятувального круга. Однак потоплюючий повинен виконати свій обов'язок за «угодою», тобто вхопитися і триматися за цей круг. Саме в цьому і полягає суть завіту між Богом і людством.

Як наведена аналогія допомагає нам зрозуміти концепцію благодаті в завіті? Як вона допомагає нам усвідомити, на чому і сьогодні мають ґрунтуватися наші взаємини з Богом?

«І Бог промовляв: “Оце знак заповіту, що даю Я його поміж Мною та вами, і поміж кожною живою душею, що з вами, на вічні покоління: Я веселку Свою дав у хмарі, і стане вона за знака заповіту між Мною та між землею”» (Бут. 9:12, 13).

Мало які природні явища гарніші за веселку. Хто не пам’ятає, як дитиною вперше захопився і здивувався, коли дивовижні стовпи світла зігнулися на небосхилі, немов якийсь манливий містичний портал у небеса? Навіть тепер у нас, дорослих, часом перехоплює подих від вигляду цих надзвичайно яскравих кольорів у хмарах. Не дивно, що й сьогодні веселку часто використовують як символ у різних сферах: від політичних організацій до культів, рок-груп і туристичних агентств (знайдіть слово «веселка» в Інтернеті і побачите). Безперечно, ці красиві кольорові смуги все ще торкаються струн наших душ.

Саме в цьому й полягала основна ідея Бога.

Чому Господь сказав, що знаком завіту буде веселка?
Бут. 9:12-17.

Господь сказав, що використав веселку як знак Свого завіту (Бут. 9:15). Цікаво, що Він ужив тут слово «заповіт» (у значенні «завіт»), хоч у даному випадку він відрізняється від усіх інших завітів. На відміну від завіту з Авраамом чи Сінайського завіту, немає жодних конкретних зобов’язань для отримувачів вигоди від завіту (навіть для Ноя). Божі слова тут звернені до всіх людей, до кожної живої душі в кожному тілі (див. Бут. 9:15) «на вічні покоління» (вірш 12). Слова Бога універсальні, усеосяжні, незалежно від вибору людини: коритися Господу чи ні. У даній ситуації поняття завіту

використане не так, як в інших місцях Біблії, коли йдеться про взаємини між Богом і людьми.

Яким чином описаний у Бут. 9:13 завіт також відкриває Божу благодать? Хто ініціював цей завіт? Хто є абсолютним Благодійником?

Хоч згаданий тут завіт не містить конкретних зобов'язань з нашого боку (Боже зобов'язання — ніколи не руйнувати світ потопом), як наше розуміння веселки як символу спонукає нас жити в послуху Богові? Іншими словами, чи є якісь непрямі зобов'язання з нашого боку, коли ми дивимосся в небо й бачимо веселку? Подумайте про контекст, у якому з'явилася веселка, та про уроки, які ми можемо почерпнути з цієї розповіді.

Четвер, 15 квітня «ЗОСТАВСЯ ТІЛЬКИ НОЙ»

«І винищив Бог усяку істоту на поверхні землі, від людини аж до скотини, аж до плазуна, і аж до птаства небесного, — вони стерлись з землі. І зостався тільки Ной та те, що з ним у ковчезі було» (Бут. 7:23).

Даний текст містить першу згадку про поняття «останку» в Писанні. Слово, перекладене як «зостався», походить від іншого слова, кореневі форми якого неодноразово використовуються в Старому Завіті для вираження ідеї останку.

«І послав мене Бог перед вами зробити для вас, щоб ви позостались на землі, і щоб утримати для вас при житті велике число спасених» (Бут. 45:7; тут і в наступних текстах курсив додано).

«І буде zostалий в Сіоні й полишений в Єрусалимі, — святим буде зватися він, кожен, хто жити записаний в Єрусалимі» (Ісаї 4:3).

«І станеться в день той, і знову по-друге простягне Господь Свою руку, щоб набути останок народу Свого, що полишиться...» (Ісаї 11:11).

У всіх цих випадках виділені курсивом слова пов'язані з аналогічним словом «зостався» в Бут. 7:23.

Поміркуйте над текстом Бут. 7:23 та наведеними вище біблійними віршами. Як ви розумієте викладену тут концепцію останку? Які зовнішні умови привели до появи останку? Як завіт пов'язаний з ідеєю останку?

Під час потопу Творець світу став Суддею світу. Цей усесвітній суд поставив запитання, чи буде знищене все живе на Землі і навіть людина. Якщо ні, хто буде серед урятованих? Хто буде останком?

У даному випадку це були Ной та його сім'я. І все ж спасіння Ноя було пов'язане з Божим завітом із ним (Бут. 6:18) — завітом, Автором і Виконавцем якого був Бог милості й благодаті. Ной з родиною вижили тільки завдяки тому, що Бог здійснив для них, якою б важливою не була їхня співпраця. Якими б не були зобов'язання Ноя в завіті, і незалежно від того, наскільки сумлінно він їх виконував, його єдина надія полягала в Божій милості.

Ґрунтуючись на нашому розумінні подій останніх днів, коли в Бога буде Останок (див. Об'явл. 12:17), які паралелі ми можемо провести між цими подіями й історією Ноя, щоб нам підготуватися і стати частиною Останку? У яких випадках наші щоденні рішення можуть вплинути на те, де ми зрештою опинимося в той час?

П'ятниця, 16 квітня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Прочитайте в книзі Е. Уайт «Патріархи і пророки» розділи «Потоп» (с. 90-104) і «Після потопу» (с. 105-110).

«Веселка, фізичне явище природи, була відповідним символом Божої обітниці ніколи більше не руйнувати Землю потопом. Оскільки кліматичні умови на Землі після потопу стали зовсім іншими, а дощі в більшості частин світу замінили колишню благодатну росу для зрошення ґрунту, необхідно було щось, аби розвіювати побоювання людей щоразу, коли починався дощ. Духовний розум бачить у природних явищах об'явлення Бога про Себе (див. Римл. 1:20). Отже, веселка є свідченням для віруючого, що дощ принесе благословення, а не загальне руйнування» (Біблійний коментар АСД. Т. 1. С. 265).

Запитання для обговорення:

1. «У той час світ вирував, народ розмножувався; світ ревів, немов дикий бик, і великий бог прокинувся від шуму. Ен-ліль почув шум та сказав богам на раді: “Гомін людський нестерпний, і неможливий більше сон через цей гамір”. Тому боги погодилися знищити людину» (“The Story of the Flood” in The Epic of Gilgamesh, trans. N. K. Sanders (London: The Penguin Group, 1972), p. 108). Порівняйте цю причину потопу з причиною, наведеною в Біблії.
2. Ной зробив більше, ніж просто попередив своє покоління про наближення Божого суду. Мета його застереження полягала в тому, щоб допомогти людям відчувати їхню потребу в спасінні. Чому істини про спасіння переважно непопулярні? Назвіть та обговоріть деякі причини, котрі перешкоджають багатьом людям прийняти Божий План для їхнього спасіння (Див. Івана 3:19; 7:47, 48; 12:42, 43; Якова 4:4).

Висновок:

У нашому уроці ми зазначили, що завіти Бога з Носм — це перші завіти, докладно описані в Біблії. Вони

відкривають Його милосердну зацікавленість людською сім'єю та бажання налагодити спасенні взаємини з ними. Господь знову підтвердив Свій завіт з Ноем, і саме відданість Ноя Богові захистила його від загального віровідступництва й урятувала його із сім'єю від спустошливого суду потопу.

«Цей символ [веселка] у хмарах повинен укріпити віру всіх та зміцнити їхнє довір'я до Бога, оскільки він є знаком Божественної милості й доброти до людини. І хоч Бог змушений був знищити Землю потопом, Його милість і далі огортає її» (Е. Уайт. Історія викуплення. С. 70).

Місіонерська історія

СТВОРЕНИЙ ДЛЯ МІСІЇ В МЕКСИЦІ

Ендрю Мак-Чесні

Густаво Тарасена, 58-річний чоловік, не пастор, але він палко бажає утворювати церкви. Він прославив Бога, коли друга організована ним церква, розташована в Ла-Уастеці, невеликому поселенні на околиці Вільєрмоси, Мексика, значно виросла за десять років. Проте він не знав, що робити далі. Густаво та його дружина Марія почали молитися.

«Що нам робити в новому році?» — молився він.

Через декілька тижнів молитов Густаво дізнався від районного пастора про можливість заснувати церкву в Плайяс-дель-Росаріо, де була невелика громада. Він молився три тижні й погодився очолити проект.

Один із членів церкви запропонував свій дім, у якому ніхто не жив, що був розташований у Плайяс-дель-Росаріо, для проведення суботнього богослужіння й

інших церковних заходів. У цьому ж домі Густаво ночував, коли приїжджав на служіння.

У першу суботу на богослужіння прийшли дві матері та дванадцять дітей. Побачивши так багато людей на першій зустрічі, Густаво зрозумів, що Бог благословляє цей проект і можна рухатися далі.

Він організував щотижневі євангельські зустрічі домашньої церкви, після чого кількість дітей зросла до двадцяти. Густаво вирішив проводити Суботню школу для дітей уранці в суботу і богослужіння в другій половині дня.

Якось одна з матерів, що відвідувала богослужіння, опинилася в складній ситуації. Господиня дому, який вона орендувала, дізналася, що вона ходить до церкви, і пригрозила виселити її та п'ятьох її дітей. «Якщо ви продовжите ходити на ці зібрання, я вас вижену», — сказала вона.

Мати продовжила відвідувати зібрання, і їх виселили. Проте вона не засмутилася. Жінка швидко знайшла нове житло та продовжила залишатися вірною Господу. На домашній церкві почали молитися і постити за жінку, котра вигнала їх із дому. Одного разу, під час поширення адвентистської літератури в Плайяс-дель-Росаріо, ця жінка взяла адвентистський журнал і попросила помолитися за неї. Через декілька тижнів вона приєдналася до домашньої церкви.

Тим часом Густаво організував другу серію євангельських зустрічей, цього разу в Домі молитви. Після закінчення уклали заповіт з Богом дві особи — жінка і хлопчик, які стали першими плодами його служіння. Лише через чотири місяці після початку служіння Густаво на новому місці й організації ним домашньої церкви з'явилися перші два члени церкви. «Я вірю, що Бог приведе більше людей і наша невелика група перетвориться на велику церкву», — сказав Густаво.

Дякуємо вам за пожертви Тринадцятої суботи 2018 року, котрі допомогли розширити Південно-Східну лікарню Церкви християн адвентистів сьомого дня у Вільєрмосі, Мексика.

Урок 4, 17-23 квітня

ВІЧНИЙ ЗАВІТ

Біблійні тексти для дослідження: Вих. 3:14; Бут. 17:1-6; 41:45; Дан. 1:7; Бут. 15:7-18; 17:1-14; Об'явл. 14:6, 7.

Пам'ятний вірш:

«І Я складу заповіта Свого поміж Мною та поміж тобою, і поміж твоїм потомством по тобі на їхні покоління на вічний заповіт, що буду Я Богом для тебе й для нащадків твоїх по тобі» (Бут. 17:7).

Багато хто з нас, напевно, добре пам'ятає виснажливі хвороби, які спіткали нас у дитинстві й могли мати фатальні наслідки. Протягом довгої неспокійної ночі ми не раз прокидалися від напівсну і бачили матір або батька, котрі сиділи в кріслі біля нашого ліжка в м'якому світлі нічника.

Так і Бог «сидів біля ліжка» хворого на гріх світу, коли протягом століть після потопу почала згущатися моральна темрява. Із цієї причини Він вибрав Аврама і планував зробити його родоначальником народу, якому міг би довірити знання про Себе й подарувати спасіння.

Бог уклав з Аврамом і його нащадками завіт, який більш ґрунтовно відображав Божественний План спасіння людства від наслідків гріха. Господь не збирався залишати Свій світ без уваги в такій гострій потребі. Цього тижня ми розглянемо, як розкриваються нові обітниці завіту.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД УРОКУ: Яке Боже Ім'я? Що воно означає? Яке значення мали імена, що використав Бог, аби представитися Аврамові? Які імена Він використовував, щоб відкрити Себе? Чому Господь змінив ім'я «Аврам» на «Авраам»? Чому імена важливі? Які умови, або зобов'язання, було викладено в завіті?

Неділя, 18 квітня ЯГВЕ І ЗАВІТ З АВРАМОМ

«І промовив до нього: “Я Господь, що вивів тебе з Уру халдейського, щоб дати тобі землю оцю, щоб став ти спадкоємець її”» (Бут. 15:7).

Деякі імена подібні до торговельних марок. Вони настільки тісно пов'язані в нашій свідомості з певними характеристиками, що, почувши назву тієї чи іншої фірми, ми відразу ж згадуємо ці якості. Те саме можна сказати і про імена людей. Наприклад, які характеристики ви згадуєте, коли чуєте такі імена: Альберт Ейнштейн, Мартін Лютер Кінг-молодший або Ганді? Кожне з них пов'язане з певними якостями й ідеалами.

У біблійні часи народи Близького Сходу вважали значення імен дуже важливим. «Євреї завжди вважали, що ім'я вказує або на особисті характеристики названого, або на думки й емоції того, хто дав ім'я, або на супутні обставини, коли це ім'я було дано» (Біблійний коментар АСД. Т. 1. С. 523).

Коли Бог уклав завіт з Аврамом, Він відкрив Себе патріархові під Іменем Ягве [YHWH] (Господь — у Бут. 15:7, а в деяких перекладах написано великими літерами та вимовляється Ягве). Тому текст Бут. 15:7 буквально звучить так: «Я Ягве, що вивів тебе з...»

Ім'я Ягве, хоч і зустрічається в Старому Завіті 6828 разів, частково оповите таємницею. Очевидно, це форма

дієслова хайя, «бути», і в цьому контексті воно означає «Вічний», «Сущий», «Самосуший», «Вічносуший», «Самодостатній», «Вічноживущий». Божественні властивості, які підкреслює цей титул, — самоіснування та вірність. Вони вказують на Господа як Живого Бога, Джерело життя, на відміну від язичницьких богів, котрі не існують поза уявою тих, хто їм поклоняється.

Сам Бог пояснює значення Імені Ягве в тексті Вих. 3:14: «Я Той, що є». Це значення відображає реальність безумовного, абсолютного існування Бога, водночас підкреслюючи Його владу над минулим, теперішнім і майбутнім.

Ягве — власне Ім'я Бога. Ідентифікація Ягве як Того, Хто вивів Аврама з Уру, пов'язана з проголошенням Божого завіту в Бут. 12:1-3. Господь бажає, щоб Аврам дізнався Його Ім'я, бо воно розкриває аспекти Його Особи, особистої природи й характеру; завдяки цим істинам ми можемо навчитися довіряти Його обітницям (Псал. 9:11; 91:14).

Коли ви роздумуєте про Ім'я Ягве або чуєте його, із чим воно асоціюється для вас: з любов'ю, добротою, турботою чи страхом, суворістю, дисципліною? А про що ви згадуєте, коли роздумуєте про Ім'я Ісус?

Понеділок, 19 квітня

ЕЛЬ-ШАДДАЙ

«І був Аврам віку дев'яти десяти літ і дев'яти літ, коли явився Господь Аврамові та й промовив до нього: “Я Бог Всемогутній! Ходи перед лицем Моїм, і будь непорочний!”» (Бут. 17:1).

До цього Ягве з'являвся Аврамові кілька разів (Бут. 12:1, 7; 13:14; 15:1, 7, 18). Тепер, як повідомляє наведений вище текст, Ягве знову з'явився Аврамові, відкриваючи Себе як

«Бог Всемогутній» (Ель-Шаддай); це Ім'я згадується переважно в книгах Буття і Йова. Перше слово в Імені «Бог Всемогутній» — Ель, це основне Ім'я Бога, що використовували семіти. Хоч точне значення другого слова Шаддай не зовсім зрозуміле, переклад «Всемогутній» є найточнішим. (Порівняйте Ісаї 13:6 та Йоїла1:15). Ключова ідея вживання цього Імені полягає в протиставленні могутності й сили Бога немічності й тлінності людства.

Прочитайте тексти Бут. 17:1-6 — ширший контекст Божого звернення до Аврама в першому вірші. Чому в цей час Господь хотів звернути увагу Аврама на Свою могутність і силу? Які слова Бога спонукали Аврама повірити в Його могутність і силу? Зверніть особливу увагу на вірш 6.

Буквальний переклад Бут. 17:1-6 буде таким: «Єгова з'явився Авраму та сказав: “Я Ель-Шаддай; ходи перед лицем Моїм, і будь непорочний. І укладу заповіт Мій між Мною і тобою і дуже розмножу тебе... І ти станеш батьком багатьох народів... І зроблю тебе дуже плідним”». Ім'я Ель-Шаддай з'являється також у Бут. 28:3, де Ісак говорить, що Ель-Шаддай благословить Якова, розплодить і розмножить його.

Подібну обітницю Ель-Шаддая можна знайти в Бут. 35:11; 43:14; 49:25 — уривках, які говорять про щедрість Бога: Ель, Бог сили та влади, і Шаддай, Бог невичерпних багатств, які Він готовий дарувати тим, хто шукає Його з вірою і послухом.

Що особисто для вас означає Ім'я Ель-Шаддай? Чи переконалися ви у своєму житті, що наш Бог справді Всемогутній?

Вівторок, 20 квітня ВІД АВРАМА ДО АВРААМА (Бут. 17:4, 5)

Як ми вже зазначали, у давнину на Близькому Сході імена людей були не просто способом ідентифікації, що не має жодного значення, якими вони часто бувають для нас. Яке ім'я дати дівчинці — Марія чи Сусанна, — сьогодні не відіграє великої ролі. Однак для давніх семітів імена людей були сповнені духовного значення. Усі семітські імена мають значення і зазвичай складаються із фрази або словосполучення, що відображає бажання чи подяку батьків. Наприклад, Даниїл означає «Бог — Суддя»; Йоїл — «Ягве — Бог»; Натан — «Дар Божий».

Через таку значущість імен їх часто змінювали, щоб відобразити радикальні зміни в житті й обставинах людини.

Прочитайте наведені тексти. Які ситуації вони згадують і чому в цих ситуаціях імена людей було змінено?

Бут. 32:28

Бут. 41:45

Дан. 1:7

Не так уже й складно — навіть для сучасних умів — зрозуміти значення слів, якими називають людину. Якщо когось постійно називають «нерозумним» або «потворним», то рано чи пізно такі «епітети» можуть вплинути на самооцінку цієї людини. Даючи людям певні імена або змінюючи їх, навколишні впливають на їхню самооцінку, а через це — і на їхні дії.

Зважаючи на це, ми можемо зрозуміти, чому Бог забажав змінити ім'я Аврама на «Авраам». Ім'я «Аврам» означає «високий або сильний батько»; Бог змінив його на «Авраам», що означає «батько багатьох». У світлі

обітниці завіту, коли Бог говорить: «І вчиню Я тебе дуже-дуже плідним, і вчиню, щоб вийшли з тебе народи, і царі з тебе вийдуть» (Бут. 17:6), — ця зміна імені має більший сенс. Можливо, таким був Божий спосіб допомогти Авраамові повірити обітниці завіту, даній 99-річному чоловікові, уже багато років одруженому з безплідною 89-річною жінкою. Тобто Господь зробив це, щоб допомогти Аврааму зміцнити віру в дані йому обітниці.

Середа, 21 квітня СТАДІЇ ЗАВІТУ (Бут. 12:1, 2)

У Бут. 12:1, 2 розкривається перша стадія завіту, даного Богом Авраамові (цих стадій три). Господь підійшов до Аврама, висловив повеління, а потім дав йому обітницю. Такий підхід виявляє милостиве обрання Богом Аврама як першої великої постаті Його особливого завіту благодаті. Повеління включає всебе випробування повної довіри Богу (Євр. 11:8). Обітниця (Бут. 12:1-3, 7), хоч і дана конкретно нащадкам Аврама, містить також обітницю для всього людства (Бут. 12:3; Гал. 3:6-9).

Другу стадію завіту Бога з Аврамом описано в Бут. 15:7-18. У яких віршах ми знаходимо ті самі кроки, які зазначили на першій стадії?

Підхід Бога до людини: вірші
Заклик людини до послуху: вірші
Божественна обітниця: вірші

В урочистому ритуалі другої стадії Господь явився Аврамові та пройшов між акуратно розкладеними частинами тварин. Кожну з трьох убитих тварин було розсічено, і дві половини поміщено одна навпроти одної, з проміжком між ними. Птахів убили, але не розсікли. Ті, хто вступав у завіт, повинні були пройти між розсіченими

частинами, символічно даючи обітницю вічної покори положенням, урочисто узгодженим учасниками завіту.

Опишіть, що відбувалося під час третьої, останньої стадії Божественного завіту, укладеного з Авраамом (див. Бут. 17:1-14).

Значення імені Авраам підкреслює бажання і задум Бога спасти всі народи. Вислів «багато народів» охоплює і євреїв, і язичників. Новий Завіт стверджує, що справжні нащадки Авраама — це люди, котрі мають віру Авраама й покладаються на заслуги обітованого Месії (див. Гал. 3:7, 29). Отже, ще за часів Авраама Господь мав намір спасти якомога більше людей у всьому світі. Безперечно, сьогодні нічого не змінилося.

Прочитайте в Об'явл. 14:6, 7 вістку першого ангела. Які паралелі ви можете провести між цією вісткою і положеннями завіту з Авраамом?

Четвер, 22 квітня ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЗАВІТУ

«Бо вибрав Я його, щоб він наказав синам своїм і домові своєму по собі. І будуть вони дотримуватися дороги Господньої, щоб чинити справедливість та право, а то для того, щоб Господь здійснив на Авраамові, що сказав був про нього» (Бут. 18:19).

Як ми вже говорили, завіт — це завжди завіт благодаті, завіт Бога, Котрий звершує заради нас те, чого ми ніколи не змогли б зробити для себе. Завіт з Авраамом — не виняток.

За власною благодаттю Бог обрав Авраама як Свій інструмент для сприяння в проголошенні Плану спасіння світові. Однак виконання Богом обітниць завіту було пов'язане з готовністю Авраама чинити праведно й

коритися Йому вірою. Без цього послуху з боку Авраама Бог не зміг би використовувати його.

Текст Бут. 18:19 показує, як пов'язані благодать і Закон. Цей вірш починається з благодаті («вибрав Я його»), а далі наголошено, що Авраам і його сім'я коритимуться Господу. Отже, віра й діла зображені тут у тісному союзі, як і має бути (див. Якова 2:17).

Однак зверніть увагу на формулювання Бут. 18:19. Що тут сказано про послух Авраама? Хоч послух не є засобом спасіння, якого значення йому тут надано? Згідно із цим текстом, чи міг завіт бути виконаний без послуху? Обґрунтуйте свою відповідь.

Якщо учасники завіту не дотримувалися певних умов, тоді не можна було ані користуватися благословеннями завіту, ані зберегти їх. Хоч ці умови не були необхідні для укладання завіту, вони мали бути відповіддю любові, віри й послуху, а також уособленням взаємин між людством і Богом. Послух був засобом, за допомогою якого Бог міг виконати дані людям обітниці завіту.

Порушення завіту внаслідок непослуху — це невірність налагодженим взаєминам. При порушенні завіту порушується не умова дарування, а умова виконання.

Чи переконалися ви на власному досвіді у важливості послуху в завіті з Господом? Чи можете навести приклади з Біблії або з власного досвіду, коли непослух унеможливив виконання обітниць завіту? Які існують ліки від непослуху?

П'ятниця, 23 квітня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Прочитайте в книзі Е. Уайт «Патріархи і пророки» розділ «Покликання Авраама» (с. 125-131), у книзі «Дії апостолів» розділ «Євреї та язичники» (с. 188-200).

Веселка — це знак Божого завіту з Ноем. Прочитайте Бут.17:10, щоб дізнатися, яким був знак Божого завіту з Авраамом. Обрізання «призначалося для того, щоб:

- (1) відрізнити насіння Авраама від язичників (Ефес. 2:11);
- (2) увічнити пам'ять про завіт Єгови (Бут. 17:11);
- (3) сприяти вихованню моральної чистоти (П. Зак. 10:16);
- (4) відображати праведність по вірі (Римл. 4:11);
- (5) символізувати обрізання серця (Римл. 2:29);
- (6) передбачати християнський обряд хрещення (Колос. 2:11, 12)» (Біблійний коментар АСД. Т. 1. С. 322, 323).

Веселка залишиться знаком Божої обітниці до кінця світу, а обрізання — ні. За словами апостола Павла, Авраам одержав обрізання як печать праведності через віру в Бога (Римл. 4:11). Однак через століття обрізання почали хибно розуміти як знак спасіння через послух Законові. За новозавітних часів обрізання втратило своє значення. Найважливішим елементом є віра в Ісуса Христа, яка сприяє оновленому життю в послуху. Прочитайте Гал. 5:6; 6:15; 1 Кор. 7:18, 19.

Запитання для обговорення:

1. Обговоріть взаємозв'язок між вірою й ділами. Чи може одне існувати без іншого? Якщо ні, то чому?
2. «І в наш час чимало людей проходить через такі самі випробування, що й Авраам. Голос Божий не промовляє до них безпосередньо з Небес, але Він закликає їх через учення Свого Слова та події, допущені Провидінням. Можливо, від них вимагається залишити кар'єру, яка обіцяє багатство та славу, товариство, друзів, вигідні зв'язки і навіть відмовитися від рідних, щоб іти дорогою, яка є нічим іншим, як шляхом самозречення, нестатків і жертвності. Бог має для них роботу, а спокійне й легке життя, друзі та родичі стоятимуть на перешкоді формування саме тих рис характеру, які необхідні для

виконання цієї роботи... Бог відвертає їхню увагу від людського авторитету, людської сили, аби вони відчували потребу в Його допомозі та залежали повністю від Нього; щоб Він міг відкрити Себе їм. Хто готовий, відгукнувшись на заклик Провидіння, залишити свої виплекані мрії та коло друзів?» (Е. Уайт. Патріархи і пророки. С. 126, 127). Обговоріть сучасні історії людей, які прислухалися до такого заклику.

Висновок:

Бог покликав Авраама до особливих взаємин з Ним — взаємин, які відкриють світові План спасіння.

Місіонерська історія

У БОГА ЗАВЖДИ Є ПЛАН

Ендрю Мак-Чесні

Девід не замислювався про Бога доти, доки не втратив свій бізнес у складній судовій справі з найкращим другом, з яким вони колись разом починали. Здавалося, що всі надії зруйновано. Він вирішив вивчати теологію в адвентистському коледжі на Філіппінах. Девід виріс у заможній сім'ї і не хотів бути служителем. Він просто бажав краще зрозуміти Бога. І чоловік переїхав зі своєї атеїстичної батьківщини на Філіппіни.

Через декілька місяців навчання Девід, що приєднався до місцевої євангельської програми, котра була обов'язковою частиною його освітньої програми, усе ще запитував себе, чи є в нього майбутнє.

Вечорами він проповідував і спілкувався з відвідувачами. Одна шкільна вчителька розповіла йому, що вже довгий

час хоче укласти заповіт із Господом, але боїться, що чоловік уб'є її, якщо вона стане християнкою. За її проханням Девід почав проводити курси з вивчення Біблії. Урешті-решт вона уклала заповіт з Богом.

— Ви не боїтеся, що чоловік уб'є вас? — запитав її Девід.

— Він може вбити мене, — відповіла жінка, — але все-таки я хочу прийняти хрещення.

Девід був уражений її вірою перед обличчям смерті. Він ніколи не бачив такої віри. У результаті жінка уклала заповіт з Богом, а чоловік не завдав їй шкоди.

Девід також потоваришував з хлопчиком, який приходив щовечора і хотів хреститися. Він домовився про зустріч з батьками, щоб запитати дозволу на хрещення, але батьки, що належали до іншої християнської конфесії, були категорично проти. Девід відвідував їх багато разів, але вони так і не дозволили.

Через шість місяців адвентистський пастор знайшов Девіда в коледжі, щоб розповісти незвичайну історію. Якимось у суботу сім'я з чотирьох осіб прийшла до його церкви і попросила хрестити їх. Він поцікавився в них, що вони знають про Біблію, і побачив, що вони добре знайомі з ученням Адвентистської церкви. Пастор не міг зрозуміти, звідки вони так добре знають Біблію. Ніхто з членів місцевої церкви не знав цю сім'ю і не проводив з ними біблійних уроків.

Нарешті пастор запитав:

— Як ви дізналися про Адвентистську церкву?

— Пів року тому в нашому місті проводилися євангельські програми, — розповів голова сім'ї. — Молодий іноземець багато разів приходив у наш дім і просив дозволу для хрещення нашого сина. Ми були категорично проти. Проте через шість місяців дослідження Біблії і роздумів уся наша сім'я вирішила приєднатися до Адвентистської церкви.

Девід не міг повірити своїм вухам. Він зрозумів, що у Бога завжди є план, навіть коли все здається безнадійним. Девід став пастором.

«Тепер я сприймаю своє життя як мандрівку, у якій навчаюся довіряти Богові й трудитися для Нього», — сказав він.

Урок 5, 24-30 квітня СИНИ ОБІТНИЦІ

Біблійні тексти для дослідження: Бут. 15:1-3; Ісаї 25:8; 1 Кор. 2:9; Об'явл. 22:1-5; 1 Петра 2:9; Бут. 11:4; 12:2.

Пам'ятний вірш:

«І ось, Я з вами по всі дні аж до кінця віку!» (Матв. 28:20).

Батько і його десятирічна донька відпочивали на узбережжі. Одного разу вони вирішили поплавати в океані і, хоч були гарними плавцями, на певній відстані від берега почали віддалятися одне від одного. Батько, розуміючи, що відпливом їх відносить у море, звернувся до своєї дитини: «Мері, я вирушаю на берег по допомогу. Якщо ти втомишся, перевернися на спину. Так ти зможеш плавати цілий день. Я повернуся за тобою».

Незабаром багато рятувальників на човнах вирушили на пошуки однієї маленької дівчинки. Сотні людей на березі, почувши цю новину, із тривогою чекали їхнього повернення. Минуло чотири години, перш ніж рятувальники знайшли дівчинку далеко від берега, але вона спокійно плавала на спині й зовсім не була налякана. Вигуки «ура!» та слізи радості й полегшення зустріли рятувальників, коли вони повернулися на сушу зі своїм дорогоцінним вантажем, але дитина сприйняла все це

спокійно. Дівчинка, мабуть, думала, що вони поводяться дивно. Вона промовила: «Тато сказав, що я можу весь день плавати на спині і що він повернеться за мною. Тому я просто плавала на спині, оскільки знала, що він прийде» (Н. М. S. Richards. When Jesus Comes Back, Voice of Prophecy News, March 1949. P. 5).

СТИСЛИЙ ОГЛЯД УРОКУ: Чому Господь назвав Себе щитом Аврама? Як «всі племена землі» мали бути благословенні через Авраама? Яка з усіх обітниць завіту є найвизначнішою?

Неділя, 25 квітня ТВІЙ ЩИТ

«По цих-о подіях було слово Господнє Аврамові в видінні таке: “Не бійся, Авраме, — Я тобі щит, нагорода твоя вельми велика”» (Бут. 15:1).

Прочитайте Бут. 15:1-3. Поміркуйте над контекстом цього уривка. Чому перше, що Господь сказав Аврамові, — «не бійся»? Чого, можливо, боявся Аврам?

Особливо цікаве те, що Господь сказав до Аврама: «Я тобі щит». Використання особового займенника свідчить про особисту природу взаємин. Бог встановить з Аврамом дуже близькі особисті взаємини, як з кожним із нас. Порівняння Бога зі щитом з'являється тут вперше в Біблії, і це єдиний випадок, коли Господь використовує його, щоб відкрити Себе, хоч інші біблійні автори вживають цей термін, говорячи про Бога (П. Зак. 33:29; Псал. 18:31; 84:12; 144:2).

Що означає, коли Бог називає Себе чийось щитом? Чи означало це для Аврама щось таке, чого може не

означати для нас тепер? Чи можемо ми претендувати на цю обітницю для себе? Чи означає вона, що ми будемо захищені від фізичної шкоди? Від чого Бог захищає нас як щит? Як ви розумієте цей образ?

«Христос турбується про наше життя. Він любить нас сильніше, ніж мати любить свою дитину... Наш Спаситель, перебуваючи в людському тілі, викупив нас Своїми стражданнями, скорботою, ганьбою, зневагою, глузуванням і смертю. Він опікується тобою, тремтяча Божою дитиною. Під Його захистом ти знайдеш упевненість... Наша слабкість, слабкість людського тіла, не закриє нам доступ до Небесного Отця, бо Христос помер, щоб заступатися за нас» (Е. Уайт. Сини і дочки Божі. С. 77).

Роландо був вірним послідовником Господа. Однак він несподівано помер. Якщо Бог — щит для Своїх вірних дітей, чому Він не захистив Роландо від раптової смерті? А може, ми по-іншому маємо розуміти ідею про Бога як про наш щит? Поясніть. Від чого Бог завжди обіцяє захистити нас? (Див. 1 Кор. 10:13).

Понеділок, 26 квітня
Частина 1

МЕСІАНСЬКА ОБІТНИЦЯ

«І благословляться в тобі та в нащадках твоїх всі племена землі» (Бут. 28:14).

«А якщо ви Христові, то ви є нащадками Авраама і, згідно з обітницею, — спадкоємці» (Гал. 3:29).

Господь неодноразово говорив Авраамові, що в ньому благословляться всі народи землі (див. також Бут. 12:3; 18:18; 22:18). Ця чудова обітниця завіту повторюється, оскільки з усіх обітниць вона найважливіша, найбільш довгострокова; ця обітниця робить усі інші доцільними. У певному розумінні це була обітниця про початок існування єврейського народу, з допомогою якого

Господь бажав передати «всім племенам землі» вістку про істинного Бога та Його План спасіння. Проте ця обітниця повністю виконується тільки в Ісусі Христі, Котрий походить від насіння Авраама і на хресті заплатив за гріхи «всіх племен землі».

Поміркуйте про обітницю завіту, дану після потопу (у якій Господь обіцяв більше не руйнувати світ водою). Чи мала б вона якесь значення без обітниці про викуплення в Ісусі? І, взагалі, чи мала б значення будь-яка з Божих обітниць без обітниці про вічне життя в Христі? Як ви розумієте істину про те, що в Авраамі через Ісуса благословляться «всі племена землі»? Що це означає?

Звичайно, обітниця завіту про Спасителя світу — найвизначніша з усіх Божих обітниць. Сам Спаситель стає засобом для виконання зобов'язань завіту і реалізації всіх інших його обітниць. Усі люди, євреї чи язичники, котрі вступають у союз з Господом, вважаються справжніми нащадками Авраама та спадкоємцями обітниці (Гал. 3:8, 9, 27-29) — обітниці вічного життя в безгрішному світі, де більше ніколи не буде зла, болю і страждань. Чи можна уявити собі кращу обітницю, ніж ця?

Чому обітниця вічного життя у світі без гріха і страждань така приваблива для нас? Можливо, ми прагнемо опинитися в тому світі, оскільки спочатку були створені для нього і він є основоположним для нашої людської природи?

Вівторок, 27 квітня МЕСІАНСЬКА ОБІТНИЦЯ
Частина 2

«Щоб насолоджуватися справжнім щастям, нам необхідно виїхати до далекої країни, а також за межі самих себе» (Томас Браун).

Поміркуйте над наведеною вище цитатою, написаною в 1600-х рр. Чи згодні ви з її автором? Прочитайте її в контексті віршів 1 Сол. 4:16-18 і Об'явл. 3:12.

Про стан людини Августин писав: «Воістину, якщо розглянути все від самого початку, то справжнє життя наше, яке сповнене такого зла, що його взагалі складно назвати життям, показує: увесь рід смертних був засуджений. Адже що інше означає ця жахлива глибина невідання, звідки виникає всіляка омана, котра занурює всіх синів Адама в темне лоно, звільнитися від якого людина не може без зусиль, смутку і страху? Що означає сама ця любов до численних марних і шкідливих речей, а звідси — пекучі турботи, хвилювання, печалі, страхи, божевільні радості, розбрати, суперечки, війни, підступи, дратівливість, ворожість, брехливість, лестощі, обман, злодійство, хижацтво, віроломство, гордість, честолюбство, ненависть, людиновбивство, жорстокість, звірство, розпуста, розкіш, нахабство, безсоромність, блуд, кровозмішення і такі протиприродні діяння й гідоти однієї й іншої статі, про які й говорити якось соромно; святотатства, єресі, богохульства, клятвopорушення, утиски невинних, клепи, шахрайства і зради, лжесвідчення, неправосуддя, насильства, розбійництва і все, що з числа подібних вад тепер на пам'ять мені не приходить, хоч реального життя і не залишає?» (Augustine of Hippo. City of God. Gerald G.

Walsh, SJ trans (New York: Doubleday & Co., 1958). Book 22. Chap. 22. P. 519).

Слова Августина сьогодні можна застосувати до більшості сучасних міст, а він написав це понад півтори тисячі років тому. Відтоді мало що змінилося в людському суспільстві, тому люди прагнуть звільнення. На щастя, якою б складною не була наша ситуація, майбутнє — світле! І це лише завдяки тому, що Бог здійснив для нас через життя, смерть, воскресіння й первосвященницьке служіння Ісуса Христа — остаточне виконання даної Авраамові обітницї завіту про те, що в ньому благословляться всі племена землі.

Ще раз прочитайте слова Августина. Стисло опишіть своїми словами сумну ситуацію в сучасному світі. Які ви можете запропонувати біблійні тексти про те, що Бог обіцяв нам в Ісусі Христі? (Див., наприклад, Ісаї 25:8; 1 Кор. 2:9; Об'явл. 22:2-5). Поміркуйте над цими обітницями. Застосуйте їх до себе. Тільки так ви зможете по-справжньому зрозуміти, що таке завіт.

Середа, 28 квітня «НАРОДОМ ВЕЛИКИМ ТА ДУЖИМ...»

Бог не тільки пообіцяв Аврааму, що в ньому благословляться всі племена землі, але також запевнив, що він «стане народом великим та дужим» (Бут. 18:18; див. також Бут. 12:2; 46:3), — неймовірна обітниця чоловікові, дружина котрого вийшла з дітородного віку. Отже, коли Авраам не мав потомства, а сина й поготів, Бог пообіцяв йому і те, й інше.

Однак ця обітниця не виконалася повністю, доки Авраам був живий. Ані Ісак, ані Яків не побачили її виконання. Бог повторив її Якову з додатковою інформацією про те,

що цю обіцянку буде виконано в Єгипті (Бут. 46:3), хоч насправді Яків теж цього не побачив. Проте зрештою цю обітницю було виконано!

Чому Господь бажав зробити Авраама родоначальником особливого народу? Яку місію мав виконати цей народ? Прочитайте Вих. 19:5, 6; Ісаї 60:1-3; П. Зак. 4:6-8 і напишіть свою відповідь.

Зі Святого Письма очевидно, що Бог мав намір повернути до Себе народи світу через свідчення Ізраїлю, який завдяки Його благословенню став би щасливим, здоровим і святим народом. Такий народ продемонстрував би благословення, яке супроводжує послух волі Творця. Безліч земних племен почали би поклонятися істинному Богові (Ісаї 56:7). У такий спосіб людство звернуло б увагу на Ізраїль, на їхнього Бога, на Месію, Спасителя світу, Котрий мав з'явитися серед них.

«Діти Ізраїлю мали заселити всю призначену для них Богом територію. Народи, які відкинули поклоніння та служіння істинному Богові, мали бути позбавлені цих земель. Однак намір Господа полягав у тому, аби через Ізраїль відкрити Свій характер і повернути людей до Себе. Євангельське запрошення мало прозвучати для всього світу. Через служіння жертвоприношення Христос мав бути звеличений перед народами, щоб кожний, хто споглядатиме Його, міг жити» (Е. Уайт. Наочні уроки Христа. С. 290).

Чи вбачаєте ви певні паралелі між тим, що Господь хотів зробити через Ізраїль, і тим, що Він бажає зробити через Свою Церкву в наші дні? Поясніть свою відповідь. Прочитайте 1 Петра 2:9.

«І народом великим тебе Я вчиню, і поблагословлю Я тебе, і звеличу ймення твоє, - і будеш ти благословенням» (Бут. 12:2).

У Бут. 12:2 Бог обіцяє возвеличити ім'я Авраама, тобто зробити його відомим. Чому Господь бажає зробити це для будь-якого розкаяного грішника? Хто заслуговує «звеличення» імені? (Див. Римл. 4:1-5; Якова 2:21-24). Бог звеличив ім'я Авраама задля його особистої вигоди чи з іншою метою? Обґрунтуйте.

Порівняйте Бут. 11:4 з Бут. 12:2. У чому різниця між цими двома віршами? Яким чином один текст представляє спасіння ділами, а другий — спасіння через віру?

Хоч План спасіння ґрунтується виключно на служінні Христа заради нас, проте ми, як одержувачі Божої благодаті, залишаємося його учасниками. Кожен з нас повинен виконати свою роль; наш вільний вибір стає помітним. Драма століть — боротьба між Христом і сатаною — продовжує розіграватися в нас та через нас. І людство, і ангели спостерігають за тим, що відбувається з нами в цьому конфлікті (1 Кор. 4:9). Ось тому те, ким ми є, що говоримо і що робимо, надзвичайно важливе за рамками нашої особистої безпосередньої сфери і має наслідки, які можуть відбитися на всьому Всесвіті. Нашими словами, діями і навіть ставленням ми можемо прославити Господа, Який так багато здійснив для нас, або зганьбити Його та Його Ім'я. Тому, коли Господь сказав Авраамові, що звеличить його ім'я, Він, безперечно, говорив про це не так, як світ говорить про тих, хто володіє великим ім'ям. У Божих очах ім'я

звеличують характер, віра, послух, смирення і любов до ближніх. Хоч такі якості часто поважають у світі, проте не вважають, що вони звеличують чиесь ім'я.

Подумайте про чоловіків і жінок, які мають «великі» імена в сучасному світі: акторів, політиків, художників, багатіїв. Що зробило цих людей відомими? Порівняйте їхню велич з величчю Авраама. Як цей контраст свідчить про те, наскільки у світі перекручене поняття величі? Чи впливає це світське поняття на наше уявлення про велич?

П'ятниця, 30 квітня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Прочитайте в книзі Е. Уайт «Патріархи і пророки» розділи «Авраам у Ханаані» (с. 132-144) і «Випробування віри» (с. 145-155).

«Випробування, якого зазнав Авраам, було не з легких: від нього вимагалася чимала жертва... Проте він без вагань підкорився поклику. Він не ставив питань про Обітовану землю... Бог сказав — і Його слуга повинен послухатися; найщасливішим місцем на землі було для нього те, яке йому призначив Бог» (Е. Уайт. Патріархи і пророки. С. 126).

Коли Аврам прийшов до Ханаану, Господь явився йому і дав ясно зрозуміти: він тимчасово перебуватиме на землі, яку отримають його нащадки (Бут. 12:7). Бог повторив цю обіцянку кілька разів (див. Бут. 13:14-15, 17; 15:13, 16, 18; 17:8; 28:13, 15; 35:12). Приблизно через чотириста років, виконуючи цю обітницю (Бут. 15:13, 16), Господь сказав Мойсесеві, що виведе Ізраїль з Єгипту до краю, «що тече молоком та медом» (Вих. 3:8, 17; 6:8). Бог повторив цю обіцянку Ісусові Навину (І. Нав. 1:3), і за днів Давида вона була частково виконана (Бут. 15:18-21; 2 Сам. 8:1-14; 1 Цар. 5:1; 1 Хронік 19:1-19).

Прочитайте Євр. 11:9, 10, 13-16. Ці вірші допомагають зрозуміти, що Авраам та інші вірні патріархи вважали Ханаан символом кінцевої і постійної оселі викупленого Божого народу. В умовах гріха жодна постійна оселя неможлива. Життя швидкоплинне, «це пара, що на мить з'являється, а потім зникає» (Якова 4:14). Як духовні нащадки Авраама, ми також повинні усвідомлювати, що «не маємо тут постійного міста, але шукаємо майбутнього» (Євр. 13:14). Упевненість у майбутньому житті з Христом допомагає нам твердо стояти в нинішньому мінливому тлінному світі.

Запитання для обговорення:

1. Який вплив має справляти Божі обітниця про нову землю на наш особистий християнський досвід? (Див. Матв. 5:5; 2 Кор. 4:17, 18; Об'явл. 21:9, 10; 22:17).
2. «Справжня велич мала стати результатом дотримання Заповідей Бога та співпраці з Ним у Його Божественному задумі» (Біблійний коментар АСД. Т. 1. С. 293). Обговоріть, що означає це твердження.

Висновок:

Обітниці! Які дорогоцінні вони для віруючого! Чи будуть вони виконані? Віра відповідає: так!

ДОВІРИТИСЯ БОГУ ЧИ НАУЦІ?

Ендрю Мак-Чесні

Лікар показав доктору Ернандо Діасу тривимірні ультразвукові зображення.

— Ви також лікар, — сказав він.

— Ось докази того, що потрібно перервати вагітність.

Еріка, вагітна дружина Ернандо, плакала. Зображення показали, що у їхньої дитини синдром Поттера — рідкісна хвороба, пов'язана з нирковою недостатністю, аномальними кінцівками й незвичним зовнішнім виглядом обличчя з широко розставленими очима. Прогноз був такий: якщо дитина народиться, то вона помре через кілька хвилин після того, як їй переріжуть пуповину.

Ернандо сам був лікарем, і він розумів, що його колега мав рацію. Та як християнин він запитував себе, що робити. Перервати вагітність на 32-му тижні чи чекати і сподіватися? Довіритися науці чи Богу? «Останнє слово буде за Богом», — вирішив він.

Вагітність була складна, і лікар порекомендував зробити кесарів розтин, аби врятувати життя Еріки. Ернандо й Еріка почали ревно молитися. За них також молилася церква. Рідні та персонал лікарні продовжували вмовляти Еріку перервати вагітність.

За два дні до кесаревого розтину УЗД показало, що нічого не змінилося. Тієї ночі Еріці наснився сон. Вона побачила хлопчика, що грався в колисці, і почула голос, який говорив їй чоловіку: «Візьми свого сина. Він — дар від Бога. Дай йому ім'я Самуїл. Виховай його за Словом Божим».

Еріка й Ернандо сприйняли сон як знак того, що дитина може вижити. Уперше за всю вагітність вони купили підгузки й дитячі речі. Однак наступного дня вони приготувалися до найгіршого. Лікар ще раз пояснив, що після того, як він зробить кесарів розтин і переріже пуповину, дитина помре.

Така операція зазвичай триває від 20 до 30 хвилин. Ернандо чекав у залі очікування. Минуло 30, 40, 50 хвилин, година... Його занепокоєння зростало. Раптом він почув голосні вигуки. Це були здивовані вигуки лікаря й медсестер. Вони очікували народження дитини із зовнішніми дефектами, але замість цього на світ з'явився красивий хлопчик.

— Це неможливо! — вигукнув лікар. — Це чудо!

Батьки вирішили виховати Самуїла відповідно до Слова Божого, як Еріці було сказано уві сні. Сьогодні вони вірять, що Самуїл привів їх та багатьох інших до Ісуса. Звертаючись по медичну допомогу через проблеми з нирками у хлопчика, Еріка й Ернандо дізналися про Церкву християн адвентистів сьомого дня та приєдналися до неї.

Сьогодні Ернандо працює лікарем у медичному центрі на території Колумбійського адвентистського університету в Медельїні. Самуїл — здоровий восьмирічний хлопчик. «Ми вирішили довіритися Богу, хоч майже всі були проти нас, — сказав Ернандо. — Шляхи Бога — не наші шляхи, а Його думки — не наші думки. Багато людей прийняло Ісуса, почувши історію Самуїла».

Пожертви Тринадцятої суботи цього кварталу допоможуть відкрити центр впливу «Краще життя» при Колумбійському адвентистському університеті для підготовки студентів до місіонерського служіння.

Біблійні тексти для дослідження: Єзек. 16:8; П. Зак. 28:1, 15; Єрем. 11:8; Бут. 6:5; Івана 10:27, 28; Гал. 3:26-29; Римл. 4:16, 17.

Пам'ятний вірш:

«А ви — рід вибраний, царське священство, святий народ, придбаний, аби, звіщати чесноти Того, Хто вас покликав із темряви до дивного Його світла» (1 Петра 2:9).

Якось в одному містечку годинник у вітрині ювеліра зупинився за чверть дев'ятого. Зазвичай завдяки цьому годиннику багато городян дізнавалися, котра година. Того ранку люди, які йшли на роботу, глянувши на вітрину, зауважили: лише за чверть дев'ятого; діти, котрі бігли до школи, були здивовані, виявивши, що в них ще достатньо часу, аби погуляти. У той день багато людей запізнилося, оскільки у вітрині ювеліра зупинився один маленький годинник» (C. L. Paddock. *God's Minutes* (Nashville, TN: Southern Publishing Association, 1965). P. 244, адаптовано). Як точно цей випадок відображає невдачу стародавнього Ізраїлю! Господь помістив Ізраїль «в середині народів» (Єзек. 5:5) — на стратегічному сухопутному мосту між трьома континентами — Африкою, Європою й Азією. Ізраїль мав стати духовним «годинником» світу.

На жаль, Ізраїль, подібно до годинника у вітрині ювеліра, «зупинився». Проте це не було цілковитою невдачею, оскільки тоді, як і сьогодні, Бог мав вірний Останок. Дослідження цього тижня присвячене ідентичності й ролі справжнього Божого Ізраїлю в кожному епоху — включно з нашою.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД УРОКУ: Які обітниці завіту дав Господь Ізраїлеві? Які умови супроводжували їх? Наскільки добре народ виконував свої обіцянки? Що сталося, коли він не послухався?

Неділя, 2 травня 3 УСІХ НАРОДІВ

«Бо ти святий народ для Господа, Бога свого, — тебе вибрав Господь, Бог твій, щоб ти був Йому вибраним народом зо всіх народів, що на поверхні землі» (П. Зак. 7:6).

Немає жодних сумнівів: Господь обрав єврейський народ, щоб він був Його вибраним представником на Землі. Слово, перекладене як «вибраний» у наведеному вище вірші, «сегулла», може означати «цінне майно» або «особливий скарб». Надзвичайно важливо пам'ятати: обрання Ізраїлю було виключно ініціативою Бога, виявом Його благодаті. У самому народі не було нічого такого, що дозволяло б йому заслужити Божу благодать. Цього і не могло бути, оскільки благодать — незаслужена милість.

Прочитайте Єзек. 16:8. Як цей текст допомагає пояснити обрання Господом Ізраїлю?

«Чому Ізраїль був обраний Ягве? Це незбагненно. Ізраїль був невеликою групою людей без визначної культури та престижу. Він не володів жодними особливими особистими якостями, які виправдовували б такий вибір. Обрання було справою виключно Бога... Кінцева причина цього вибору криється в таємниці Божественної любові. Проте факт залишається фактом: Бог справді любив Ізраїль та обрав його, виконуючи Свою обіцянку прабатькам... Він був обраний завдяки любові Ягве до нього. Він був звільнений з рабства в Єгипті проявом

сили Ягве. Одного разу Ізраїлю дали зрозуміти ці великі діяння, і він усвідомив, що справді є святим і вельми дорогоцінним народом. Тому будь-яка схильність з його боку до відмови від такого благородного статусу була найвищою мірою ганебна» (J. A. Thompson. Deuteronomy (London: Inter-Varsity Press, 1974). Pp. 130, 131).

Згідно з Божим планом, ізраїльтяни мали бути і царським, і священницьким родом. У світі зла їм належало стати моральними й духовними царями, адже вони повинні були панувати над царством гріха (Вих. 19:6; Ісаї 61:6). Як священники, вони могли наближатися до Господа в молитві, прославленні й жертвоприношенні. Як посередники між Богом і язичниками, вони могли служити наставниками, проповідниками, пророками і бути взірцем святого життя — небесними представниками істинної релігії.

Зверніть увагу на фразу у вірші П. Зак. 7:6 про те, що Ізраїль мав стати «вибраним народом зо всіх народів, що на поверхні землі». Зважаючи на все, чого Слово Боже навчає про чесноту смирення та небезпеку гордості, що, на вашу думку, означає цей вірш? У який спосіб вони мали стати «вибраним народом зо всіх народів»? Чи можемо ми застосувати цю ідею і до нас як Церкви? Поясніть свою відповідь.

Понеділок, 3 травня ЗЕМЕЛЬНЕ ПИТАННЯ (Бут. 35:12)

Обітницю, що Божий народ, Ізраїль, отримає землю, спочатку було дано Авраамові, а потім повторено Ісакові та Якову. Йосип у своїх передсмертних словах повторив цю обіцянку (Бут. 50:24). Однак Бог повідомив Аврааму, що мине «чотириста років», перш ніж його нащадки оволодіють землею (Бут. 15:13, 16). Виконання цієї обітниці почалося за часів Мойсея та Ісуса Навина.

Мойсей повторив Божественне повеління: «Ось Я дав вам цей Край! Увійдіть, і заволодійте» (П. Зак. 1:8).

Прочитайте П. Зак. 28:1, 15. Про що йдеться в текстах? Інакше кажучи, цю землю буде дано Ізраїлеві як частину завіту. Завіт передбачає зобов'язання. Які зобов'язання були в Ізраїлю?

У першій частині П. Зак. 28 згадано благословення, які отримають ізраїльтяни, якщо виконуватимуть Божу волю. Інша частина розділу присвячена прокляттям, які спіткають Ізраїль у разі непокори. Ці прокляття «значною мірою були викликані тим, що гріху просто давали можливість виявити свої злі наслідки... “Хто сіє для свого тіла, — пожне від тіла тління” (Гал. 6:8). Подібно до води, яка не перестане текти, доки не досягне межі; подібно до годинника, який не перестане йти, доки повністю не вичерпає себе; подібно до дерева, яке не може не приносити від повідного плоду, — гріх також має межу, якої потрібно досягти, хід, який потрібно вичерпати, плід, який потрібно зростити, і “його кінець — смерть” (Римл. 6:21)» (The Pulpit Commentary: Deuteronomy. HDM Spence and Joseph S. Exell, eds. (Peabody, MA: Hendrickson Publishers, 1985). Vol. 3. P. 439).

Усі обітниці щодо землі не були безумовними. Вони становили частину завіту. Ізраїль мав виконати свої зобов'язання договору, інакше обітниці могли бути анульовані. Господь неодноразово давав ясно зрозуміти: якщо ізраїльтяни не послухаються, землю буде в них відібрано. Прочитайте Лев. 26:27-33. Складно уявити, як Господь міг більш чітко висловитися.

Як християни, ми з нетерпінням очікуємо отримання та збереження обіцяної спадщини на новому небі й

новій землі. Ця спадщина була обіцяна нам, як земний Обітований край був обіцяний євреям. Однак різниця полягає ось у чому: щойно ми прийдемо туди, у нас не буде жодної можливості коли-небудь втратити цю спадщину (Дан. 7:18). Водночас існують певні умови набуття вічної спадщини. Що це за умови, особливо в контексті спасіння через віру?

Вівторок, 4 травня ІЗРАЇЛЬ І ЗАВІТ

«Та не слухали й не прихилили вони свого вуха, і кожен ходив за упертістю злісного серця свого... І Я спровадив на них усі слова заповіді цього, що Я наказав був робити, вони ж не робили» (Єрем. 11:8).

Проаналізуйте наведений вище текст. Господь повідомляє, що спровадив на них «усі слова заповіді цього». Однак Він говорить про щось погане! Хоч ми схильні думати, що завіт пропонує нам тільки добре, але є і зворотний бік. Цей принцип чітко простежується в завіті з Ноем. Бог запропонував Ноеві чудовий захист від знищення, проте Ной мав підкоритися, щоб отримати благословення Божої благодаті. Якби він цього не зробив, тоді виявився б інший бік завіту.

Порівняйте наведений вище текст із віршем Бут. 6:5, де зображений світ до потопу. Яку ви вбачаєте між ними паралель? Що ці тексти повідомляють про те, наскільки важливо для нас контролювати свої думки?

На жаль, історія Ізраїлю як народу здебільшого являла собою повторювану схему: відступництво, яке зумовлювало Божественні суди, покаєння, період послуху. Тільки протягом короткого часу (під час

правління Давида й Соломона) ізраїльтяни повністю контролювали Обітовану землю.

Прочитайте наведені нижче тексти із книги пророка Єремії про відступництво Ізраїлю. «І було мені слово Господнє, говорячи: “Як відпустить хто жінку свою, й вона піде від нього, та стане за жінку для іншого чоловіка, — чи вернеться ще він до неї? Чи ж не стане зовсім обезчещеною оця жінка? Ти ж перелюб чинила з коханцями багатьма, і тобі повертатись до Мене? говорить Господь... Справді, як зраджує жінка свого чоловіка, так ви Мене зрадили, доме Ізраїлів! каже Господь» (Єрем. 3:1, 20).

Це підводить нас до того, про що йшлося раніше: завіт, який Бог бажає укласти з нами, — це не формальна юридична угода між діловими людьми, котрі прагнуть отримати від нього найбільшу для себе вигоду. Взаємини завіту — це обітниця, настільки ж серйозна і священна, як шлюб, тому Господь використовує саме образи шлюбу.

Суть полягає в тому, що відступництво Ізраїлю коренилося насамперед не в непослуху, а в зруйнованих особистих взаєминах із Господом, у розриві, який призвів до непослуху, а він стягнув на них покарання.

Чому аспект особистих взаємин такий важливий у християнському житті? Коли наші стосунки з Богом неправильні, чому ми так схильні впадати в гріх і непослух? Що б ви відповіли на таке запитання: «Як можна розвинути глибокі, близькі взаємини з Богом?»

Середа, 5 травня ОСТАНОК

Незважаючи на повторюваний цикл: відступництво Ізраїлю, Божі суди, покаяння, яка надія міститься в наведених текстах?

Ісаї 4:3

Михея 4: 6, 7

Соф. 3:12, 13

Хоч Божий план для стародавнього Ізраїлю був зіпсований через непослух людей, він ніколи не був повністю зруйнований. Серед бур'янів ще росло трохи квітів. Багато старозавітних пророків згадують про цей вірний Останок, котрого Бог збере Собої, як прекрасний букет.

Мета Бога у створенні та збереженні вірного Останку була такою самою, як і для всього Ізраїлю, — використовувати їх як інструменти в Божих руках: «звістять мою славу вони між народами!» (Ісаї 66:19). Інші народи мали приєднатися до вірних, «щоб вклоняться Цареві, Господу Саваоту» (Зах. 14:16). Отже, незалежно від того, наскільки погіршилася ситуація, у Бога завжди є вірні люди, котрі, всупереч відступництву серед вибраного Богом народу, намагаються утвердити своє покликання й обрання (2 Петра 1:10). Інакше кажучи, якими б не були невдачі народу в цілому, залишалися люди, котрі старалися якнайкраще виконувати свої зобов'язання завіту (див., наприклад, 1 Цар. 19:14-18). І хоч вони, можливо, страждали разом з усім народом (наприклад, під час вигнання з рідної землі), для них буде виконана остання й остаточна обітниця завіту — обітниця вічного життя.

Прочитайте Івана 10:27, 28. Що сказав Ісус? Застосуйте Його обітниці до ситуації відступництва в стародавньому Ізраїлі. Як ці слова допомагають пояснити існування вірного Останку?

Кілька років тому одна молода жінка відмовилася від християнської віри, оскільки її збентежили гріх,

відступництво й лицемірство, які вона побачила у своїй помісній церкві. «Ці люди насправді не були християнами», — говорила вона, виправдовуючи своє відступлення від віри. Ґрунтуючись на матеріалах сьогодішнього дослідження, подумайте, чому її виправдання безпідставне?

Четвер, 6 травня **ДУХОВНИЙ ІЗРАЇЛЬ**

Незважаючи на помилки й невдачі стародавнього Ізраїлю, Господь не відмовився від плану створення вірного народу для служіння Йому. По суті, Старий Завіт сповіщав про час, коли Господь створить духовний Ізраїль, вірне Тіло віруючих, євреїв та язичників, котрі продовжуватимуть справу проповіді Єванґелія світові. Ласкаво просимо до ранньої Церкви!

Прочитайте Гал. 3:26-29.

1. Про яку обітницю говорить Павло у вірші 29?
2. Який ключовий елемент робить людину спадкоємицею Божих обітниць? (Гал. 3:26).
3. Чому Павло стирає відмінності за ознакою статі, національності й соціального статусу?
4. Що означає бути «одно» в Христі?
5. Прочитайте Римл. 4:16, 17. Як ці вірші допомагають нам зрозуміти, що Павло пише в Гал. 3:26-29?

Як син Авраама, Христос став Спадкоємцем обітниць завіту. Завдяки хрещенню ми об'єднуємося із Христом та через Нього отримуємо право бути причетними до даних Авраамові обітниць. Отже, усе, що Бог обіцяв Аврааму, зосереджено в Христі, і ці обітниці стають нашими завдяки не расі, національності чи статі, а благодаті, дарованій нам Богом через віру.

«Спадщина Авраама та його насіння охоплювала не тільки Ханаан, а й усю землю. Так говорить апостол: “Бо не Законом дано обітницю Авраамові та його нащадкам, що він буде спадкоємцем світу, а через праведність віри” (Римл. 4:13). Біблія підкреслює, що дані Авраамові обітниці виконаються через Христа. Усі, хто належить Христові, — це нащадки “Авраама і, згідно з обітницею, — спадкоємці” “нетлінної, непорочної і нев’янучої спадщини” — Землі, очищеної від прокляття гріха (Гал. 3:29; 1 Петра 1:4)» (Е. Уайт. Патріархи і пророки. С. 170). Ця обітниця виконається буквально, коли святі житимуть із Христом повіки віків на новій землі (Дан. 7:27).

П’ятниця, 7 травня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Прочитайте в книзі Е. Уайт «Пророки і царі» розділи «Виноградник Господній» (с. 15-22), «Надія для язичників» (с. 367-378) і «Дім Ізраїлю» (с. 703-721).

«Бог не визнає жодної національної, расової чи кастової відмінності. Він — Творець людства. Усі люди — одна сім’я завдяки творінню й викупленню. Христос прийшов зруйнувати будь-яку стіну розділення, усунути всяку перешкоду у дворах храму, аби кожна душа могла мати вільний доступ до Бога. Його любов настільки широка, глибока і повна, що проникає всюди. Вона звільняє від сатанинського впливу всіх обманутих дияволом та підводить їх до Божого престолу, оточеного веселкою обітниці. У Христі немає ні юдея, ні грека, ні раба, ні вільного» (Е. Уайт. Пророки і царі. С. 369, 370).

Прочитайте 1 Петра 2:9, 10, щоб дізнатися, які чотири звання, або титули, Петро застосовує до Церкви. Більшість цих титулів відображено в наступних старозавітних текстах, які стосуються Ізраїлю: Вих. 19:6 і Ісаї 43:20. Що кожне із цих звань говорить про взаємини

Церкви з Богом? (Наприклад, звання «народ Мій, вибранець Мій» підкреслює факт, що Бог обрав Церкву і має для неї особливе призначення).

Запитання для обговорення:

1. У стародавньому Ізраїлі священники приносили в жертву тварин, що вказувало на Месію. Як члени «святого священства», які «жертви» повинні приносити члени Церкви? (1 Петра 2:5).

2. Бог відокремив Ізраїль від світу, щоб він став святим народом. Ізраїльтяни також мали ділитися зі світом істинами спасіння. Те саме очікується і від Церкви сьогодні. Як це можливо — бути відокремленими від світу і водночас мати змогу ділитися Євангелієм зі світом? Як досвід Ізраїлю та приклад Ісуса допомагають нам відповісти на це запитання?

3. Бог завжди підтримував останок у стародавньому Ізраїлі. Поміркуйте про Іллю та сучасний йому останок (1 Цар. 19; зверніть особливу увагу на вірш 18). Чому часто легше бути вірним Богові серед світських людей, ніж серед членів своєї церковної сім'ї, які відступили?

Висновок:

Божий істинний Ізраїль (і до, і після Голгофського хреста) — це Ізраїль віри, люди, які будують духовні взаємини завіту з Богом. Такі люди діють як представники Господа, несучи світові Євангеліє Його спасенної благодаті.

КОЖНИЙ КРОК ШЛЯХУ

Ендрю Мак-Чесні

Лікар Ернандо Діас перевіз свою сім'ю — дружину Еріку та дворічного сина Самуїла — з рідного міста на півночі Колумбії до Медельїна, другого з найбільших міст країни, для лікування нирок їхнього сина Самуїла. Ернандо був у відчаї. Він не працював лікарем уже два роки, тому що був змушений доглядати за Самуїлом. Він потребував житла та роботи. Перший рік Ернандо із сім'єю прожили в лікарні, але тепер їм було потрібне своє житло. Житло поряд з лікарнею було дороге. Ернандо молився та знайшов дім, господар якого здавав кімнати студентам. Він попросив кімнату в оренду.

— У мене лише одна вільна кімната, і студент уже заплатив за неї, — сказав господар.

— Послухайте, — сказав Ернандо. — Бог привів мене сюди, тому що мені потрібна ця кімната.

Після спілкування з Ернандо господар здав йому кімнату на пів року безкоштовно.

Завдяки цій добрій справі Ернандо переконався, що Бог веде його.

Старший син Ернандо Іммер, якому було одинадцять років, рік прожив у родичів в іншому місті. Ернандо хотів забрати сина, але потрібно було знайти гарну школу поблизу від дому. Секретар лікарні дізналася про це бажання.

— Я знаю гарну християнську школу, — сказала вона. — Моя племінниця навчалася там. Вона належить адвентистам сьомого дня.

Ернандо не був знайомий з Адвентистською церквою. Проте відвідування школи справило на нього гарне враження. Іммер став її учнем.

Незадовго до початку навчального року Іммер повідомив учителю, що його батько лікар.

— Скажи йому, щоб він надіслав мені своє резюме, я відправлю його в клініку адвентистів, — сказала вчителька.

Вона знала, що адвентистський медичний центр на території Колумбійського адвентистського університету вже довгий час намагається знайти лікаря.

Іммер розповів про це батькові, і Ернандо передав своє резюме вчительці.

— Я хочу працювати, але не можу, тому що мені потрібно бути поряд з дитиною, — пояснив він.

— Не хвилюйтеся, — відповіла вчителька. — Просто приходьте на співбесіду.

На співбесіді Ернандо пояснив, що йому потрібний гнучкий графік. Незважаючи на цю умову, його взяли на роботу.

— Ми будемо зважати на ваш графік, — сказав головний лікар клініки і додав, що вони можуть організувати догляд за Самуїлом.

З вдячністю Ернандо прийняв запрошення на роботу і став лікарем адвентистської клініки. Він познайомився з ученням Церкви і почав відвідувати суботні богослужіння. У церкві він почав осмислювати любов Бога. «Адвентисти були гостинними, смиренними і щиро хотіли допомогти мені й моїй родині. Врешті-решт я привів свою сім'ю до церкви», — усміхаючись, розповідає Ернандо.

Сьогодні Самуїл — здоровий восьмирічний хлопчик. Ернандо працює лікарем повний робочий день в адвентистській клініці, де завдяки його особистому свідченню понад сто пацієнтів прийняло Христа.

Ернандо впевнений, що Бог вів його на кожному кроці: «Жодна лікарня не взяла б мене на роботу, — упевнений він. — Це було справжнім чудом, коли мене запросили на роботу до адвентистської клініки».

Урок 7, 8-14 травня

ЗАВІТ НА СІНАЇ

Біблійні тексти для дослідження: П. Зак. 1:29-31; Осії 11:1; Об'явл. 5:9; П. Зак. 29:10-13; Вих. 19:5, 6; Римл. 6:1, 2; Об'явл. 14:12; Римл. 10:3.

Пам'ятний вірш:

«Ви бачили, що Я зробив був Єгиптові, і носив вас на крилах орлиних, і привів вас до Себе» (Вих. 19:4).

З маленьким хлопчиком, одним із семи дітей у сім'ї, стався нещасний випадок, і його доставили в лікарню. Родина хлопчика була бідна. Йому ніколи не діставалося більше, ніж частина склянки молока. Якщо склянка була повна, її ділили між собою двоє дітей, і той, хто пив першим, мав бути обережним, щоб не випити занадто багато. Коли малюка поклали в палату, медсестра принесла йому велику склянку молока. Кілька секунд він сумно дивився на неї, а потім, пам'ятаючи про вбогість у своєму домі, запитав: «Скільки мені можна випити?» Клубок підступив до горла медсестри, і вона відповіла зі сльозами на очах: «Випий усе, дитинко, випий усе!» (Н. М. S. Richards. Free Grace. Voice of Prophecy News. June 1950. P. 4).

Подібно до цього хлопчика, у стародавнього Ізраїлю, як і в нас, була перевага — пити до дна із джерел спасіння. Визволення Ізраїлю з багатовікового рабства та від гноблення було чудовим проявом Божественної благодаті. Так само й сьогодні Божественна благодать допомагає нам позбутися гріха.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД УРОКУ: Які образи? використав Господь, щоб описати Свої взаємини з Ізраїлем? Яким чином історії про Вихід та Сінай перегукуються зособистим спасінням людини? Яка роль Закону в Сінайському завіті?

Неділя, 9 травня НА КРИЛАХ ОРЛИНИХ

Протягом багатьох довгих важких століть ізраїльський народ оточувало єгипетське язичництво. Цей досвід, безперечно, затьмарив їхнє пізнання Бога, Його волі й доброти.

Як Господь міг повернути народ до Себе?

Насамперед Він продемонстрував Свою щиру любов до Ізраїлю, зробивши це за допомогою Своїх могутніх діянь визволення. Господь почав спонукати народ відгукнутися любов'ю на Його пропозицію завіту. Біля Сінаю Бог спочатку нагадав народові про Свої милосердні діла заради них.

Які дві ілюстрації змальовують, як Господь привів Ізраїль з Єгипту до Сінаю?

**Вих. 19:4; П. Зак. 32:10-12
П. Зак. 1:29-31; Осії 11:1**

Що ці ілюстрації відкрили Ізраїлю (і нам) про ставлення Бога до Свого народу?

Наведені ілюстрації свідчать, що наш Бог дуже добре розуміє нашу безпорадність. Прочитайте Псал. 103:13, 14. В образах орла і батька, які носять свою дитину, ми

відчуваємо турботу Бога про наше благополуччя. Його ласкаве, зміцнювальне, підбадьорливе бажання — привести нас до повної зрілості.

«Орел був відомий надзвичайною відданістю своїм пташенятам. Він жив на гірських вершинах. Навчаючи своїх пташенят літати, він ніс їх на спині до тих величезних висот, з яких відкривався краєвид на Сінайську долину, а потім скидав їх донизу в безодню. Якщо дитя було ще надто малим і надто розгубленим, щоб летіти, орел-батько кидався донизу, підлетівши, ловив його на спину і знову злітав разом з ним до гнізда високо на скелях.

“Я носив вас на крилах орлиних”, — говорить Божественний голос, — “і привів вас до Себе”» (George AF Knight. *Theology of Narration* (Grand Rapids, MI: William B. Eerdmans Publishing Company, 1976). P. 128).

Порівняйте зацікавленість Бога нами з нашою зацікавленістю одне одним. Як Його турбота про нас має впливати на нашу турботу про інших?

Грунтуючись на власному досвіді та спираючись на культуру, у якій живете, які ілюстрації ви можете навести, щоб зобразити безкорисливу зацікавленість Бога нами? Поділіться ними із класом.

Понеділок, 10 травня

МОДЕЛЬ СПАСІННЯ

«Тому скажи синам Ізраїлевим: “Я — Господь! І Я виведу вас з-під тягарів Єгипту, і визволю вас від їхньої роботи, і звільню вас витягненим раменом та великими присудами. І візьму вас Собі за народа, і буду вам Богом, і ви познаєте, що Я — Господь, Бог ваш, що виводить вас із-під тягарів Єгипту!”» (Вих. 6:6, 7).

Проаналізуйте наведені вище тексти. Який вони містять принцип, що стосується ролі Бога в досягненні людства у взаєминах завіту (зосередьте увагу на тому, як часто в цих віршах зустрічається слово «Я»)?

Визволення Ізраїлю з єгипетського рабства та порятунк Ноя із сім'єю від потопу — дві визначні рятівні події в Писаннях Мойсея. Обидві ці події дозволяють глибше зрозуміти науку спасіння. Однак саме вихід з Єгипту являє собою основну модель спасіння.

Коли Бог говорить до Ізраїля через Мойсея: «Визволю вас» (Вих. 6:6), — Він буквально запевняє: «Я діятиму як родич-викупитель», або «го'ель».

«Слово визволю у вірші 6 [Вихід 6] стосується члена сім'ї, котрий сплачує викуп за родича, особливо якщо той перебував у рабстві за борги або збирався піти в рабство. Очевидно, Ізраїль не мав земних родичів, які могли б викупити його, але тепер Бог був Родичем Ізраїлю, його Родичем-Викупителем» (Bernard L. Ramm. *His Way Out* (Glendale, CA: Regal Books Division, G/L Publications, 1974). P. 50).

Як ви розумієте концепцію Бога, Котрий викупляє Свій народ з рабства? Яку ціну довелося заплатити за народ? Що це говорить нам про нашу цінність? Див. Марка 10:45; 1 Тим. 2:6; Об'явл. 5:9.

У тексті Вих. 3:8 Бог говорить, що Він зійшов «визволити» Ізраїля. Це поширене єврейське дієслово означає взаємодію Бога з людством. Господь на Небесах, а ми на Землі, і Він зможе викупити нас лише тоді, коли прийде на Землю. Тільки завдяки тому, що Ісус прийшов, жив, постраждав, помер і воскрес заради нас, ми можемо

бути викуплені. «І Слово стало тілом, і перебувало між нами» (Івана 1:14) — це ще один спосіб сказати, що Бог прийшов спасти нас.

Вівторок, 11 травня

СІНАЙСЬКИЙ ЗАВІТ

Книга Вихід звертає увагу читача на три основні події. Подібно до трьох гір, сам вихід Ізраїлю з Єгипту, укладання завіту й будівництво скинії-святилища підносяться над передгір'ями менш значних подій. Укладання завіту, змальоване у Вих. 19-24, було Еверестом серед цих трьох подій. Короткий план уривка Вих. 19-24 відображає послідовність і взаємозв'язок подій.

1. Прибуття Ізраїлю та розміщення табору біля Сінаю після визволення Господом (Вих. 19:1, 2).
2. Божа пропозиція завіту з Ізраїлем (Вих. 19:3-6).
3. Відповідь Ізраїлю згодою на завіт (Вих. 19:7, 8).
4. Приготування до офіційного укладання завіту (Вих. 19:9-25).
5. Проголошення Десяти Заповідей (Вих. 20:1-17).
6. Мойсей як посередник завіту (Вих. 20:18-21).
7. Виклад правил завіту (Вих. 20:22 — 23:22).
8. Утвердження завіту (Вих. 24:1-18).

Цей завіт відіграє життєво важливу роль у Плані спасіння. Це четвертий, згаданий у Біблії завіт (йому передували завіти з Адамом, Ноєм, Авраамом), і в ньому Бог відкриває Себе більш повно, ніж раніше, особливо коли встановлюється весь ритуал святилища. Отже, святилище стає засобом, за допомогою якого Господь розкриває ізраїльтянам План спасіння, і саме цей План вони мали відкрити світові.

Хоч Господь викупив ізраїльтян з єгипетського рабства, Він хотів, щоб вони зрозуміли: викуплення мало більш істотне значення, ніж просто свобода від фізичного рабства. Він бажав викупити їх від гріха — від основного рабства, і це могло відбутися тільки завдяки жертві Месії, як було викладено в образах і символах служіння у святилищі. Тому не дивно, що незабаром після того, як Господь викупив ізраїльтян з рабства і дав їм Закон, Він звелів народові побудувати святилище та звершувати служіння в ньому. Саме тут Бог відкрив їм План викуплення, який є справжнім сенсом і метою завіту. Адже це завіт спасіння, який Господь пропонує грішному людству.

Таким завіт був і в Едені, і на Сінаї.

Чому був необхідний завіт між Богом та ізраїльським народом? (Див. П. Зак. 29:10-13; ще раз зверніть увагу на аспект взаємин у завіті).

Середа, 12 травня БОГ ТА ІЗРАЇЛЬ

«А тепер, коли справді послухаєте Мого голосу і будете дотримувати заповіту Мого, то станете Мені власністю більше всіх народів, бо вся земля — то Моя! А ви станете Мені царством священників та народом святим. Оце ті речі, що про них будеш казати Ізраїлевим синам» (Вих. 19:5, 6).

У цих текстах Господь пропонує Свій завіт синам Ізраїлю. Хоч у певному розумінні Він закликав їх, цей заклик не був посланий їм автоматично, без їхнього вибору. Ізраїльтяни мали співпрацювати з Богом. Навіть їхнє визволення з Єгипту передбачало таку співпрацю: якби вони не виконали наказів Господа (наприклад, не помазали одвірки кров'ю), то не отримали б свободи.

Так і тут Господь не говорить їм: «Подобається вам це чи ні, ви станете Мені власністю і царством священників». Усе відбувається не так, і не про це йдеться в цих текстах.

Ще раз прочитайте Вих. 19:5, 6. Що говорить Господь у контексті спасіння через віру? Чи не суперечить принципів спасіння по благодаті повеління коритися Господу? Як наведені вірші допомагають нам відповісти на це запитання? Римл. 3:19-24; 6:1, 2; 7:7; Об'явл. 14:12.

«Ми не заслуговуємо спасіння своїм послухом. Бог дає спасіння даром, і його приймають вірою. Проте послух — це плід віри» (Е. Уайт. Дорога до Христа. С. 61).

Поміркуйте про те, що Господь був готовий зробити для ізраїльського народу: Він не тільки дивовижним чином визволив їх з єгипетського рабства, а й хотів зробити їх Своєю дорогоцінною власністю, царством священників. Будуючи їхні взаємини з Ним на спасінні (як тимчасовому, від єгипетського рабства, так і вічному), Господь прагнув підняти їх на такий духовний, інтелектуальний і моральний рівень, який зробив би їх дивом стародавнього світу. Усе заради того, щоб використовувати їх для проповіді Євангелія всім народам. Усе, що їм потрібно було зробити у відповідь, — слухатися.

Як наш особистий досвід життя з Господом має відображати той самий принцип, котрий ми побачили в сьогоденнішому дослідженні?

Четвер, 13 травня ОБІТНИЦІ, ОБІТНИЦІ... (Вих. 19:8)

На перший погляд усе було добре. Господь визволив Свій народ, запропонував їм обітницю завіту, й ізраїльтяни

погодилися: вони зроблять усе, про що просить Господь. Це угода, «укладена на Небесах», чи не так?

Прочитайте наступні тексти. Як вони пояснюють відгук Ізраїлю на завіт?

Римл. 9:31, 32

Римл. 10:3

Євр. 4:1, 2

Що би Господь не просив нас зробити, наші взаємини з Ним мають ґрунтуватися на вірі. Віра забезпечує основу, за вірою йдуть діла. Самі діла, якими б чистими спонуканнями вони не були керовані, якими б не були щирими та скільки б їх не було, не можуть зробити нас гідними й праведними в очах святого Бога. Вони не могли зробити цього за часів Ізраїлю, не можуть зробити цього і нині.

Та якщо Біблія знову й знову звертає увагу на діла, чому вони не можуть зробити нас гідними й праведними в очах Божих? (Див. Ісаї 53:6; 64:6; Римл. 3:23).

На жаль, єврейський народ вважав, що їхній послух став засобом, а не наслідком їхнього спасіння. Вони шукали праведності у своєму послуку Законів, а не в Божій праведності, дарованій через віру. Сінайський завіт, хоч і супроводжувався більш докладним набором інструкцій і законів, був завітом благодаті, як і всі попередні завіти. Ця послана Небом благодать сприяє перетворенню серця, що веде до послуку. Проблема ізраїльтян полягала не в їхній спробі коритися (завіт вимагав покори), а в тому, що вони дотримувалися такого «послуку», який насправді зовсім не був послухом, як показала подальша історія цього народу.

Уважно прочитайте Римл. 10:3, особливо останню частину вірша. Що хоче сказати Павло? Що відбувається з людьми, які силкуються встановити власну праведність? Чому ця спроба неминуче веде до гріха й повстання? Подумайте про своє життя. Чи не загрожує вам небезпека робити те саме?

П'ятниця, 14 травня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Прочитайте в книзі Е. Уайт «Патріархи і пророки» розділи «Вихід» (с. 281-290); «Від Червоного моря до Сінаю» (с. 291-302); «Закон, даний Ізраїлю» (с. 303-314).

«Дух рабства породжується прагненням жити згідно із законницькою релігією, через зусилля виконати вимоги Закону нашими власними силами. Ми отримуємо надію тільки тоді, коли укладаємо такий самий завіт, який уклав Авраам, — завіт благодаті через віру в Ісуса Христа. Проповідуване Авраамові Євангеліє, завдяки якому він отримав надію, було тим самим Євангелієм, проповідуваним нам сьогодні, завдяки якому ми отримуємо надію. Авраам дивився на Ісуса — Проводиря і Вершителя також нашої віри» (Коментарі Е. Уайт. Біблійний коментар АСД. Т. 6. С. 1077).

«За роки неволі в Єгипті чимало ізраїльтян великою мірою втратили пізнання Божого Закону, змішавши його постанови з язичницькими звичаями і традиціями. Бог привів їх до Сінаю, де особисто проголосив Свій Закон» (Е. Уайт. Патріархи і пророки. С. 334)

Запитання для обговорення:

1. Яким чином взаємини завіту були спрямовані на збереження фізичних і духовних свобод Ізраїлю? (Див. Левит 26:3-13; порівняйте з П. Зак. 28:1-15).
2. Прочитайте ще раз тексти Вих. 19:5, 6. Зверніть увагу на твердження Господа: «вся земля — то Моя». Чому Він згадав про це, говорячи про прагнення укласти завіт з народом? Як сюди вписується наше розуміння суботи і що вона означає?
3. Ми розуміємо, що отримуємо прощення гріхів тільки завдяки Божій благодаті. Як Божа благодать забезпечує нам можливість жити життям віри й послуху?

Висновок:

Завіт, укладений Богом з Ізраїлем біля Сінаю, був завітом благодаті. Надавши безліч доказів Своєї милосердної любові й турботи завдяки надзвичайному визволенню з єгипетського рабства, Господь запросив народ укласти з Ним завіт, який зберігатиме й розвиватиме їхні свободи. Хоч ізраїльтяни погодилися, їм не вистачало справжньої віри, яка діє любов'ю. Подальша історія свідчить, що вони здебільшого не зрозуміли істинної природи цього завіту і перетворили його на систему спасіння ділами. Ми не повинні повторювати помилок Ізраїлю та ігнорувати даровану грішникам чудову благодать.

«ХОДИМО ДО ЦЕРКВИ»

Ендрю Мак-Чесні

Лікар Ернандо Діас ніколи не припиняв дякувати Богові за можливість працювати в клініці адвентистів сьомого дня при Колумбійському адвентистському університеті. Він давно християнин, але ніколи не любив Бога так сильно. Він усе ще не міг повірити: коли ніхто не хотів брати його на роботу лікарем, адвентистський медичний центр запропонував йому гнучкий графік, який дозволив проводити стільки часу з тяжкохворим дворічним сином Самуїлом, скільки було потрібно.

Любов до Бога переповнювала його серце. Він молився з кожним пацієнтом, котрий погоджувався на його пропозицію. Він розповідав усім, хто хотів слухати, як Бог чудовим чином урятував життя його сина і дав йому роботу в клініці. Він запрошував людей до церкви при університеті, де його сім'я поклонялася Богу щосуботи, не будучи адвентистами.

Коли Ернандо вже був членом Адвентистської церкви, з ним стався цікавий випадок. Він віз сім'ю до церкви і зупинився на червоне світло. Вуличний торговець підійшов до автомобіля, аби продати йому жувальну гумку. Коли Ернандо опустив вікно, чоловік швидко підійшов до нього, сподіваючись щось продати, але Ернандо несподівано сказав: «Ходімо до церкви!» Чоловік без вагань відповів: «Ходімо!»

З акценту чоловіка Ернандо зрозумів, що він із Венесуели. Тисячі венесуельців перетнули кордон сусідньої Колумбії в пошуках роботи через економічну

кризу на своїй батьківщині. Ернандо поділився особистим свідченням дорогою до університетської церкви.

Наступної суботи венесуельський торговець повернувся до церкви зі своєю сім'єю. Відтоді вони не пропустили жодної суботи. Зараз він готує їжу та продає її на вулиці біля адвентистської клініки, використовуючи візок, подарований членами церкви. Він і його сім'я відвідують біблійні курси і готуються до хрещення. Ернандо молиться, щоб ця сім'я віддала свої серця Ісусу, приєднавшись до шести інших людей, які прийняли хрещення завдяки його зусиллям.

Ернандо говорить, що привести людей до Ісуса неважко. Він слідує настановам, що були дані Ісусом чоловікові, раніше одержимому бісами: «Іди до свого дому, до своїх, і сповісти їм, що для тебе Господь зробив, як змилювався над тобою!» (Марка 5:19). «Я не переставав прославляти Бога своїм особистим свідченням, — сказав Ернандо. — Це торкнулося багатьох сердець».

Пожертви Тринадцятої суботи цього кварталу допоможуть відкрити центр впливу «Краще життя» при Колумбійському адвентистському університеті для підготовки студентів до місіонерського служіння.

Урок 8, 15-21 травня ЗАКОН І ЗАВІТ

Біблійні тексти для дослідження: Вих. 19:6; Ісаї 56:7; Євр. 2:9; П. Зак. 4:13; 10:13; Амоса 3:3; Бут. 18:19.

Пам'ятний вірш:

«І ти пізнаєш, що Господь, Бог твій, — Він той Бог, той Бог вірний, що стереже заповіта та милість для тих, хто любить Його, та хто додержує Його заповіді на тисячу поколінь» (П. Зак. 7:9).

Одна з важливих фраз у псалмі 23 відкриває, куди Бог бажає спрямувати нас. «Він... провадить мене ради Ймення Свого по стежках справедливости», — говорить Давид у вірші 3 (курсив автора). Унаслідок Своєї непорочності Бог ніколи не зіб'є нас зі шляху. Він поведе нас безпечними стежками для нашого духовного зростання.

Що це за безпечні «стежки справедливости»? Автор іншого псалма відповідає на це запитання в молитовному проханні: «Провадь мене стежкою Твоїх заповідей, бо в ній я знайшов уподобу» (Псал. 119:35; курсив автора). «Всі Твої заповіді — справедливість» (Псал. 119:172). Божий Закон — це безпечний і твердий шлях через підступне трясовиння людського існування.

Даний урок зосереджений на Божому Законі та його місці в Сінайському завіті.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД УРОКУ: Що означало обрання Ізраїлю? Як обрання Ізраїлю тотожне нашому обранню? Наскільки важливий був у завіті Закон? Чи була завіт безумовним? Чому послух — невід'ємна частина взаємин завіту?

Неділя, 16 травня ОБРАННЯ ІЗРАЇЛЮ (П. Зак. 7:7)

Єврейська традиція навчає, що Бог уклав завіт з Ізраїлем тільки тому, що інші народи відкинули завіт. Проте ця точка зору не має жодних біблійних доказів. Одне можна сказати з упевненістю: Господь обрав ізраїльтян не тому, що вони заслуговували високої честі й дарованих їм привілеїв. У них не було власних заслуг, які робили б їх гідними Божої любові і завдяки яким Він обрав би їх як

Свій народ. Ізраїль був нечисленним — група поневолених племен — і слабким у політичному й військовому відношеннях. Крім того, з погляду культури й релігії вони були поступливими і невливовими. Отже, основна причина обрання Ізраїлю полягає в таємниці любові та благодаті Бога.

Однак нам потрібно бути обережними, розглядаючи таку концепцію обрання, оскільки вона загрожує можливими богословськими помилками. Для чого Бог обрав Ізраїль? Чи має він бути викуплений, тимчасом як усі інші народи — відкинуті і втрачені? Чи ізраїльтяни були обрані як інструменти, які запропонують світові даровану їм вістку спасіння? Як наведені вірші допомагають нам відповісти на ці запитання?

Вих. 19:6

Ісаї 56:7

Євр. 2:9

Нам, адвентистам сьомого дня, подобається розглядати себе як сучасний аналог Ізраїлю, як покликаних Господом бути не тільки викупленими, а й проголошувати світові Євангеліє в контексті Трьохангельської вістки. Ми вважаємо: нам є що сказати людям, чого не говорить ніхто інший. Здебільшого такою самою була ситуація і з давнім Ізраїлем. Мета обрання Ізраїлю полягала не в тому, щоб перетворити єврейський народ на певний ексклюзивний клуб, який зберігає обітницю спасіння й викуплення для самих себе. Навпаки, якщо ми віримо, що Христос помер за все людство (Євр. 2:9), то викуплення, запропоноване Господом Ізраїлю, також було запропоновано всьому світу. Передбачалося, що Ізраїль

має бути інструментом для проголошення цього викуплення. Наша Церква покликана робити те саме.

Подумайте про свою роль у Церкві. Що ви можете зробити, аби сприяти прогресу справи, яку ми покликані виконувати? Пам'ятайте: якщо ви активно не допомагаєте, то, найімовірніше, є перешкодою на шляху.

Понеділок, 17 травня

ЄДНАЛЬНІ ЗВ'ЯЗКИ

«І Він оголосив перед вами заповіта Свого, що наказав вам чинити, — Десять Заповідей, і написав їх на двох камінних таблицях» (П. Зак. 4:13).

Скільки б ми не наголошували, що завіт завжди є завітом благодаті, результатом дарованої Богом незаслуженої милості тим, хто вступає в спасенні взаємини з Ним, благодать не є дозволом на непослух. Навпаки, завіт і Закон нерозривно пов'язані; вони нероздільні.

Проаналізуйте наведений вище текст. Наскільки тісно він пов'язує завіт і Закон? Наскільки основоположним для завіту є Закон?

Коли ми розмірковуємо про значення завіту, тоді поняття Закону як його невід'ємної частини має сенс. Якщо ми розуміємо завіт як, окрім усього іншого, взаємини, то необхідно встановити певні правила й межі. Як довго тривали б шлюб, дружба чи ділове партнерство, якби не було меж або правил, конкретно виражених та зрозумілих? Чоловік вирішує взяти із собою подругу, або хтось намагається допомогти собі чимось із гаманця друга, або один діловий партнер, не сказавши другому, запрошує сторонню людину приєднатися до їхнього бізнесу. Такі дії — порушення правил, законів і принципів. Як довго триватимуть ці стосунки за таких

обставин? Ось чому необхідно встановити межі й правила. Тільки за допомогою цього можна підтримувати взаємини.

Різні слова, такі як Закон (Псал. 78:10), устави (50:16), свідоцтва (25:10), накази (103:18), слова Господа (П. Зак. 33:9), зустрічаються паралельно або в тісному зв'язку (або мають майже таке саме значення) зі словом завіт. Очевидно, «слова заповіту цього» (Єрем. 11:3, 6, 8) — це слова Божого Закону, уставів, свідчень і заповідей.

Завіт Бога з Його народом, Ізраїлем, містив різні вимоги, які мали вирішальне значення для підтримання особливих взаємин Господа зі Своїм народом. Хіба сьогодні все інакше?

Подумайте про людей, з якими ви маєте близькі стосунки. А тепер уявіть, що сталося б із цими стосунками, якби ви відчували себе вільними від будь-яких правил, норм або законів і вважали, що маєте повну свободу робити все, що заманеться. Навіть якщо ви говорите, що любите цю людину і тільки ваша любов вирішує, як будете ставитися до неї, чому правила все-таки необхідні? Обговоріть.

Вівторок, 18 травня ЗАКОН У ЗАВІТІ (П. Зак. 10:12, 13)

Що перше спадає вам на думку, коли ви роздумуєте про закон? Поліцейські, штрафи за порушення правил дорожнього руху, судді, в'язниця? Можливо, ви згадуєте про обмеження, правила, авторитарних батьків і покарання?

А може, думаєте про порядок, гармонію, стабільність і навіть про... любов?

Єврейське слово тора, перекладене в нашій Біблії як «закон», означає «учення» або «повчання». Цей термін може використовуватися для позначення всіх Божих настанов: моральних, громадянських, соціальних, релігійних. Він охоплює всі мудрі поради, милостиво даровані Богом Своему народові, щоб він мав життя надміру і фізично, і духовно. Не дивно, що псалмист називав благословенною людину, чия «воля» «в Законі Господнім... і про Закон Його вдень та вночі він роздумує!» (Псал. 1:2). Читаючи Закон, або Тору, — настанови й повчання, записані в книгах Мойсея, що стали частиною завіту з Ізраїлем, — ми дивуємося з широкого спектру настанов. Закон торкається всіх аспектів життя Ізраїлю — сільського господарства, цивільного управління, соціальних взаємин, поклоніння.

Як ви думаєте, чому Бог дав стільки настанов Ізраїлю? (Див. П. Зак. 10:13). Яким чином ці настанови були їм на благо — «щоб було тобі добре»?

Функція Закону в рамках завіту полягала в тому, щоб забезпечити керівні принципи для нового життя людини-партнера за завітом. Закон знайомить учасника завіту з волею Бога, Котрого людина найповніше пізнає через послух вірою Його Заповідям та іншим настановам.

Роль Закону в реаліях взаємин завіту показала, що Ізраїль не міг ходити шляхами інших народів. Євреї не могли жити, керуючись лише законами природи, людськими міркуваннями, бажаннями або навіть соціальними, політичними й економічними потребами. Вони могли залишатися святим Божим народом, царським священством та особливим скарбом тільки завдяки безкомпромісному послухові відкритій волі Бога в усіх сферах життя.

Подібно до давнього Ізраїлю, адвентисти сьомого дня отримали широкий спектр порад щодо кожного етапу християнського життя завдяки сучасному прояву пророчого дару. Чому ми повинні розглядати ці поради як дар від Бога, а не як обмеження незалежних думок і дій? З якими небезпеками ми стикаємося, перетворюючи цей дар на щось законницьке, як учинили ізраїльтяни зі своїми дарами? (Див. Римл. 9:32).

Середа, 19 травня **СТАБІЛЬНІСТЬ БОЖОГО ЗАКОНУ**

Яку істину про Бога та Його характер викладає нам наявність Божого Закону у взаєминах завіту? Мал. 3:6; Якова 1:17.

Божий Закон — це усний або письмовий вияв Його волі (див. Псал. 40:8). Оскільки Закон — відображення характеру Господа, наявність Закону в завіті запевняє нас у незмінності й надійності Бога. Хоч ми не завжди можемо розпізнати наслідки дії Його провидіння, однак знаємо, що Йому можна довіряти. Божий Усесвіт підпорядковується незмінним моральним і фізичним законам. Саме цей факт дає нам справжню свободу й безпеку.

«Упевненість у тому, що Бог гідний довіри і надійний, зумовлена фактом, що Він — Бог Закону. Його воля і Його Закон єдині. Господь пояснює, що правильно, показуючи нам найкращі можливі взаємини. Отже, Закон Божий ніколи не буває свавільним та не підпорядковується примхам і фантазії. Закон — найстабільніший чинник у Всесвіті» (Walter R. Beach. *Dimensions in Salvation* (Washington, D.C.: Review and Herald Publishing Association, 1963). P. 143).

Якщо Божий Закон не може спасти людину від гріха, чому Господь зробив його частиною завіту? (Див. Амоса 3:3).

Взаємини вимагають згоди й гармонії. Оскільки Бог — не тільки Творець, а й Правитель цього світу, Закон необхідний для щастя створених Ним розумних істот, щоб вони жили в гармонії з Ним. Закон Господа, відображення Його волі, — це конституція Його правління. Це норма, зобов'язання угоди і взаємин завіту. Мета Закону не в спасінні, а у визначенні наших зобов'язань перед Богом (заповіді 1-4) та наших обов'язків перед ближніми (заповіді 5-10). Інакше кажучи, у Законі викладено спосіб життя, який, за Божим задумом, повинні вести Його сини завіту заради власного щастя й добробуту. Закон перешкоджав Ізраїлю обрати будь-яку іншу філософію як норму життя. Мета взаємин завіту була і залишається такою: привести віруючого за допомогою перетворювальної Божої благодаті до гармонії з волею і характером Господа.

Озирніться довкола. Хіба ви не бачите руйнівних наслідків беззаконня? Навіть у власному житті хіба ви не бачите шкоди, заподіяної порушенням Божого Закону? Як ці реалії допомагають підтвердити, що Божий Закон добрий, та чому він має бути важливим елементом наших взаємин з Господом?

Четвер, 20 травня КОЛИ...

Прочитайте наведені вірші. Що їх об'єднує і що це говорить нам про природу завіту?

Бут. 18:19

Бут. 26:4, 5

Вих. 19:5

Левит 26:3

Бог відкрито підтверджує неухильний послух Авраама, котрий «виконував те, що виконувати Я звелів: заповіді Мої, постанови й закони Мої» (Бут. 26:5). Саме такого способу життя Бог очікував від Свого людського партнера в завіті. Повний виклад біблійного завіту на Сінаї робить цілком очевидним, що послух є одним з основних аспектів завіту.

Текст Вих. 19:5 дає ясно зрозуміти: «Коли справді послухаєте Мого голосу...» Умовний аспект завіту незаперечний; хоч обітниці завіту були дані по благодаті й незаслужено даровані ізраїльтянам, ці обітниці не були безумовними. Люди могли відкинути дар, зректися благодаті й відмовитися від обітниць. Завіт, як і у випадку зі спасінням, ніколи не заперечує свободи волі. Господь не змушує людей вступати в спасенні взаємини з Ним.

Він не нав'язує їм завіту, натомість пропонує його кожному; кожного запрошують прийняти завіт. Коли людина приймає його, тоді з'являються зобов'язання, але не як засіб отримання благословень завіту, а як зовнішня ознака отримання благословень завіту. Ізраїль мав коритися не для того, щоб заслужити обітниці, а щоб обітниці могли виконатися в ньому. Послух Ізраїлю був проявом того, що означає бути благословенним Господом. Послух не заробляє благословень, інакше Бог зобов'язаний їх посиляти; послух, навпаки, створює середовище, у якому може виявлятися благословення віри.

«Усією тією дорогою, що наказав вам Господь, Бог ваш, будете ходити, щоб жили ви й було вам добре, і щоб довгі були ваші дні в Краї, що ви оволодієте ним» (П. Зак. 5:33). Чи говорить тут Господь ізраїльтянам:

якщо вони будуть коритися, то заслужать ці благословення і вони належать народові? Чи Він каже: «Якщо ви будете слухатися, ці благословення будуть явлені, бо послух відкриває Мені шлях, щоб Я міг послати вам благословення»? У чому різниця між цими двома ідеями?

П'ятниця, 21 травня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Прочитайте в книзі Е. Уайт «Бажання віків» розділ «Суперечка» (с. 607, 608); у книзі «Патріархи і пророки» розділ «Закон і заповіді» (с. 363-373).

Як уривок Матв. 22:34-40 допомагає нам краще зрозуміти
(1) місце і значення Божого Закону в Його завіті;
(2) ототожнення завіту із взаєминами?

«Перш ніж людина зможе в силі й по благодаті Христовій почати дотримуватися Заповідей Закону Божого, у серці має перебувати любов (пор. Римл. 8:3, 4). Послух без любові настільки ж неможливий, як і даремний. Проте там, де є любов, людина автоматично прагне впорядкувати своє життя згідно з волею Бога, вираженою в Його Заповідях» (Біблійний коментар АСД. Т. 5. С. 484).

«У Заповідях Свого святого Закону Бог дав досконале правило життя. Він об'явив, що до кінця часу цей Закон, у якому не зазнає зміни жодна йота, залишатиметься обов'язковим для всіх людей. Христос прийшов прославити і звеличити Закон. Він показав, що Закон утверджений на широкій основі любові до Бога й людини, і послух Його Заповідям — обов'язок людини. Ісус власним життям дав приклад послуху Божому Закону. У Нагірній проповіді Він показав, що Його вимоги виходять

за межі зовнішніх учинків та поширюються на думки й наміри серця» (Е. Уайт. Дії апостолів. С. 505).

Запитання для обговорення:

1. Чому, притягуючи людей до Бога, нитка любові виявляється сильнішою, ніж канат страху?
2. Чому заповідь «Любитимеш Господа Бога свого всім своїм серцем, і всією своєю душею, і всією своєю думкою!» (Матв. 22:37) — перша і найбільша заповідь?
3. Французька релігійна мислителька і філософ Симона Вейль одного разу написала: «Порядок — перша потреба всіх» (цитуються за Russell Kirk. *The Roots of American Order* [Washington, D.C.: Regnery Gateway, 1992]. Р. 3). Як ви розумієте її слова в контексті вивченого уроку, особливо концепції Закону?

Висновок:

Божий Закон був невід'ємною частиною завіту. Однак цей завіт був завітом благодаті. Благодать ніколи не скасовує Закону. Навпаки, Закон — це засіб, завдяки якому благодать виявляється в житті тих, хто її отримує.

Місіонерська історія

НЕЗРОЗУМІЛИЙ ВІЗИТ ДО ЛІКАРНІ

Ендрю Мак-Чесні

Ернандо Діас залишив лікарню, де провів останні дві години зі своїм маленьким сином Самуїлом, який пройшов процедуру очищення крові за допомогою апарату «штучної нирки». Його дружина Еріка залишилася з хлопчиком ще на дві години.

Ернандо сів на лавку біля фонтану і ввімкнув проповідь на своєму мобільному телефоні. За мить до нього підійшов незнайомець і попросив дозволу сісти. Ернандо кивнув, слухаючи проповідь через динамік. Задзвонив мобільний телефон незнайомця.

— Я збираюся вбити себе, — гнівно сказав незнайомець абоненту. Я не можу знайти роботу протягом двох років. Я не хочу жити. Не телефонуй мені.

Здавалося, доки говорив, він забув, що Ернандо сидить поруч з ним. Коли незнайомець закінчив, він помітив Ернандо та прислухався до проповіді.

— Це християнський проповідник? — запитав він.

— Так, — відповів Ернандо. — Я чув, ви хочете покінчити з життям.

— Так, я більше не хочу жити, — зізнався чоловік.

— Не думаю, що ви сіли поряд зі мною випадково, — сказав Ернандо. — Вам потрібна допомога. Ви хочете її отримати?

— Так, — відповів чоловік.

— Чим ви займаєтеся? — запитав Ернандо.

— Я бухгалтер, у мене є сім'я, яку я не можу утримувати.

— Якби хтось сказав вам: «Я можу допомогти тобі, задовольнити всі твої потреби і дати надію на краще майбутнє», — ви прийняли б таку допомогу?

— Звичайно! — з надією відповів чоловік.

Ернандо розповів йому про Ісуса, і цей чоловік тієї ж миті віддав своє серце Йому. Ернандо запропонував йому розіслати своє резюме і не сумніватися в тому, що він отримає роботу.

Наступного дня Ернандо сів на ту саму лавку і знову побачив того чоловіка.

— Ви не повірите! — вигукнув чоловік. — Хтось зателефонував мені й запропонував роботу. Я давно не був такий щасливий!

Ернандо прославив Бога і поцікавився, кого він відвідував у лікарні напередодні. Чоловік відповів, що нікого.

— Учора я відчув непереборне бажання приїхати в лікарню, — сказав він. — Я сів поряд з вами, тому що не знав, що робити.

Ернандо є лікарем клініки, що розташована на території Колумбійського адвентистського університету в Медельїні. Він може розповісти багато подібних історій. За останні п'ять років більше сотні людей залишили суїцидальні думки після розмови і молитви з ним.

«Усі вони продовжують жити щасливим життям», — з усмішкою каже він.

Пожертви Тринадцятої суботи цього кварталу допоможуть відкрити центр впливу «Краще життя» при Колумбійському адвентистському університеті для підготовки студентів до місіонерського служіння.

Урок 9, 22-28 травня ЗНАК ЗАВІТУ

Біблійні тексти для дослідження: Бут. 2:2, 3; Вих. 20:11; 16; Євр. 4:1-4; Вих. 31:12-17; П. Зак. 5:14.

Пам'ятний вірш:

«І будуть Ізраїлеві сини додержувати суботу, щоб зробити суботу вічним заповітом для своїх поколінь» (Вих. 31:16).

Сьомий день, субота, подібна до молоточка, який — тук! — із безперервною регулярністю щотижня повертає нас до основи всього, ким ми є та ким можемо бути. Ми такі зайняті, бігаючи туди-сюди, заробляючи й витрачаючи гроші, поспішаємо сюди, прямуємо туди, ходимо всюди, а потім — тук! — приходиться субота. Вона знову повертає

нас до нашої основи, точки відліку всього — до творіння і Творця всього.

Регулярно та без будь-яких винятків субота безшумно проноситься над горизонтом, проникаючи в усі кутки й закутки нашого життя. Вона нагадує нам, що кожен куток і закуток належать нашому Творцеві, Котрий помістив нас сюди, Котрий «на початку... створив Небо та землю». Саме творіння залишається незаперечною основою всієї християнської віри; а незаперечний, ненав'язливий і непохитний знак творіння — тук! — сьомий день, субота.

У даному уроці ми розглянемо цей знак у контексті Сінайського завіту.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД УРОКУ: Звідки бере свій початок субота? Яке свідчення доводить, що субота існувала до Сінаю? Що робить суботу настільки необхідним знаком завіту?

Неділя, 23 травня ПОХОДЖЕННЯ

Як часто ми чуємо фразу «стара єврейська субота»... Однак Писання ясно свідчить, що субота існувала задовго до появи єврейського народу. Її походження безпосередньо пов'язане з тижнем творіння.

Прочитайте тексти Бут. 2:2, 3 і Вих. 20:11. Як вони ясно й недвозначно повідомляють про походження суботи?

Хоч тексти Бут. 2:2, 3 не називають сьомий день суботою (така назва вперше з'являється у Вих. 16:23, 26, 29), однак про це явно йдеться у фразі «відпочив у дні сьомім» (Бут. 2:2). Слово «відпочив» (євр. шават) пов'язане з іменником

«субота» (євр. шаббат). «Слово субота не використовується [в Бут. 2:2, 3], проте автор хотів заявити, що Бог благословив та освятив сьомий день як суботу» (GF Waterman. The Zondervan Pictorial Encyclopedia of the Bible (Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1975). Vol. 5. P. 183). Безперечно, тексти Бут. 2:2, 3 повідомляють про Божественне походження та встановлення суботи як дня благословення для всього людства.

Прочитайте Марка 2:27. Ісус говорить, що «суботу встановлено для людини», маючи на увазі людство загалом, а не тільки євреїв.

Чому Сам Бог відпочивав сьомого дня? Хіба Він потребував цього? Якою була мета Його відпочинку?

Хоч деякі коментатори припустили, що Бог потребував фізичного відпочинку після творіння (проте «Бог відвічний — Господь... не змучується та не втомлюється» (Ісаї 40:28)), справжня мета Божого відпочинку полягала в тому, аби дати людству Божественний приклад. Люди також повинні працювати шість днів, а сьомого дня, у суботу, відпочивати. Богослов Карл Барт припустив, що Божий відпочинок після закінчення творіння став частиною «завіту благодаті», у якому людей було запрошено «відпочивати з Ним... стати учасниками [Божого] спочинку» (Church Dogmatics. Vol. 3. Part 1 (Edinburgh, Scotland: T&T Clark Ltd., 1958). P. 98).

Наступного дня після створення чоловіка й жінки Господь у Своїй любові закликав їх до відпочинку, щоб вони налагодили близьке спілкування з Тим, за образом Котрого були створені. За задумом Творця ці близькі стосунки і спілкування мали тривати вічно. Після гріхопадіння людства таке щотижнєве спілкування зі

Спасителем було найкращим часом у житті кожного віруючого.

Якби хтось запитав вас: «Яку користь принесло дотримання суботи вашим взаєминам з Господом?», — що б ви відповіли?

Понеділок, 24 травня

СУБОТА ДО СІНАЮ

«А він сказав до них: “Це те, що говорив Господь: Повний спокій, субота свята для Господа взавтра. Що будете пекти — печіть, а що будете варити — варіть, а все позостале покладіть собі на сховок до ранку”» (Вих. 16:23).

Прочитайте у Вих. 16 історію про манну, даровану Ізраїлеві в пустелі до Сінаю. Зверніть увагу на такі подробиці розповіді:

1. Щодня можна було використовувати тільки звичайну порцію манни, але шостого дня потрібно було збирати подвійну порцію.
2. У суботу манна не падала.
3. Додаткова порція, необхідна для харчування в суботу, зберігалася від шостого дня незіпсованою, тимчасом як жодного іншого дня її не можна було зберегти.

Що ця історія повідомляє про святість суботи до того, як було дано Закон на Сінаї? (Див. Вих. 16:23-28).

«По суті, ототожнення суботи із сьомим днем, слова про те, що Господь дав ізраїльтянам суботу і що народ згідно з Божим повелінням відпочивав сьомого дня, — усе це безпомилково вказує на первозданне [при творінні]

встановлення суботи» (G. F. Waterman. The Zondervan Pictorial Encyclopedia of the Bible. Vol. 5. P. 184).

У Вих. 16 про суботу відкрито значно більше, ніж здається на перший погляд. Подумайте, про що повідомляє цей розділ:

- 1. Який день є днем приготування до суботи?**
- 2. Яким днем тижня є субота?**
- 3. Звідки з'явилася субота?**
- 4. Яким днем має бути субота?**
- 5. Чи є субота днем посту?**
- 6. Чи є субота випробуванням на вірність Богові?**

Чи відповідає наше сучасне розуміння суботи інформації про неї у Вих. 16?

Вівторок, 25 травня **ЗНАК ЗАВІТУ**

«І будуть Ізраїлеві сини додержувати суботу, щоб зробити суботу вічним заповітом для своїх поколінь. Це знак навіки поміж Мною та поміж Ізраїлевими синами, бо шість день творив Господь небо та землю, а дня сьомого — перервав працю та спочив» (Вих. 31:16, 17).

Чотири рази в Писанні субота названа знаком (Вих. 31:13, 17; Єзек. 20:12, 20). «Знак» — це не «символ» того, що представляє або нагадує щось, оскільки обидва мають схожі якості (наприклад, символ кулака часто позначає «міць», «силу»).

У Біблії субота як «знак» функціонувала як зовнішня ознака (об'єкт, умова), призначена для передачі особливої вістки. Субота була знаком завіту «поміж Мною та поміж вами для ваших поколінь, щоб ви poznали, що Я — Господь» (Вих. 31:13). Так сказав Бог.

Чому Господь використав суботу як знак завіту? У чому полягає особливість суботи, що робить її настільки влучним символом спасенних взаємин з Богом? Пам'ятаючи, що найважливішим аспектом завіту є істина про спасіння через благодать, а не через наші діла, що ж такого є в самій суботі, що робить її прекрасним символом цих стосунків? (Див. Бут. 2:3; Євр. 4:1-4).

Протягом століть євреї розуміли суботу як знак месіанського викуплення. Вони бачили в суботі передвістя спасіння в Месії. Оскільки Писання стверджує, що викуплення відбувається тільки по благодаті і що завіт — це завіт благодаті, зв'язок між суботою, викупленням і завітом стає явним (див. П. Зак. 5:13-15). Отже, у супереч поширеній думці, субота — це знак спасенної благодаті Бога, а не знак спасіння ділами.

Що означає «відпочивати» в суботу? Як ви «відпочиваєте» в суботу? Що цього дня ви робите інакше, ніж в інші дні, що перетворює його на «знак»? Чи може хтось із ваших знайомих, дивлячись на ваше життя, побачити, що субота — справді особливий день для вас?

Середа, 26 травня **ЗНАК ОСВЯЧЕННЯ**

«Тільки суботи Мої будете пильнувати, бо це знак поміж Мною та поміж вами для ваших поколінь, щоб ви познали, що Я — Господь, що освячує вас!» (Вих. 31:13). Надзвичайно насичений біблійний уривок про суботу — Вих. 31:12-17, який записаний після вказівок Господа щодо будівництва святини та служіння в ній (Вих. 25:1-31:11).

У цьому уривку вперше виражено концепцію суботи як «знака» — видимого, зовнішнього, вічного знака між Богом і Його народом. Сам текст містить кілька цікавих концепцій, гідних нашого дослідження. У цьому тексті об'єднано дві нові ідеї:

1. Субота як знак пізнання.
2. Субота як знак освячення.

Розгляньмо аспект цього знака, пов'язаний із пізнанням. Єврейське розуміння пізнання включає в себе інтелектуальні, соціальні й емоційні аспекти. Пізнати означало не просто володіти інформацією про якийсь факт або людину. Це також означало наявність глибоких стосунків з тим, кого знали. Отже, пізнати Господа означало бути в правильних взаєминах із Ним — служити Йому (1 Хронік 28:9), боятися Його (Ісаї 11:3), вірити Йому (Ісаї 43:10), надіятися на Нього й шукати Його (Псал. 9:11), кликати Його Ім'я (Єрем. 10:25).

Прочитайте кожен зі згаданих у попередньому абзаці текстів. Яким чином ці тексти допомагають нам зрозуміти, що означає «пізнати» Господа?

Субота — знак освячення. Вона означає, що Господь освячує Свій народ (пор. Левит 20:8), тобто робить його святим (П. Зак. 7:6).

Процес освячення — така сама праця Божої викупної любові, як і Його праця для спасіння й викуплення людини. І виправдання, і освячення — діяння Бога: «Я — Господь, що освячує вас!» (Левит 20:8). Отже, субота — це знак, який передає знання про Бога, Котрий освячує. «Субота, котра свідчить світові про Бога як про Творця, також свідчить про Нього як про Того, Хто освячує нас» (Е. Уайт. Свідчення для Церкви. Т. 6. С. 350).

Подумайте про день суботній і процес освячення, тобто про набуття святості. Яку роль у цьому процесі відіграє дотримання суботи? Як Господь може використовувати наш досвід дотримання суботи в справі нашого освячення?

Четвер, 27 травня ПАМ'ЯТАЮЧИ СУБОТУ

«Пам'ятай день суботній, щоб святити його!» (Вих. 20:8). Субота була і є знаком для людини, щоб вона «пам'ятала». Слово «пам'ятати» можна використати з різною метою. По-перше, пам'ятати означає звертати погляд назад, у минуле. Так субота вказує нам на творіння, кульмінацією якого стало встановлення суботи як щотижневого дня спокою й особливого спілкування з Богом.

По-друге, повеління пам'ятати має значення і для сьогодення. Ми повинні не тільки «пам'ятати» суботу (Вих. 20:8), а й «пильнувати» та «додержувати» її (див. П. Зак. 5:12; Вих. 31:16). Отже, субота має велике значення для нас сьогодні.

І, нарешті, пам'ять про суботу також спрямовує нас уперед. Людина, котра пам'ятає й додержує суботу, має багатообіцяльне, насичене, значуще майбутнє з Володарем суботи. Така людина залишається у взаєминах завіту, бо перебуває в Господі. Якщо ми розуміємо завіт як стосунки між Богом і людьми, то субота, яка може багато в чому допомогти зміцнити ці стосунки, набуває особливого значення.

Справді, пам'ятаючи про творіння й Творця, Божий народ також пам'ятає Його милосердні спасенні діяння (див. П. Зак. 5:14, де субота розглядається як знак визволення з Єгипту (рабства гріха) та символ остаточного спасіння у

Христі). Творіння і пересотворення нерозривно пов'язані. Перше уможлиблює друге. Субота — знак, який свідчить про те, що Бог — Творець нашого світу й нашого спасіння.

«Зберігаючи святість суботи, ми можемо показати, що є Божим народом. Його Слово говорить, що субота — відмітний знак народу, який дотримується Заповідей... Ті, хто дотримується Закону Божого, об'єднуються з Ним у Великій боротьбі, яка почалася на Небі між сатаною і Богом» (Е. Уайт. Вибрані вісті. Т. 2. С. 160).

Подумайте над цим висловлюванням вісниці Господньої. Що ж такого особливого в суботі, що вона стає відмітним знаком «народу, який дотримується Заповідей»?

П'ятниця, 28 травня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Прочитайте коментарі Е. Уайт в книзі «Біблійний коментар АСД» (Т. 7, с. 968-970); у книзі Е. Уайт «Свідчення для Церкви» (Т. 6) розділ «Дотримання суботи» (с. 349-351); у книзі «Патріархи і пророки» розділ «Від Червоного моря до Сінаю» (с. 295-297).

Десять Заповідей всеосяжно й докорінно визначають взаємини між Богом і людиною, а також стосунки між людьми. Заповідь у центрі Десятислів'я — це заповідь про суботу. Вона особливим чином указує на Володаря суботи, свідкуючи про Його сферу влади та власності. Зверніть увагу на ці два аспекти: (1) Ім'я Божества: Ягве (ГОСПОДЬ), Який є Творець (Вих. 20:11; 31:17), і тому посідає унікальне місце; (2) сфера Його власності та влади — «небо та земля, море та все, що в них» (Вих. 20:11; пор. 31:17). У цих двох аспектах заповідь про

суботу має характеристики, типові для печаток на міжнародних давніх близькосхідних договірних документах. Такі печатки зазвичай ставили в центрі договірних документів, які містили

(1) ім'я божества (переважно язичницького бога) і

(2) згадку про сферу власності та влади (зазвичай обмежена географічна зона).

«Освячення Духом оповіщає про різницю між тими, хто має печатку Бога, і тими, хто дотримується фальшивого дня спокою.

Коли прийдуть випробування, тоді буде ясно показано, що це за знак звіра. Це дотримання неділі...

Бог оголосив сьомий день Своєю суботою (Вих. 31:13, 17, 16).

У такий спосіб виявляється відмінність між вірними й невірними. Охочі мати печатку Божу на своїх чолах повинні дотримуватися суботи четвертої заповіді» (Е. Уайт. Біблійний коментар АСД. Т. 7. С. 980, 981).

Запитання для обговорення:

1. Прочитайте Левит 19:30. Зверніть увагу, як цей вірш пов'язує святиню і суботу. Знаючи, знаком чого є субота, подумайте, чому цей зв'язок такий важливий?

2. Запитайте себе: «Чи допомогло дотримання суботи зміцнити моє ходіння з Господом»? Якщо ні, що ви можете змінити?

Висновок:

Субота — знак завіту, який сягає завершення Плану спасіння. Вона нагадує про творіння та як знак завіту благодаті вказує нам на остаточне відновлення, коли Бог створить усе нове.

ЗАПЛАКАНИЙ ТАТУ-МАЙСТЕР

Ендрю Мак-Чесні

Лікар Ернандо Діас, розмовляючи з пацієнтом, злякався, побачивши у дверному отворі свого кабінету величезного бритоголового чоловіка, який був увесь покритий татуюваннями. Татуювання були не лише на руках і шиї, але й на голові, покриваючи її чорно-синьою павутиною.

— Мені потрібно з вами терміново поговорити, — заявив чоловік.

— Будь ласка, дочекайтесь своєї черги, — сказав Ернандо.

Через декілька хвилин чоловік зайшов до кабінету і відразу ж розплакався. Величезний хлопець ридав, як немовля. Ернандо подивився документи цього чоловіка. У них було зазначено, що він ВІЛ-позитивний.

— Я не хочу хворіти на ВІЛ, — сказав чоловік, і по його татуюваних щоках потекли сльози.

— Я це сталося? — запитав Ернандо. — Чим ви займаєтеся?

— Я тату-художник, тіло — це моє полотно, — сказав чоловік.

— Як ви заразилися ВІЛ?

Чоловік відповів, що заразився на роботі.

— Але я не хочу хворіти на ВІЛ, — сказав він. — Я не хочу померати.

— Є Той, Хто може вас зцілити, — сказав Ернандо. — Я знаю, що ви можете не вірити в Бога, проте Він здатний вам допомогти.

Чоловік зізнався, що був атеїстом, але готовий переглянути свою думку.

— Чи бажаєте ви, щоб я помолився за вас? — запитав Ернандо. — Чи хочете ви прийняти Ісуса як свого Спасителя?

— Так, — плачучи, відповів чоловік.

Ернандо виголосив молитву покаяння. Коли в кінці молитви чоловік промовив ім'я Ісуса, він упав на підлогу. Ернандо попросив тату-художника здати ще один тест на ВІЛ. Наступного тижня чоловік повернувся, широко усміхаючись.

— Я не хворий, — сказав він. — Я хочу подякувати Богу і вам. Бог зцілив мене.

Подальше обстеження показало, що він здоровий. Для людини це було чудо Боже.

Через декілька місяців Ернандо і його дружина Еріка робили покупки в торговому центрі, коли почули, як хтось кричить: «Лікарю! Лікарю!» Раптом до Ернандо підбіг тату-художник і підняв його, щільно стискаючи у своїх обіймах і прославляючи Бога за чудо зцілення.

Тату-художник є одним з десятків людей, яких Ернандо, 60-річний лікар, що працює в адвентистській клініці, розташованій на території Колумбійського адвентистського університету в Медельїні, привів до Ісуса.

Пожертви Тринадцятої суботи цього кварталу допоможуть відкрити центр впливу «Краще життя» при Колумбійському адвентистському університеті для підготовки студентів до місіонерського служіння.

Урок 10, 29 травня - 4 червня **НОВИЙ ЗАВІТ**

Біблійні тексти для дослідження: Єрем. 31:31-34; Матв. 5:17-28; Осії 2:20-22; Ісаї 56:6, 7; Євр. 8:7, 8; 10:4; Матв. 27:51.

Пам'ятний вірш:

«Ось дні наступають, — говорить Господь, — і складу Я із домом Ізраїлевим і з Юдиним домом Новий Заповіт» (Єрем. 31:31).

«Подібно до того, як у Біблії представлено два закони: один незмінний і вічний, а другий — тимчасовий, дочасний, так існують і два завіти. Завіт благодаті вперше був укладений з людиною в Едені; після гріхопадіння людина отримала Божественну обітницю про те, що насіння жінки зітре змієві голову. Цей завіт пропонував усім людям прощення та зміцнювальну Божу благодать для послуху в майбутньому через віру в Христа. Він також обіцяв їм вічне життя за умови збереження вірності Божому Закону...

Новий завіт укладений “на кращих обітницях”, — на обітницях прощення гріхів та Божій благодаті, яка відновить серце і приведе його до гармонії з принципами Божого Закону. “Ось отой Заповіт, що його по цих днях складу з домом Ізраїля, — каже Господь: Дам Закона Свого в середину їхню, і на їхньому серці його напишу... їхню провину прощу, і не буду вже згадувати їм гріха!” (Єрем. 31:33, 34)» (Е. Уайт. Патріархи і пророки. С. 370, 372).

В уроці цього тижня ми зосередимо нашу увагу на новому завіті, порівнюючи його зі старим. Підстава нового завіту, його основна надія й головні умови — ті самі, що і в старому завіті. Кожен завіт, укладений Богом з людиною,

завжди був завітом Божої благодаті й милості — завітом, заснованим на любові, яка долає людські вади й хиби.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД УРОКУ: Які паралелі існують між старим і новим завітами? Яку роль у завіті відіграє Закон? З ким було укладено ці завіти? Про що йдеться в Посланні до євреїв, де сказано про «кращий Завіт»? (Євр. 8:6). Який зв'язок між завітом і Небесною святинєю?

Неділя, 30 травня «ОСЬ ДНІ НАСТУПАЮТЬ...»

Прочитайте Єрем. 31:31-34 і дайте відповіді на запитання:

- 1. Хто спонукає до укладання завіту?**
- 2. Про чий Закон тут ідеться? Що це за Закон?**
- 3. Які вірші говорять про взаємини, які Бог бажає мати зі Своїм народом?**
- 4. Яке діяння Бога на користь Його народу становить основу взаємин завіту?**

Як бачимо, новий завіт істотно не відрізняється від старого, укладеного з Ізраїлем біля гори Сінай. По суті, проблема Сінайського завіту полягала в тому, що він став старим через порушення його людьми (див. Єрем. 31:32). Відповіді на згадані запитання містяться в цих чотирьох віршах (Єрем. 31:31-34) та підтверджують, що багато аспектів старого завіту залишаються і в новому. Новий завіт — це оновлений завіт, довершення, або виконання, першого.

Зверніть увагу на останню частину тексту Єрем. 31:34, де йдеться про те, що Господь простить провини та гріх Свого народу. Хоч Він запевняє, що напише Закон на наших серцях і дасть його «в середину» нас, проте підкреслює, що простить наші гріхи та провини, які

зневажають Закон, написаний у наших серцях. Чи не вбачаєте ви певну суперечність між цими ідеями? Якщо ні, то чому? Що означають слова в Римл. 2:15: «діло Закону написане в їхніх серцях»? (Див. Матв. 5:17-28).

Як ви можете використати досліджені сьогодні біблійні вірші, аби спростувати ідею про те, ніби Десять Заповідей (зокрема субота) у світлі нового завіту тепер недійсні? А як можна використати ці тексти, щоб підтвердити непорушність Закону?

Понеділок, 31 травня

ПЕРЕТВОРЕННЯ СЕРЦЯ

Коли Південне царство (Юдея) було на межі знищення і людей відвели в рабство до Вавилону, Бог провівистив через Свого пророка Єремію про новий завіт. В уривку Єрем. 31:31-34 це поняття вперше з'являється в Біблії. Проте коли Північне царство (Ізраїль), до складу якого входило 10 племен, опинилося на межі знищення (приблизно за 150 років до часів Єремії), пророк Осія згадав про інший завіт (Осії 2:18-20).

Прочитайте Осії 2:20-22. Зверніть увагу на паралель між словами Господа в цих текстах і в уривку Єрем. 31:31-34. Який загальний образ використано тут і що це говорить про основне значення й природу завіту?

В історії, коли планам Божим щодо народу завіту перешкоджали його непокірність і невір'я, Він посилав пророків з вісткою, що історію завіту з Його вірними дітьми ще не завершено. Незважаючи на те, наскільки невірні були люди, незважаючи на їхнє відступництво, непокору й непослух у минулому, Господь, як і раніше, заявляє про Свою готовність установити взаємини завіту з усіма, хто бажає покаятися, підкоритися й отримати Його обітниці.

Прочитайте наведені тексти. Хоч вони не говорять безпосередньо про новий завіт, які елементи в них відображають принципи цього завіту?

Єзек. 11:19

Єзек. 18:31

Єзек. 36:26

Господь дасть людям «серце пізнати Мене, що Я — Господь» (Єрем. 24:7). Він візьме «з їхнього тіла серце камінне, і дасть їм серце із м'яса» (Єзек. 11:19), а також «нове серце, і нового духа» (Єзек. 36:26). Крім того, Він каже: «І духа Свого дам Я до вашого нутра» (Єзек. 36:27). Такі діяння Бога — основа нового завіту.

Якби хтось підійшов до вас і сказав: «Я хочу мати нове серце, у якому буде записано Божий Закон і яке здатне пізнавати Господа, але не знаю, як цього досягти», — що б ви відповіли цій людині?

Вівторок, 1 червня СТАРИЙ І НОВИЙ ЗАВІТИ

«А тих чужинців, що пристали до Господа, щоб служити Йому та любити Господнє Ім'я, щоб бути Йому за рабів, усіх, хто хоронить суботу, щоб її не збезчестити, і тих, що тримаються міцно Мого заповіту, — їх спроваджу на гору святую Мою та потішу їх в домі молитви Моєї! Цілопалення їхні та їхні жертви будуть Мені до вподоби на Моїм жертівнику, бо Мій дім буде названий домом молитви для всіх народів!» (Ісаї 56:6, 7).

Єремія стверджує, що новий завіт буде укладено з «домом Ізраїля» (Єрем. 31:33). Чи означає це, що тільки буквальні нащадки Авраама, євреї по крові й народженню, отримують обітницю завіту?

Ні! По суті, це було не так навіть за часів старого завіту. Те, що всьому єврейському народові було дано обітницю завіту, безперечно, правда. Однак це було зроблено не на шкоду іншим народам. Навпаки, усі — і євреї, і язичники — були запрошені розділити обітницю, але вони мали погодитися вступити в цей завіт. Сьогодні все залишається так само.

Прочитайте наведені вище тексти із книги пророка Ісаї. Які умови вони ставлять перед людьми, котрі бажають служити Господу? Чи є якась суперечність у тому, що Бог вимагав від них і що Він вимагає від нас сьогодні? Обґрунтуйте свою відповідь.

Хоч новий завіт названо «кращим» (див. урок за середу), насправді йому притаманні основні елементи старого завіту. Ці завіти ініціював Той Самий Бог. Саме Він пропонує спасіння по благодаті (Вих. 34:6; Римл. 3:24) і шукає людей, які вірою здобудуть право на Його обітницю прощення (Єрем. 31:34; Євр. 8:12). Саме Він бажає вписати Закон у серця євреїв та язичників, котрі підуть за Ним, перебуваючи у взаєминах віри (Єрем. 31:33; Євр. 8:10).

У новому завіті євреї, відгукнувшись на заклик благодаті, прийняли Ісуса Христа і Його Євангеліє. Певний час вони були ядром Церкви, «останком», котрий залишився «за вибором благодаті» (Римл. 11:5), на противагу тим, котрі «стали закам'янілими» (Римл. 11:7). Водночас інші народи, у минулому невіруючі, прийняли Євангеліє та були прищеплені до істинного Божого народу, який складається з віруючих різних національностей (Римл. 11:13-24). Отже, язичники, котрі «того часу були без Христа, відчужені від громади Ізраїля, далекі від завітів обітниці... кров'ю Христа стали близькими» (Ефес. 2:12,

13). Христос виступає Посередником нового завіту (Євр. 9:15) для всіх віруючих, незалежно від національності чи раси.

Середа, 2 червня **КРАЩИЙ ЗАВІТ (Євр. 8:6)**

Учора ми побачили, що за основними елементами старий і новий завіти були однакові. Їхня суть — у спасінні через віру в Бога, Котрий прощає наші гріхи не тому, що в нас є щось цінне, а виключно по Своїй благодаті. Завдяки прощенню ми вступаємо з Ним у взаємини, підкоряючись Йому з вірою й послухом.

Однак Послання до євреїв називає новий завіт «кращим». Як нам зрозуміти, що це означає? Чим один завіт кращий за інший?

У чому полягала «вада» старого завіту? (Євр. 8:7, 8).

Проблема старого завіту полягала не в самому завіті, а в нездатності людей досягнути його вірою (Євр. 4:2). Перевага нового завіту над старим у тому, що Ісус — замість того аби бути представленим тільки через жертвоприношення тварин (як у старому завіті), — тепер з'явився Сам, помер, воскрес і звершує служіння Первосвященника. Отже, запропоноване в новому завіті спасіння — те саме, що й у старому. Однак у новому завіті Бог завіту і Його любов до грішного людства явлені в усій повноті. Новий завіт кращий, бо все, що було викладено через символи й прообрази в старому завіті, виконалося в Ісусі, безгрішне життя, смерть і первосвященницьке служіння Котрого символізувало служіння в земній святині (Євр. 9:8-14).

Сьогодні замість символів, прообразів і прикладів у нас є Сам Ісус, не тільки як заколений Агнець, Який пролив Свою кров за наші гріхи (Євр. 9:12), але також як наш

Первосвященник, Котрий звершує на Небесах служіння заради нашого блага (Євр. 7:25). Хоч Він пропонує те саме спасіння, але новий завіт кращий за старий саме тому, що в новому повніше розкривається Його об'явлення про Самого Себе та спасіння через Нього.

Прочитайте Євр. 8:5; 10:1. Яке слово використовує автор для опису служіння в старозавітній святині? Як використання цього слова допомагає нам зрозуміти перевагу нового завіту?

Подумайте, чому знання життя Христа, Його смерті та первосвященницького служіння заради нас дозволяють нам зрозуміти Бога краще, ніж служіння ритуального жертвоприношення тварин у земній святині?

Четвер, 3 червня СВЯЩЕННИК НОВОГО ЗАВІТУ

Послання до євреїв приділяє велику увагу Ісусові як нашому Первосвященнику в Небесній святині. Фактично в Посланні до євреїв міститься найзрозуміліший виклад цього питання, який тільки можна знайти в Новому Завіті. Це не збіг. Небесне служіння Христа нерозривно пов'язане з обітницями нового завіту.

Старозавітне служіння у святині було ілюстрацією істин старого завіту. Воно було зосереджене на жертвоприношенні й посередництві. Тварин приносили в жертву, а їхню кров священники вносили до святині. Усе це були символи спасіння тільки в Ісусі. Символи не спасали.

Прочитайте Євр. 10:4. Чому через смерть тварин не можна отримати спасіння?

Усі старозавітні ритуали (жертвоприношення тварин, посередництво священників та інші) указували на Христа і виконалися в Ньому. Ісус став Жертвою, Його Кров'ю запечатаний новий завіт. Кров Христа утвердила новий завіт, унаслідок чого Сінайський завіт і його жертви стали «старими», або недійсними. Раз і назавжди було принесено істинну Жертву (Євр. 9:26). Після смерті Христа зникла необхідність убивати тварин. Служіння в земній святині виконало своє призначення.

Прочитайте Матв. 27:51, де йдеться про те, як під час смерті Ісуса розірвалася завіса в земній святині. Як ця подія допомагає нам зрозуміти, чому земна святиня виконала своє призначення?

Із жертвоприношеннями тварин було пов'язане служіння священників-левитів, котрі від імені народу приносили та представляли жертви в земній святині. Коли припинилися жертвоприношення, зникла й необхідність у служінні священників. Усе виконалося в Ісусі, Який нині звершує служіння, вносячи Свою Кров у Небесну святиню (див. Євр. 8:1-5). Послання до євреїв звертає увагу на Христа як Первосвященника на Небесах, Котрий входить до Святині зі Своюю Кров'ю (Євр. 9:12) та виступає як наш Посередник. Ось підстава для надії та обітниця, яку дано нам у новому завіті.

Що ви відчуваєте, усвідомлюючи, що сьогодні Ісус заради вас звершує служіння на Небесах, вносячи Свою Кров до Небесного святилища? Наскільки це зміцнює вашу впевненість у спасінні?

П'ятниця, 4 червня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Розділяючи з учнями хліб і вино, Христос урочисто пообіцяв стати їхнім Викупителем. Він уклав з ними новий завіт, згідно з яким усі, хто приймає Його, стають Божими дітьми та співспадкоємцями з Христом. Через цей завіт вони одержують усі благословення, котрі Небо може злити на них у цьому житті й житті прийдешньому. Новий завіт мав бути ратифікований кров'ю Христа. Тому служіння Причастя має нагадувати учням Христа про безмежну жертву, яку Він приніс за кожного з них особисто як члена великого цілого, яким є гріхове людство» (Е. Уайт. Бажання віків. С. 659).

«Найвизначніша риса цього завіту миру — надзвичайне багатство вибачної милості до грішника, якщо він кається й відвертається від свого гріха. Дух Святий описує Євангеліє як спасіння завдяки великій милості нашого Бога. “Я буду милосердний до їхньої неправедності”, — говорить Господь, — “й більше не згадаю їхніх гріхів” (Євр. 8:12). Чи нехтує Бог правосуддям, являючи милість грішникові? Ні, Бог не може дискредитувати Свій Закон, дозволяючи безкарно порушувати його. Згідно з новим завітом, умовою життя є досконалий послух. Якщо грішник кається та визнає свої гріхи, він отримує прощення. Завдяки жертві Христа, принесеній заради нього, прощення йому гарантоване. Христос задовольнив вимоги Закону заради кожного розкаяного віруючого грішника» (Е. Уайт. Божа дивовижна благодать. С. 138).

Запитання для обговорення:

1. Наскільки краще мати Закон, записаний у серці, ніж лише на кам'яних скрижалях? Який Закон легше забути: написаний на камені чи написаний у серці?
2. Від часу падіння людства спасіння можна одержати тільки через Ісуса, хоч у різні історичні епохи ця істина відкривалася по-різному. Хіба із завітами відбувається не те саме?

3. Ще раз прочитайте другу цитату із праць Е. Уайт у сьогоднішньому уроці. Яке значення автор вкладає у вислів «досконалий послух», необхідний для взаємин завіту? Хто єдиний виявив «досконалий послух»? Як подібний послух відповідає вимогам Закону щодо нас?

Висновок:

Новий завіт — це більше, повніше і краще об'явлення Плану спасіння. Ми, учасники нового завіту, приймаємо його вірою — вірою, яка виявляється в послуху Законові, написаному в наших серцях.

Місіонерська історія

ЦЕРКВА ДЛЯ ТУРИСТІВ

Ендрю Мак-Чесні

Коли Бенджамін Стен, новий пастор церкви в Бухаресті, провів перше богослужіння в міжнародній Адвентистській церкві (єдиній англомовній церкві в румунській столиці), він був дуже засмучений, тому що лише три людини були присутні на служінні і всі троє були румунами.

Через три тижні він дізнався, що одна із цих трьох, 21-річна дівчина, від'їжджає. Його руки остаточно опустилися. Після того як всі пішли, він запитав себе, чому Бог послав його до мертвої церкви. «Чому я тут? — молився він. — Для чого Ти дав мені таке випробування?»

Цієї миті до церкви ввійшло двоє американських студентів. Бенджамін зрозумів, що туристи мають потребу в місці для поклоніння. І він почав молитися. Два

тижні потому, підходячи до церкви, він побачив чоловіка в костюмі з краваткою, що стояв біля дверей. Чоловік жив із сім'єю в Польщі, але працював в Румунії. Він був християнином, але не належав до Адвентистської церкви. Вивчаючи Біблію, він захотів знайти церкву, що дотримується суботи. Бенджамін зрозумів, що до Румунії приїжджають на роботу іноземці, але вони не говорять румунською. Їм також потрібне місце для поклоніння.

За декілька місяців Бенджамін запропонував двом членам своєї нової церкви почати проводити Суботню школу і богослужіння по суботах вранці. До цього в церкві не було Суботньої школи, а богослужіння, що тривало лише годину, проводилося в суботу ввечері. Ті виступили проти цієї пропозиції, тому що вранці по суботах вони відвідували румунські церкви, де в них було багато друзів. Проте Бенджамін був наполегливий. «Ми приходимо сюди не англійську мову вивчати, — сказав він. — Ми приходимо сюди, щоб вивчати Біблію. Нам потрібно бути церквою, а не школою англійської мови».

Відвідуючи румунські церкви в Бухаресті, Бенджамін запросив двох підлітків і 30-річного чоловіка допомогти організувати програму богослужіння. Він почав рекламувати в соціальних мережах новий графік ранкового богослужіння. Першої ж суботи після цього прийшло 32 особи.

«Вам треба було бачити вираз обличчя тих двох членів церкви, коли вони прийшли, — згадує Бенджамін. — Вони були здивовані, побачивши в церкві так багато людей, особливо молоді».

Через декілька тижнів чоловік з Польщі прийняв хрещення. Бенджамін не сумнівався, що міжнародна церква, заснована пастором Андріаном Боканяну 2010 року, відіграє важливу роль у Бухаресті. Сьогодні до неї належить 26 осіб, а щотижнева відвідуваність коливається

від 30 до 50 осіб, включаючи туристів, іноземних робітників та іноземних студентів.

Що сталося з тими трьома людьми, що були присутні в церкві в першу суботу? Тепер усі вони активно залучені до служіння, і навіть та дівчина, що поїхала. Вона повернулася та звершує активне служіння в церкві.

Зв'язатися з бухарестською міжнародною Церквою адвентистів сьомого дня можна за адресою: facebook.com/englishadventist.

Урок 11, 5-11 червня НОВОЗАВІТНА СВЯТИНЯ

Біблійні тексти для дослідження: Вих. 25:8; Ісаї 53:4-12; Євр. 10:4; 9:14; 8:1-6; 1 Тим. 2:5, 6.

Пам'ятний вірш:

«І тому Він є Посередником Нового Завіту, щоб через смерть для викуплення від переступів першого Завіту покликані одержали обітницю вічної спадщини» (Євр. 9:15).

Безмісячного пізнього вечора, коли небо чорне, як розлите чорнило, у непроглядній пільмі Френк ішов порожніми міськими вулицями. Згодом він почув позаду себе кроки: хтось ішов за ним у темряві. Незабаром чоловік порівнявся з ним і запитав:

— Френку, ви друкар?

— Так, а звідки ви мене знаєте?

— Вас я не знаю, — відповів незнайомиць.

— Проте я дуже добре знаю вашого брата, і навіть у темряві ваші манери, хода, постать — усе нагадує його. Я просто здогадався, що ви його брат, бо він розповідав мені про вас.

Цей приклад ілюструє велику істину про служіння в ізраїльській святині. Біблія називає її тінню, символом, «образом теперішнього часу» (Євр. 9:9). Проте в тінях та образах містилося достатньо інформації, щоб ясно сповіщати й відкривати істини про смерть і служіння Первосвященника Христа в Небесній святині.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД УРОКУ: Чому Бог звелів ізраїльтянам побудувати святиню? Що святиня повідомляє нам про Христа як нашого Заступника? Що Ісус звершує на Небі як наш Представник?
Неділя, 6 червня ВЗАЄМИНИ

«І поставлю місце перебування Свого серед вас, — і душа Моя не обридить вами. І Я буду ходити серед вас, і буду вам Богом, а ви будете Мені народом» (Левит 26:11, 12).

Немає жодних сумнівів: як у старому завіті, так і в новому Господь прагне до близьких взаємин любові зі Своїм народом. По суті, ці завіти допомагають сформувати принципи подібних стосунків.

Взаємини важливі для завіту в будь-який час і в будь-якому контексті. Однак для розвитку стосунків необхідні взаємодія, спілкування та зв'язок, особливо для грішних людських істот, які схильні помилятися й сумніватися. Знаючи це, Бог узяв ініціативу у Свої руки. Господь хотів бути впевненим: Він явив нам Себе в такий спосіб, що ми як грішне людство можемо осмислено вступити з Ним у ці взаємини.

Прочитайте у Вих. 25:8 Боже повеління Ізраїлеві побудувати святиню. Які причини цього повеління називає Господь?

Однак після відповіді на це запитання виникає інше: чому?

Чому Господь бажає перебувати серед Свого народу?

Відповідь можна знайти у двох текстах — Левит 26:11, 12. Зверніть увагу: Господь каже: «Поставлю місце перебування» (тобто «житиму») серед них; потім Він додає, що не «обридить» ними, ходитиме серед них, буде їхнім Богом, а вони будуть Його народом. Проаналізуйте компоненти, які містяться в цих текстах. І знову тут чітко виявляється аспект взаємин.

Проаналізуйте тексти Левит 26:11, 12 і Вих. 25:8. Запишіть, як різні компоненти цих текстів узгоджуються з концепцією про прагнення Господа будувати взаємини зі Своїм народом.

Зверніть особливу увагу на слова Господа: «Душа Моя не обридить вами». Що саме передбачено у святині, завдяки чому грішне людство може бути прийняте Господом, і чому це так важливо для процесу укладання завіту?

Понеділок, 7 червня ГРІХ, ЖЕРТВА І ПРИЙНЯТТЯ (Євр. 9:22)

Призначений Богом спосіб очищення від гріха й вини для старозавітного грішника полягав у принесенні в жертву тварин. Обряди ізраїльських жертвоприношень докладно описано в Левит 1-7. Особлива увага приділялася тому, як використовувати й розподіляти кров у різних видах жертвоприношень. Справді, роль крові в жертвних обрядах — один з об'єднувачих чинників у ізраїльських жертвоприношеннях.

Людина, яка згрішила й у такий спосіб порушила взаємини завіту і Закон, який регулював їх, могла відновити повноцінні стосунки з Богом і суспільством, принісши замість себе в жертву тварину. Жертвоприношення і пов'язані з ним обряди були призначеними Богом засобами, які очищали від гріха й вини. Вони були встановлені, щоб очистити грішника. Його особистий гріх і вина переносилися до святині через кроплення кров'ю, тому між розкаяною людиною та її Богом-Спасителем у всій повноті відновлювалися взаємини завіту.

Як викладені вище концепції допомагають нам зрозуміти запитання, записані наприкінці вчорашнього уроку?

Що означало жертвоприношення тварини з пророчого погляду? Ісаї 53:4-12; Євр. 10:4.

Старозавітне жертвоприношення було запропонованим Богом засобом очищення грішника від гріха й вини. Такі жертвоприношення міняли становище винного грішника, котрий заслуговував смерті, і він ставав прощеною й відновленою людиною у взаєминах завіту з Богом. Але крім цього, жертвоприношення тварин мали також пророче значення. Зрештою, жодна тварина не могла бути гідною замісною жертвою, аби спокутувати гріх і вину людини. Автор Послання до євреїв пише про це: «Бо неможливо, щоб кров телят і козлів усувала гріхи» (Євр. 10:4). Отже, жертвоприношення тварини мало вказувати на Прихід Боголюдини, Божого Слуги, Котрий мав померти замісною смертю за гріхи світу. Саме завдяки жертвоприношенню грішник отримував прощення і був прийнятий Господом, саме воно заклало основу взаємин завіту.

Поставте себе на місце людини, яка жила в старозавітні часи, коли ізраїльтяни приносили в жертву тварин у святині. Подумайте також про те, наскільки важливою була худоба для їхньої економіки, культури й життєвого укладу загалом. Що жертви тварин відкривали людям про ціну за гріх?

Вівторок, 8 червня ЗАМІЩЕННЯ

«Який віддав Самого Себе за наші гріхи, щоб визволити нас від теперішнього лукавого віку, за волею Бога і нашого Отця» (Гал. 1:4).

Безперечно, основна тема Нового Завіту — Ісус Христос помер як Жертва за гріхи світу. Ця істина лежить в основі всього Плану спасіння. Будь-яке богослов'я, що заперечує викуплення Кров'ю Христа, заперечує серце і душу християнства. Хрест без кровопролиття нікого не може спасти.

Поміркуйте над сьогоднішнім текстом, а потім дайте відповіді на такі запитання: чи помер Ісус добровільно? За кого Він помер? Завершенням чого була Його смерть?

Заміщення — основа всього Плану спасіння. Через наші гріхи ми заслуговуємо смерті. З любові до нас Христос «віддав Самого Себе за наші гріхи» (Гал. 1:4). Він помер смертю, на яку заслуговували ми. Смерть Христа як Заступника за грішників — найбільша істина, з якої випливають усі інші. Наша надія на відновлення, свободу, прощення й вічне життя в раю ґрунтується на тому, що звершив Ісус, — Він віддав Самого Себе за наші гріхи. Без цього наша віра втратила б сенс. Ми могли б із таким самим успіхом покладати нашу надію та сподівання на

кам'яні статуї. Спасіння звершується тільки через Кров Христа.

Прочитайте наступні тексти: Матв. 26:28; Ефес. 2:13; Євр.

9:14; 1 Петра 1:19. Що вони повідомляють нам про кров? Яку роль відіграє кров у Плані спасіння?

«Богу не до вподоби, щоб ви були недовірливі й мучили душу страхом, побоюючись, що Він не прийме вас, оскільки ви грішні й недостойні... Ви можете сказати: “Я знаю, що є грішником, але саме тому потребую Спасителя... У мене немає жодних заслуг або благочестя, покладаючись на які я міг би претендувати на спасіння; однак я представляю перед Богом примирливу Кров непорочного Божого Агнця, Котрий бере на Себе гріх світу. Це мій єдиний аргумент”» (Е. Уайт. Віра, якою я живу. С. 102).

Поміркуйте над наведеною вище цитатою Еллен Уайт. Перекажіть її своїми словами та від своєї особи. Вкладіть у ці слова ваші власні страхи й біль, а потім запишіть, що дають особисто вам обітниця, які містяться в цих словах. Яка надія з'являється у вас завдяки Крові нового завіту?

Середа, 9 червня ПЕРВОСВЯЩЕННИК НОВОГО ЗАВІТУ

У земній святині, де Бог вирішив перебувати зі Своїм народом, усе було зосереджено навколо жертвоприношення тварин. Однак служіння не закінчувалося зі смертю цих створених істот. Після того, як жертву вбивали, священник звершував служіння, вносячи кров до святині від імені грішника.

Однак усе це служіння було лише тінню, символом того, що Христос мав звершити для світу. Подібно до того, як служіння в земній святині не закінчується зі смертю тварини, так і служіння Христа заради нас не закінчилося Його смертю на хресті.

Прочитайте вірші Євр. 8:1-6. З молитвою поміркуйте над ними. Попросіть Господа допомогти вам зрозуміти, про що тут ідеться і чому для нас важливо це знати. Передайте своїми словами вістку Господа, яка міститься в цих віршах. Також запитайте себе: як ці тексти допомагають нам осмислити новий завіт?

Як існували земна святиня, священство і служіння старого завіту, так само існують небесне священство і небесне служіння нового завіту. Однак те, що було тільки символами, образами й тінню в старому завіті (Євр. 8:5), стало реальністю в новому.

Тепер замісною Жертвою є безгрішний Ісус; замість крові тварин — Кров Христа; замість святині, збудованої людиною, — «істинний намет, який поставив Господь, а не людина» (Євр. 8:2); замість грішної людини, священника, нашим Первосвященником є Ісус, Який звершує служіння заради нас. Пам'ятаючи все це, подумайте над словами Павла: «То як ми уникнемо її [відплати], якщо знехтуємо таким великим спасінням?» (Євр. 2:3).

Поміркуйте про те, що заради нас Ісус прожив безгрішне життя, заради нас помер, воскрес, вознісся і тепер перебуває на Небесах, звершуючи служіння в Небесній святині. Усе це сталося, аби спасти нас від жахливих наслідків гріха. Заплануйте розповісти про цю дивовижну вістку людині, якій, на вашу думку, необхідно її почути.

Заздалегідь, ґрунтуючись на сьогоднішньому уроці, продумайте, що ви будете говорити.

Четвер, 10 червня НЕБЕСНЕ СЛУЖІННЯ (Євр. 9:24)

Дослідіть контекст вірша Євр. 9:24, де йдеться про служіння Христа на Небі для нас після Його жертовної смерті заради нас. Про це можна сказати багато чого, але ми зосередимося на останній частині вірша 24, де сказано, що нині Христос з'явився перед Божим обличчям за нас.

Подумайте, що це означає. Ми, грішні людські істоти, котрі загинули б від сйява Божої слави, якби зараз постали перед нею; ми, порушники святого Божого Закону, маємо Спасителя, Котрий з'явився перед Божим обличчям за нас. Ми маємо Представника, Який заступається за нас перед Отцем. Подумайте, наскільки люблячим, милосердним і співчутливим був Христос тут, на Землі. І на Небі та сама Особа є нашим Посередником!

Це друга частина Доброї вістки. Ісус не тільки поніс покарання за наші гріхи, узявши їх на Себе на хресті (1 Петра 2:24), а й перебуває в присутності Отця як Посередник між Небом і Землею, між людством і Божеством.

Ісус як Бог і Людина (безгрішна досконала Людина) — єдиний, Хто може бути мостом над спричиненою гріхом прірвою, що розділяє людину і Бога. Тому нам необхідно пам'ятати: нині на Небесах перебуває Боголюдина, Яка пережила всі наші випробування, болі, спокуси (Євр. 4:14, 15) і представляє нас перед Отцем.

«Бо один є Бог і один Посередник між Богом та людьми — Людина Ісус Христос, Який дав Себе як викуп за всіх, — свідчення свого часу» (1 Тим. 2:5, 6).

Про яких два служіння Ісуса йдеться в цьому уривку та як вони відображалися в служінні земної святині?

Ось найбільша вістка нового завіту: тепер завдяки Ісусові розкаяні грішники мають Посередника, Котрий представляє їх на Небі перед Отцем і здобув для них те, чого вони самі ніколи не змогли б здобути, — досконалу праведність, єдину праведність, здатну витримати присутність Бога. Із цією досконалою праведністю, здобутою через страждання (Євр. 2:10), Ісус стоїть перед Богом і просить про прощення наших гріхів і силу для перемоги над гріхом, оскільки без цього в нас не було б надії ні сьогодні, ні тим паче на суді.

Поміркуйте в молитві про нашого Посередника, Котрий переміг усі спокуси та з'явився перед Богом на Небі. Що це означає особисто для вас? Яку надію й підбадьорення це дає?

П'ятниця, 11 червня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Найвищий ангел на Небесах не мав влади заплатити викуп хоча б за одну грішну душу. Херувими й серафими мають тільки ту славу, якою наділені Творцем як Його творіння; а примирення людини з Богом могло відбутися тільки з допомогою замісної Жертви і рівного Богові Захисника, Котрий володіє чеснотами, які дозволяють Йому заступатися перед Усемогутнім Богом за людину й відкрити Бога грішному світові. Поручитель за людство, його Посередник має володіти природою людини та бути пов'язаним з людською сім'єю, яку представляє. Крім того, як Посланець Бога Він повинен володіти Божественною природою, мати зв'язок із Безмежним, щоб явити Бога світові й бути Посередником між Богом і людьми» (Е. Уайт. Вибрані вісті. Т. 1. С. 257).

«Ісус продовжує: “Кожного, хто визнає Мене перед людьми, Син Людський визнає перед Божими ангелами” (Луки 12:8).

Ви маєте бути Моїми свідками на Землі, каналами, через які Моя благодать може текти для зцілення світу. Я ж буду вашим Представником на Небесах. Отець бачить не ваші вади характеру, але вас, зодягнутих у Мою досконалість. Я — Посередник, через Котрого вам будуть даровані благословення Неба.

І кожний, хто визнає Мене, ставши учасником Моєї жертви за грішних людей, буде визнаний як учасник слави й радості викуплених» (Е. Уайт. Бажання віків. С. 357).

Запитання для обговорення:

1. Прочитайте Римл. 5:2; Ефес. 2:18; 3:12. Що ці тексти повідомляють про наш доступ до Отця через Ісуса?
2. Прочитайте наведену вище другу цитату Еллен Уайт. Зверніть увагу, як автор пояснює роль Посередника. Дивлячись на нас, Отець бачить не наші вади характеру, а досконалість Христа. Подумайте, що це означає, та обговоріть із класом.
3. У світлі пройденого уроку як би ви відповіли на таке запитання: «Яке значення має для мого повсякденного життя факт, що Христос зараз перебуває в Небесній святині?».

Висновок:

Старозавітну систему жертвоприношень було замінено новою. Тварин приносили в жертву грішні священники в земній святині, однак тепер у нас є Ісус, наша досконала Жертва. Він представляє нас перед Отцем у Небесній святині, яка є основою нового завіту і його обітниць.

ХЛОПЧИК ВІДРОДЖУЄ ЦЕРКВУ, ЩО ВМИРАЄ

Ендрю Мак-Чесні

Пресвітер Адвентистської церкви попросив Алехандро проповідувати на його першій євангельській програмі, коли йому було вісім років.

«Ми хочемо сіяти зерно, а не збирати врожай», — пояснив пресвітер матері Алехандро.

Церква міста Т'єрра-Бомба в Колумбії поступово вмирала. Її старший пресвітер залишив церкву після євангельської програми. Члени церкви були розчаровані, і багато хто перестав її відвідувати.

Алехандро хвилювався перед першим виступом. Мама міцно обняла його, і вони молилися.

Люди заповнили подвір'я дому одного з членів церкви, де проводилася програма, щоб послухати, як буде проповідувати хлопчик.

Намагаючись зірвати програму, колишній пресвітер організував у своєму будинку домашню церкву, яка була на іншому боці вулиці й зустрічі якої проходили водночас із програмою.

Люди, що йшли до його будинку, чули, як хлопчик проповідує, і зупинялися. «Хто ця дитина-проповідник?» — запитували вони. Багато хто залишався послухати.

Колишній пресвітер був незадоволений, побачивши людей, що йшли на проповідь Алехандро, і він сам пішов до нього, щоб завадити проповіді, вимагаючи, щоб люди йшли до його дому.

«Досить його слухати. Ходімо звідси!» — говорив він людям, хапаючи їх за руки.

Деякі члени церкви пішли з ним, а багато хто залишився послухати проповідь Алехандро.

Це тривало кілька днів. Потім члени церкви люб'язно запросили колишнього пресвітера на євангельську програму. На їхній подив, він прийшов і більше не створював конфліктних ситуацій.

У рамках програми Алехандро відвідав домівки людей, які відгукнулися на його заклики до хрещення. Під час перших візитів троє людей підтвердили бажання укласти завіт з Богом. Через деякий час неодружена пара виявила бажання прийняти хрещення. Коли вони дізналися, що, будучи співмешканцями, порушили Божу заповідь, то узаконили свої стосунки. Після закінчення тижневої програми семеро людей вирішили прийняти хрещення.

Алехандро залишив Т'єрра-Бомба щасливим. Члени церкви також були щасливі. Церква стала сильною і продовжувала зростати. «Ісус знову переміг», — сказав Алехандро.

Алехандро, 10-річний хлопчик-проповідник із Картахени, Колумбія. Він почав проповідувати у віці чотирьох років і за шість років привів до хрещення 18 осіб, зокрема своїх батьків і старшого брата. Детальніше про Алехандро читайте в дитячих місіонерських читаннях цього кварталу, які можна завантажити за адресою: bit.ly/childrensmmission. Пожертви Тринадцятої суботи цього кварталу допоможуть відкрити центр впливу «Краще життя» при Колумбійському адвентистському університеті для підготовки студентів до місіонерського служіння.

Урок 12, 12-18 червня ВІРА ЗАВІТУ

Біблійні тексти для дослідження: Гал. 6:14; Римл. 6:23; 1 Івана 5:11, 13; Римл. 4:1-7; Левит 7:18; 17:1-4; Римл. 5:1.

Пам'ятний вірш:

«А що Законом ніхто не оправдується перед Богом, то це ясно, тому що праведний житиме вірою» (Гал. 3:11).

За сім століть до народження Христа поет Гомер написав «Одіссею», поему про однойменного героя, великого воїна, який, пограбувавши Трою в Троянській війні, вирушив у десятирічне морське плавання, намагаючись повернутися до рідної Ітаки. Плавання було тривалим, оскільки він зіткнувся з корабельними аваріями, бунтами, штормами, чудовиськами й іншими перешкодами, що заважали йому досягнути своєї мети. Зрештою, вирішивши, що Одісей досить настраждався, боги погодилися дозволити втомленому воїну повернутися додому до родини. Вони визнали, що випробування героя були достатньою спокутою за його помилки.

У певному розумінні ми, подібно до Одісея, рухаємося довгим шляхом додому. Однак, на відміну від нього, ми ніколи не зможемо «досить настраждатися», аби спокутувати свої помилки й заслужити право повернутися на Батьківщину. Якщо ми і потрапимо додому, це станеться лише завдяки Божій благодаті.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД УРОКУ: Чому спасіння — це дар? Чому тільки Рівний Богові може викупити наші душі?

Чому Авраам став прекрасним взірцем віри? Що означає зарахована нам праведність? Як ми можемо прийняти обітницю й надію, даровані нам у Христі?

Неділя, 13 червня РОЗДУМИ ПРО ГОЛГОФУ

Описаний у Старому Завіті шлях спасіння, передбачений звітом з Мойсеєм, нічим не відрізняється від описаного в

Новому Завіті шляху спасіння, передбаченого новим завітом.

І в старому, і в новому завітах спасіння можна отримати тільки вірою. Якби спасіння можна було здобути завдяки чомусь іншому, наприклад, ділам, тоді вважалося б, що нам заборгували спасіння і Творець зобов'язаний нам його дати. Тільки люди, які не розуміють серйозності гріха, можуть повірити в те, що Бог був зобов'язаний спасти нас. Натомість існувало єдине зобов'язання, а саме: людство заборгувало порушеному Законові. Ми, звичайно, не можемо виконати це зобов'язання; на щастя, Ісус виконав його за нас.

«Коли чоловіки й жінки зможуть досягнути велич Жертви, принесеної Правителем Небес, — смерть замість людини, — тоді План спасіння буде звеличений і роздуми про Голгофу пробудять ніжні, священні, живі почуття в серці християнина. Хвала Богові й Агнцеві звучатиме в їхніх серцях і на устах. Гордість і самолюбство не знайдуть місця в серцях, де глибоко закарбовані події Голгофи... Усі багатства світу не можуть викупити навіть одну загинулу душу. Хто спроможний виміряти любов, яку відчував Христос до загубленого світу, коли висів на хресті, страждаючи за гріхи винних людей? Ця любов безмірна, нескінченна.

Христос явив, що Його любов сильніша за смерть. Він звершував спасіння людини; і хоч вступив у найстрашнішу боротьбу із силами темряви, усе ж посеред цієї битви Його любов ставала дедалі сильнішою. Він витерпів навіть те, що Отець сховав від Нього Своє лице, коли в душевному горі Ісус вигукнув: “Боже Мій, Боже Мій, чому Ти Мене покинув?” Правиця Його здобула спасіння. Ціну за викуплення людини було сплачено, коли в останній душевній сутичці прозвучали благословенні слова, які ніби луною пронеслися серед

усього творіння: “Звершилося!” Сцени Голгофи повинні пробудити найглибші почуття. Буде цілком доречно і виправдано, якщо ця тема викличе у вас велике піднесення і натхнення. Наш розум та уява ніколи не зможуть повністю осягнути і вмістити факт, що невинний незрівнянний Христос мав зазнати настільки болісну смерть і понести на Собі весь тягар гріхів усього світу! Ми не здатні збагнути всю ширину й довжину, висоту й глибину такої любові. Роздуми про незрівнянну глибину любові Спасителя мають наповнити наш розум, зворушити й розчулити душу, очистити й облагородити почуття і повністю перетворити характер» (Е. Уайт. Свідчення для Церкви. Т. 2. С. 212, 213).

З молитвою поміркуйте над прочитаними словами Еллен Уайт. У цьому контексті прочитайте Гал. 6:14 і запитайте себе: «Як я можу прославити хрест Христа»?

Понеділок, 14 червня

ЗАВІТ І ЖЕРТВА

«Знаючи, що ви були викуплені від марного вашого життя, переданого батьками, не тлінним сріблом або золотом, а дорогоцінною Кров'ю Христа, як непорочного і чистого Агнця» (1 Петра 1:18, 19).

Що має на увазі Петро, говорячи про наше викуплення?

Коли Петро говорить про викупну смерть Христа на хресті, ідея викупу, або ціни, на яку він посилається, викликає спогад про давній обряд звільнення людини з рабства, коли за неї сплачували певну ціну (часто це робив родич). Христос викупив нас із рабства гріха та його остаточного наслідку — вічної другої смерті, але Він здійснив це Своєю «дорогоцінною Кров'ю», Своєю

замісною добровільною смертю на Голгофі. Знову наголосимо: це основа всіх завітів; без Жертви Сина Божого завіт стає порожнім та недійсним, адже тоді Бог не зміг би виконати Свою частину угоди — дарувати вічне життя всім віруючим.

Прочитайте тексти: Римл. 6:23; 1 Івана 5:11, 13. Що їх об'єднує?

Нам даровано обітницю вічного життя, бо тільки Ісус зміг усунути розрив, через який ми втратили вічне життя. Чому? Тому що тільки праведність і безцінне життя Творця могли списати наш борг перед порушенням Законом — ось наскільки великий був розрив, спричинений гріхом. Зрештою, що можна було би сказати про серйозність вічного морального Божого Закону, якби якась створена смертна істота могла своєю смертю заплатити повну ціну за його порушення? Тільки Той, Хто рівний Самому Богові, Хто є вічне Життя, міг заплатити викуп, необхідний для звільнення нас від боргу перед Законом. Ось у який спосіб виконуються всі обітниці завіту; ось як нам і нині дарована обітниця вічного життя; ось як ми були викуплені від гріха та смерті.

Уявіть, що чиясь дитина в художньому музеї кинула наповнену чорнилом повітряну кульку в картину Рембрандта і повністю зіпсувала її. Картина коштує мільйони; батьки, навіть якщо продадуть усе своє майно, не зможуть компенсувати хоча б невелику частину боргу. Як ця ілюстрація допомагає нам зрозуміти, наскільки серйозною є заповідяна гріхом шкода, наскільки ми не здатні компенсувати її та чому тільки Сам Господь може оплатити борг?

«І ввірував Аврам Господеві, а Він залічив йому те в праведність» (Бут. 15:6).

Цей вірш є одним з найбільш глибоких у всьому Писанні. Він допомагає зрозуміти найважливішу істину біблійної релігії — ми отримуємо виправдання тільки вірою. Згадана у вірші подія відбулася за багато століть до того, як Павло написав про виправдання вірою в Посланні до римлян. Воно повністю присвячене доказам, що від часів Едену спасіння завжди звершувалося тим самим шляхом. Безпосередній контекст вірша допомагає нам зрозуміти, наскільки великою була віра Аврама в Божу обітницю про сина, незважаючи на всі фізичні свідчення про неможливість її виконання. Такою є віра людини, котра усвідомлює свою повну безпорадність; така віра вимагає підкорення власного «я», виявляє цілковиту покору Господу та веде до послуху. Такою була віра Аврама, і вона залічена йому «в праведність».

Чому в Біблії сказано, що Господь «залічив йому те в праведність»? Чи Аврам володів якоюсь власною праведністю? Що патріарх зробив незабаром після того, як Господь проголосив його праведним? Як це допомагає нам зрозуміти, чому праведність була залічена Авраму попри те, що він міг згрішити?

Наскільки б життя Аврама не було життям віри й послуху, воно не було життям досконалої віри й досконалого послуху. Іноді він виявляв слабкість то в одному, то в іншому. Усе це веде до ключового моменту, а саме: праведність, яка спасає нас, — це праведність, яка в разі нашого каяття в гріхах залічується нам. Тобто нас проголосили праведними перед обличчям Божим, незважаючи на наші помилки. Небесний Бог бачить нас

праведниками, навіть якщо ми не такі. Ось що Він зробив для Авраама, ось що Він зробить для всіх, хто прийде до Нього з вірою Авраама (див. Римл. 4:16).

Прочитайте Римл. 4:1-7. Перегляньте контекст, у якому Павло наводить вірш Бут. 15:6. Поміркуйте з молитвою над цими віршами та напишіть, що вони говорять особисто вам.

Середа, 16 червня ВІРА АВРААМА
Частина 2

Досліджуючи вірш Бут. 15:6, ми можемо виявити, що в різних перекладах слово «залічив» (єврейське хашав) звучить як «зарахував», «вважав за», «приписав», «розглядав як».

Це саме слово зустрічається в інших текстах П'ятикнижжя Мойсея. Людину або річ «вважали за» або «розглядали як» когось або щось, чим ця людина або річ не були. Наприклад, у тексті Бут. 31:15 Рахіль і Лія стверджують, що батько їх «полічив за» («розглядав як» або «вважав за») чужинців, хоч вони були його дочками. Десятина левитів «порахована як» («розглядалася як» або «вважалася за») збіжжя з току, хоч зрозуміло, що це не збіжжя (Чис. 18:27, 30).

Як ідея заліченої праведності виражена в контексті жертвоприношень? (Див. Левит 7:18; 17:1-4).

Для перекладу єврейського слова хашав використано слово «залічив». Якщо м'ясо особливої жертви («мирної жертви») не з'їдали до третього дня, вона втрачала свою цінність і не була «залічена» (Левит 7:18; єврейське хашав) людині, що принесла її (пор. Левит 17:1-4). Тільки чітке виконання цього Божого повеління могло дати

грішникові можливість бути зодягненим у Божу праведність. У такому разі Господь розглядав грішного як праведного, хоч насправді людина несправедна.

Поміркуйте над цією дивовижною істиною: незважаючи на наші помилки, Бог розглядає нас як праведних, «залічує» нам праведність. Опишіть своїми словами, що, на вашу думку, це означає.

Бути проголошеними праведними не тому, що ми можемо зробити, а виключно через віру в те, що Христос зробив для нас, — така суть слів «праведність по вірі», і це велика істина. Однак не сама віра робить нас праведними; віра — засіб, завдяки якому ми отримуємо дар праведності Христа. У цьому краса, таємниця і слава християнства. Все, у що ми, християни, послідовники Христа, віримо, корениться в цій чудовій концепції. Через віру в заслуги Спасителя ми вважаємося праведними в очах Бога. Усе інше — послух, освячення, святість, зміна характеру, любов — походить із цієї важливої істини.

Що ви відповісте людині, котра хоче бути християнином, але каже: «Я не відчую себе праведним»?

Четвер, 17 червня ПОКЛАДАЮЧИСЬ НА ОБІТНИЦІ

Про відомого кардинала Белларміна, великого поборника католицизму, який усе своє життя виступав проти ідеї виправдання через зараховану праведність, розповідають таку історію. Коли він лежав на смертному ложі, йому принесли розп'яття і надлишкові заслуги святих*, Надлишкові заслуги святих — поняття, запроваджене в Середньовіччі в католицьке богослов'я, що означає зайві добрі діла, які зробили святі та якими розпоряджається Церква для поповнення нестачі таких діл у розкаяних грішників (наприклад, через індульгенції). — Прим. експерта.

щоб духовно зміцнити його перед смертю. Однак Беллармін сказав: «Заберіть їх. Думаю, що безпечніше покластися на заслуги Христа».

Чимало людей, наближаючись до кінця життя, озираються назад і бачать, наскільки марні й порожні їхні діла і праця заради того, щоб святий Бог дарував їм спасіння, та наскільки сильно вони потребують праведності Христа.

Однак Добра вістка полягає в тому, що нам не потрібно чекати наближення смерті, аби перебувати безпечно в Господі. Новий завіт засновано на надійних Божих обітницях для сьогоднішнього, обітницях, які нині можуть змінити на краще наше життя.

Прочитайте наведені тексти і дайте відповіді на запитання щодо розвитку, збереження й зміцнення ваших із Богом взаємин завіту:

Псал. 36:8 (Як ви можете zazнати Божої милості?)

Матв. 11:29, 30 (Що зробив Христос, аби полегшити наше ярмо?)

Римл. 5:1 (Як виправдання співвідноситься з миром Божим?)

Филп. 2:7, 8 (Про що ви дізналися з досвіду життя Христа?)

З молитвою проаналізуйте своє життя й запитайте себе: «Що я роблю для зміцнення моїх взаємин із Богом? Що перешкоджає їм? Що мені потрібно змінити?»

П'ятниця, 18 червня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

«Єдиний для нього [грішника] шлях отримання праведності пролягає через віру. Вірою він може

представити Богові заслуги Христа, і Господь зараховує грішникові послух Свого Сина. Бог приймає праведність Христа замість гріховності людини. Він приймає, прощає й виправдовує розкаяну віруючу в Господа душу, ставлячись до неї як до праведної та люблячи її, як Він любить Свого Сина. Ось яким чином віра залічується в праведність» (Е. Уайт. Вибрані вісті. Т. 1. С. 367).

«Коли через покаєння й віру ми приймаємо Христа як нашого Спасителя, Господь прощає наші гріхи та знімає з нас покарання за порушення Закону. Тепер грішник стоїть перед Богом як невинна людина; він знайшов милість Небес і завдяки Духові має спілкування з Отцем і Сином. Однак необхідно виконати ще одну роботу, яка має тривалий характер. Душа повинна освячуватися істиною. І це також досягається завдяки вірі, бо тільки благодать Христа, яку ми отримуємо через віру, здатна змінити характер людини» (Е. Уайт. Вибрані вісті. Т. 3. С. 191).

Запитання для обговорення:

1. Які відмінності між живою і мертвою вірою? (Якова 2:17, 18). Як Павло описує живу віру? (Євр. 11:1, 2). Яке ключове слово допомагає усвідомити, до чого веде віра?
2. Як ви відповідаєте на такий аргумент (який цілком логічно обґрунтований): якщо ми спасенні тільки через зараховану праведність, а не через нашу власну, яке значення мають наші діла й поведінка?
3. «Бог приймає нас тільки завдяки Своему улюбленому Синові, а наші добрі діла є результатом дії Його любові, яка прощає гріх. Ці діла не зараховуються нам, і ми не можемо представити їх як власні заслуги, котрі дарують спасіння нашим душам... Він [віруючий] не може представити власні добрі діла як доказ для спасіння своєї душі» (Е. Уайт. Вибрані вісті. Т. 3. С. 199). Пам'ятаючи це висловлювання Еллен Уайт, дайте відповідь: чому ж

добрі діла є настільки важливою частиною християнського досвіду?

Висновок:

Для всіх віруючих і в старому, і в новому завітах Ісус сплатив борг перед Законом, щоб, зодягнені в праведність Христа, вони могли прийти перед Боже лице.

Місіонерська історія

ЩОТИЖНЕВА МІСІОНЕРСЬКА МАНДРІВКА

Ендрю Мак-Чесні

Деякі діти, що проживають в американському штаті Техас, не слухають місіонерських вістей. Замість цього вони летять у далекі країни, щоб почути ці історії не з чуток.

У церкві міста Грандв'ю це відбувається так: коли діти приходять на Суботню школу, вони реєструються в авіакомпанії Missionary Airlines. Кожна дитина показує паспорт з відміткою «Паспорт Суботньої школи Грандв'ю» на стійці авіакомпанії, щоб отримати візу для країни призначення. Наприклад, в одну із субот гість з Адвентистської місії підготував місіонерську розповідь з Китаю, тому представник авіакомпанії — учитель початкових класів Лулі Віклунд — наклеїла на кожен паспорт наклейку із зображенням червоного китайського прапора. Кожна дитина може отримати до трьох зірок у паспорті: за те, що прийшла вчасно, за те, що принесла Біблію, і за запрошення друга.

Першим десяти дітям, що прийшли вчасно, видають посадковий талон бізнес-класу, котрий дозволяє їм

вибрати місце в літаку, який стоїть у сусідній кімнаті. Ті, що запізнилися, отримують посадкові талони економ-класу з указаними в них місцями. У дітей також є картки для тих, хто часто літає, з пам'ятними віршами на зворотному боці. Літак, побудований членами церкви, складається з металевого та дерев'яного каркасу, покритого білим полотном. З боків фюзеляжу розташовані овальні вікна.

Коли діти сідають, Лулі вмикає записане повідомлення.

— Дякуємо, що вибрали Missionary Airlines, де щосуботи вас очікують нові пригоди! — чують вони голос капітана літака. — Будь ласка, залишайтеся на своїх місцях, тому що один з ваших бортпровідників молиться, перш ніж наш рейс вирушить у подорож.

Після оголошення в одну із субот Лулі запитала одинадцятьох дітей на борту про їхні молитовні прохання. Хлопчик, указавши на дірку в задній частині літака, вигукнув: «Молімося, щоб нас не викинуло із цього літака під час польоту». Після того як інші діти засміялися, хлопчик серйозно додав: «Будь ласка, помоліться за мого собаку. Він погано почувається». Потім літак вилетів до Китаю.

Приземлившись, діти вийшли з літака і сіли на сусідніх стільцях, щоб послухати місіонерську історію з Китаю. Після цього вони полетіли назад до Техасу. Під час зворотного польоту вчителька проводила вікторину, щоб з'ясувати, що діти зрозуміли з почутої місіонерської історії.

Лулі придумала «Місіонерські авіалінії» за пропозицією свого сина десять років тому. Вона побачила, наскільки творчий підхід до проведення Суботньої школи, частиною якої стали місіонерські вісті, може вплинути на залучення дітей. Діти мандрували не лише на літаку, але й на підводному човні, ракеті, а одного разу вони вирушили в печеру.

«Діти бачать, що в ці місця вирушають звичайні люди, — говорить вона. — Звичайні люди, яких використовує Бог».

Урок 13, 19-25 червня ЖИТТЯ В НОВОМУ ЗАВІТІ

Біблійні тексти для дослідження: 1 Івана 1:4; Івана 5:24; Римл. 3:24, 25; 2 Кор. 5:21; 1 Івана 4:16; Об'явл. 2:11; 20:6, 14; 21:8.

Пам'ятний вірш:

«Я ж прийшов, щоб ви мали життя і щоб надміру мали»
(Івана 10:10).

У цьому кварталі ми досліджували тему завіту, яка стисло звучить так: «Бог говорить: ось як Я спасу вас від гріха». Хоч наслідок, грандіозний фінал обітниць завіту — це, звичайно, вічне життя в оновленому світі, нам не потрібно чекати цього фіналу, оскільки ми можемо насолоджуватися благословеннями завіту вже сьогодні. Господь піклується про наше життя, Він бажає кращого для нас зараз. Завіт — не угода, за якою ви, виконавши певні умови, згодом отримаєте свою винагороду. Винагорода, дари — це благословення, якими люди, вірою вступивши у взаємини завіту, можуть насолоджуватися вже тут і зараз.

Урок цього тижня, останній у нашій серії тем про завіт, розглядає певні благословення й обітниць, дані по Божій благодаті й послані в наші серця, адже, почувши Його стукіт, ми відчинили двері. Безперечно, подібних благословень значно більше, ніж ми можемо дослідити в одному уроці. Однак це тільки початок — початок того, що воістину ніколи не закінчиться.

СТИСЛИЙ ОГЛЯД УРОКУ: Чому ми повинні відчувати радість? На якій підставі можемо претендувати на обітницю? Як завіт звільняє нас від тягара вини? Що означає мати нове серце?

Неділя, 20 червня РАДІСТЬ

«І пишемо вам про це, щоб наша радість була повною» (1 Івана 1:4).

Подумайте над наведеним вище текстом. Кількома простими словами Іван висловлює одну з найбільших переваг, якими ми як народ завіту володіємо, — це обітниця радості.

Нам, християнам, часто кажуть, щоб ми не піддавалися почуттям, що віра — не почуття і нам необхідно бути вище своїх емоцій. Усе це правильно. Однак ми не були б людьми, якби в нас, створених істот, не було почуттів, емоцій і настрою. Ми не можемо ігнорувати наші почуття; нам просто необхідно розуміти їх, відводити їм належне місце та, наскільки можливо, контролювати їх. Однак заперечувати почуття — значить заперечувати, що ми люди. Справді, як зазначено в тексті, у нас не тільки повинні бути почуття (зокрема радість), але вони мають бути повними. Іван навряд чи закликав заперечувати почуття, чи не так?

Прочитайте наведений вище вірш у контексті, починаючи з першого вірша розділу. Що, за словами Івана, зробить їх радість повною? І чому це має викликати в них радість?

Іван був одним з перших дванадцятьох апостолів. Він став учнем майже від самого початку служіння Христа, яке тривало три з половиною роки. Цей апостол був

свідком найдивовижніших подій у житті Ісуса (він перебував біля Голгофського хреста, у Гетсиманії, на горі Преображення). Як очевидець, він мав повне право розповідати про ці події.

Однак зверніть увагу: Іван робить акцент не на собі, а на тому, що Ісус здійснив для учнів, аби вони мали спільність не тільки один з одним, а й із Самим Богом. Ісус відкрив нам шлях, щоб ми могли налагодити близькі взаємини з Господом; і один з наслідків цього близького спілкування — радість. Апостол бажає, щоб віруючі знали: усе, почуте ними про Ісуса, — правда, оскільки він бачив, торкався, відчував і чув Його. Тому вони теж можуть побудувати сповнені радості взаємини зі своїм Небесним Отцем, Який любить їх та віддав Себе у Свого Сина заради них.

У певному розумінні Іван проголошує особисте свідчення. Яке ваше свідчення про ваші взаємини з Ісусом? Що ви можете сказати, аби збільшити чинись радість у Господі, як це прагнув зробити Іван?

Понеділок, 21 червня

ВІЛЬНІ ВІД ВИНИ

«Тож нема тепер жодного осуду тим, які в Ісусі Христі [ходять не за тілом, а за Духом]» (Римл. 8:1).

Була по-звірячому вбита молода жінка, але вбивцю не знайшли. Поліція, влаштовуючи засідку, встановила на її могилі прихований мікрофон. Одного вечора, через багато місяців після смерті жінки, до могили підійшов молодий чоловік. Він опустився на коліна і, плачучи, благав жінку про прощення. Поліція, почувши його слова, заарештувала його за злочин.

Що привело людину на могилу? Звичайно ж, почуття вини. Хоч жоден з нас, напевно, ніколи не робив нічого

такого поганого, як той молодий чоловік, ми всі винні, усі робили те, чого соромимося і за що відчуваємо вину. Завдяки Ісусові та Крові нового завіту ніхто не повинен жити з тавром вини. Згідно з наведеним вище текстом, нам немає жодного осуду. Головний Суддя розглядає нас як невинних, ніби ми ніколи не робили того, за що відчуваємо себе винними.

Як наведені тексти допомагають нам зрозуміти вірш Римл. 8:1? Івана 5:24; Римл. 3:24, 25; 2 Кор. 5:21.

Одна з великих обітниць про життя у взаєминах завіту з Господом полягає в тому, що нам більше не потрібно жити з тягарем вини. Завдяки Крові завіту ми, вирішивши вступити в ці взаємини завіту з Богом і дотримуватися умов віри, покаяння, послуху, можемо бути звільнені від тягара вини.

Коли сатана нашіптує нам на вухо, що ми злі, порочні й надто грішні, аби Бог прийняв нас, ми можемо зробити те, що зробив Ісус, коли сатана спокушав Його в пустелі: цитувати Писання, і один з кращих віршів для цього — Римл. 8:1. Це не означає заперечення реальності гріха в нашому житті; навпаки, завдяки взаєминам завіту з Господом ми більше не живемо під осудом за гріх. Ісус був покараний за нас і тепер стоїть перед Отцем, заступаючись за нас Своєю кров'ю та представляючи Свою праведність замість наших гріхів.

Наскільки важливе в нашому житті Боже прощення всіх наших гріхів? Як усвідомлення цього прощення допомагає нам у спілкуванні з людьми, які згрішили проти нас? Як це має впливати на наше ставлення до таких людей?

Вівторок, 22 червня **НОВИЙ ЗАВІТ І НОВЕ СЕРЦЕ**

«...щоб через віру Христос оселився у ваших серцях, аби ви, укорінені й засновані на любові, разом з усіма святими змогли зрозуміти, що то за ширина й довжина, висота й глибина, і пізнати Христову любов, яка сягає за межі пізнання, щоб наповнилися ви всякою Божою повнотою» (Ефес. 3:17-19).

Як ми вже зазначали в попередніх уроках цього кварталу, новий завіт — це завіт, у якому Господь вкладає Закон у наші серця (Єрем. 31:31-33). У наших серцях не тільки записаний Закон, але, згідно з наведеним вище текстом, перебуває Христос, що, звичайно, логічно, оскільки Христос і Його Закон тісно взаємопов'язані. Отже, із Законом Христовим у нашому серці та Христом, Котрий оселився в ньому (грецьке слово, перекладене в сьогоднішньому тексті як «оселитися», також означає «влаштуватися» і несе ідею сталості), ми отримуємо другу найбільшу перевагу завіту — нове серце.

Для чого нам потрібне нове серце? Які зміни відбудуться в людях, котрі мають нове серце?

Ще раз прочитайте наведені вище тексти. Зверніть увагу: Павло робить акцент на любові, говорячи, що ми повинні бути «укорінені й засновані» на ній. Ці слова свідчать про стабільність, твердість і сталість як основу любові. Наша віра не має сенсу, якщо вона не вкорінена в любові до Бога і ближніх (Матв. 22:37-39; 1 Кор. 13). Така любов не з'являється на порожньому місці, вона виникає внаслідок того, що ми отримуємо певне уявлення про Божу любов до нас (любов, яка «сягає за межі пізнання»), виявлену в Ісусі. Тому наше життя змінюється, перетворюються наші серця, і ми стаємо новими людьми з новими думками, новими бажаннями й новими цілями. Наш відгук на Божу

любов до нас змінює наші серця та вселяє в них любов до інших. Можливо, саме це має на увазі Павло, коли говорить про наповнення нас «всякою Божою повнотою».

Прочитайте 1 Івана 4:16. Як цей текст співвідноситься з тим, що написав Павло в Ефес. 3:17-19?

Поміркуйте над текстами, які ми досліджували сьогодні. Що ви можете зробити, аби дозволити обітниці із цих текстів виконатися у вас? Що заважає вам наповнитися «Божою повнотою» (Ефес. 3:19)? Що вам потрібно змінити у своєму житті? Як ви можете допомогти одне одному змінитися?

Середа, 23 червня **НОВИЙ ЗАВІТ І ВІЧНЕ ЖИТТЯ**

«Я є воскресіння і життя; хто вірить у Мене, — хоч і помре, буде жити. І кожний, хто живе й вірить у Мене, — не помре повік» (Івана 11:25, 26).

Вічне життя має два виміри. Вимір теперішнього дає віруючому досвід життя надміру сьогодні (Івана 10:10), а також численні обітниці.

Вимір майбутнього — це, звичайно, вічне життя, обітниця воскресіння тіла (Івана 5:28, 29; 6:39). Хоч воскресіння — подія майбутнього, це єдина подія, яка робить ціннішим усе інше, єдина подія, котра перевершує всі наші сподівання як християн.

Дослідіть сьогоднішній текст. Про що говорить Ісус? Де здобувається вічне життя? Як ми розуміємо Його висловлювання: «Хто вірить у Мене, — хоч і помре, буде жити»? (Див. Об'явл. 2:11; 20:6, 14; 21:8).

Звичайно, усі ми помremo, але, за словами Ісуса, ця смерть — лише сон, тимчасова перерва, яка для віруючих у Нього завершиться воскресінням до життя. Коли Ісус повернеться, померлі в Христі воскреснуть безсмертними,

а живі послідовники Господа в мить ока зодягнуться в безсмертя.

І воскреслі, і живі, що належать Христу, матимуть таке саме перетворене тіло. Тоді для народу Божого почнеться безсмертя.

Яка велика радість нині знати, що наш фінал — не в могилі; фактично фіналу немає, ми отримаємо нове життя, яке триватиме вічно.

«Христос став одним із нас за тілом, щоб ми стали одне з Ним за духом. Саме завдяки такому єднанню ми вийдемо з могил; і не лише тому, що Христос виявить Свою силу, а й тому, що через віру Його життя стало нашим життям. Хто розуміє справжню природу Христа і приймає Його в серце, той має вічне життя. Христос перебуває в нас через Духа, а Дух Божий, прийнятий у серце вірою, — це початок життя вічного» (Е. Уайт. Бажання віків. С. 388).

Як ми можемо насолоджуватися перевагами вічного життя вже сьогодні? Інакше кажучи, що ця обітниця дає нам зараз? Запишіть деякі переваги, котрі ця обітниця вічного життя дає особисто вам у вашому повсякденному житті. Як ви можете розповісти про цю надію й обітницю тому, хто, можливо, не може змиритися зі смертю коханої людини?

Четвер, 24 червня **НОВИЙ ЗАВІТ І МІСІЯ**

«Отож, ідіть і навчіть усі народи, хрестячи їх в Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, навчаючи їх зберігати все, що Я заповів вам. І ось, Я з вами по всі дні аж до кінця віку!» (Матв. 28:19, 20).

У всьому світі люди часто борються з тим, що південноаф-риканський письменник Лоуренс ван дер Пост назвав «тягарем даремності». Люди отримують дар життя, але не знають, що з ним робити, з якою метою

його дано та як його використати. Це подібно до того, як дати людині бібліотеку рідкісних книг, але не для того, аби вона читала їх, а щоб розпалювати ними піч. Яка жахлива трата цінностей!

Однак християнам нового завіту не потрібно боротися із цією проблемою. Оскільки люди, котрі знають (й особисто пережили) дивовижну вістку про розп'ятого й воскреслого Спасителя, Котрий помер за гріхи кожної людини, щоб усі могли мати життя вічне, пізнали радість. Беручи до уваги недвозначний заклик у Матв. 28:19, 20, віруючий має свою місію та призначення в житті, а саме - поширювати по світу дивовижну істину, яку він особисто пережив у Христі Ісусі. Який привілей! Майже все, що ми робимо у світі, загине разом з ним. Однак поширення Євангелія іншим людям — це праця, яка залишить слід у вічності. Обговоріть сенс та призначення місії.

Ще раз прочитайте наведені вище тексти. Що конкретно, за словами Ісуса, ми повинні робити і про що говорить кожне з Його повелінь? Які обітниці дарують нам віру й мужність для виконання наказів Христа?

Сам Господь дав нам як християнам нового завіту чітке повеління. Ким би ми не були, яке б місце в житті не займали, чим би не були обмежені, усі можемо зробити свій внесок у загальну справу. Чим ви зараз займаєтеся? Чи можете зробити більше? Що може зробити ваш клас, аби відіграти більш значну роль у місії Церкви?

П'ятниця, 25 червня

ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

Прочитайте в книзі Е. Уайт «Велика боротьба» розділ «Звільнення Божого народу» (с. 635-645); у книзі «Дорога до Христа» розділ «Радість у Господі» (с. 115-126).

«Святий Божий Син був вільний від гріха й скорбот; Він ніс скорботи інших, бо на Нього були покладені беззаконня всіх нас. Він пов'язує Себе з людиною Божественним співчуттям та як Представник роду людського погоджується, щоб із Ним поводитися як зі злочинцем. Дивлячись у безодню страждань, спричинену нашими гріхами, Він пропонує усунути прірву розділення між людиною і Богом» (Е. Уайт. Біблійне відлуння та ознаки часу. 1 серпня 1892 р.).

«Прийди, мій брате, прийди такий, як є, грішний і нечистий. Поклади тягар своєї вини на Ісуса й довіряйся Його заслугам. Прийди зараз, доки час милості ще не закінчився; прийди з покайням та засмученим серцем, і Бог милостиво простить тебе. Не наважуйся відкинути ще одну можливість. Прислухайся до голосу милості, який нині благає тебе воскреснути з мертвих, щоб Христос освітив тебе. Створюється враження, ніби кожна мить безпосередньо пов'язана з долями невидимого світу. Тож не допусти, аби гордість і невіра ще більше віддалили від тебе запропоновану милість. Якщо таке станеться, ти будеш стогнати і плакати: “Минули жнива, скінчилося літо, а ми не спасенні”» (Е. Уайт. Свідчення для Церкви. Т. 5. С. 353).

Запитання для обговорення:

1. «Ми порівнюємо себе з Усесвітом, — писав Франциско Хосе Морено, — та усвідомлюємо своє невігластво й цілковите безсилля; звідси почуття незахищеності. Тому ми боїмося» (Between Faith and Reason: Basic Fear and the Human Condition (New York: Harper & Row, Publishers, 1977). Р. 7). Порівняйте це твердження з текстами Ефес.

3:17-19, які ми вивчали в цьому уроці. Обговоріть відмінності між цими двома висловлюваннями.

2. Бог обіцяє нам радість, оскільки ми віримо в Ісуса. Подумайте: радість і щастя — одне й те саме? Чи повинні ми завжди бути щасливими? Якщо ми нещасливі, чи означає це, що з нашим християнським досвідом не все гаразд? Як життя Христа допомагає нам відповісти на ці запитання?

3. Продовжте обговорення думки про наповнення «Божою повнотою» (Ефес. 3:19). Що це означає? Як ми можемо зазнати цього в нашому житті?

Висновок:

Завіт - не просто якесь глибоке богословське поняття; він визначає параметри наших спасенних взаємин із Христом, взаємин, які дарують нам чудові переваги нині, а також після Його повернення.

Місіонерська історія

РЕАЛЬНИЙ БОГ

Ендрю Мак-Чесні

Крістіан Суарес із Колумбії почав уживати наркотики в 14 років. У 18 років він уже був наркоманом зі стажем і рок-зіркою, якою він став після приєднання до відомого рок-гурту. Він був упевнений, що досяг вершини, граючи для своїх фанатів на футбольних стадіонах.

Коли йому виповнився 21 рік, він вирішив зайнятися сольним проектом. Проте в нього нічого не вийшло, і всі його мрії розбилися. Провівши складний рік на самоті, залишившись без грошей і житла, чоловік повернувся до

своїї матері. Наркотики здавалися йому єдиним пристановищем.

Крістіан не вірив у Бога. Однак, пригнічений, сумний, загублений і самотній, він подивився в небо і сказав: «Господи, я не знаю, Хто Ти. Я навіть не вірю в Тебе. Але якщо Ти реальний, якщо Ти справді існуєш, скажи мені: “Я справжній”, — і я піду за Тобою».

Саме цієї мити йому зателефонували.

— Добрий день, чи можу я поговорити з Крістіаном Суаресом? — запитала літня жінка.

— Ви говорите з ним, — сказав він. — Чим я можу вам допомогти?

— Крістіане, я телефоную, щоб сказати вам, щоб Бог реальний, — почув він на тому кінці.

Крістіан був шокований. Жінка, що телефонувала йому, сказала саме ті слова, які він просив у Бога, щоб перевірити в Нього.

— Як вас звати? — запитав він.

— Мене звуть Нульбія, — відповіла жінка.

Це була 65-річна сестра Леонардо, одного з його друзів-музикантів.

— Чому ви сказали мені саме ці слова? — запитав Крістіан. Вона відповіла, що побачила його вперше, коли він два тижні тому приїхав до неї додому, щоб забрати її брата на репетицію. Тієї ночі вона молилася: «Господи, ти потрібний цьому юнаку». Через два тижні вона відчула спонукання зателефонувати йому. Дізнавшись у брата номер телефону, вона помолилася і зателефонувала.

Крістіан зателефонував іншому своєму другу, Альфонсо, щоб розповісти йому про телефонний дзвінок. Альфонсо почув схвильований голос друга і попросив Крістіана прийти до нього додому. Він зустрів Крістіана з Біблією в руці. Крістіан був здивований. Альфонсо жодного разу не згадував Бога за ті роки, коли вони були друзями. Друзі розмовляли всю ніч. Альфонсо пояснював йому вчення

адвентистів сьомого дня. Виявилося, що Альфонсо хотів стати адвентистом.

Через три місяці Крістіан уклав завіт з Богом і перестав уживати наркотики. Сьогодні, через десять років після цих подій, він навчається на пастора в Колумбійському адвентистському університеті. Альфонсо також приєднався до Адвентистської церкви.

Крістіан тепер не сумнівається в існуванні Бога. «Для Бога немає нічого неможливого», — упевнений він.

Пожертви Тринадцятої суботи цього кварталу допоможуть відкрити центр впливу «Краще життя» при Колумбійському адвентистському університеті для підготовки студентів до місіонерського служіння.